

Eda center: zanimanje trikrat večje od ponudbe

Zdravstvena ustanova za Osrednjo Furlanijo posveča veliko pozornost slovenskemu jeziku

5

Slovenija se je prvič uvrstila v polfinale evropskega košarkarskega prvenstva

23

Družba Witness za protipožarni nadzor v tržaškem pristanišču

90919

90919

90919

90919

90919

90919

Primorski dnevnik

*Manjšina
in plin
nista
eno in isto*

SANDOR TENCE

V Evropski uniji, ki ima povezalne cilje, so odnosi med državami članicami zapleteni in vsebinsko zelo razvijeni. To velja tudi za sosednje države in torej tudi za Italijo in Slovenijo. Ob skupnih interesih se torej najde različna gledanja oziroma različni interesi. Prav je, da so sedišča tem odkrito spregovorijo, in dobro bi bilo, da bi se o problemih tudi sporazumeli.

Borut Pahor je svojemu gostitelju Silviju Berlusconi zelo odkrito postavljal problem preživetja kulturnih ustanov naše manjšine. Slovenija se noče znati v zelo kočljivem položaju iz lanskega leta, ko je rimski parlament iz proračuna črtal milijon evrov prispevkov za manjšino. Denar so rešili šele v začetku tega leta ob odločilnem posugu Slovenije in naklonjenem stališču italijanskega zunanjega ministra Franca Frattinija. Prav je torej, da je Pahor predhodno in na najvišji ravni opozoril Rim na to vprašanje.

Čisto drug problem je terminal, ki bi ga hoteli nekateri vplivni tržaški krogi povezati s slovensko manjšino, seveda na njeno škodo. Tudi pri tem je bil Pahor jasen. Rekel je, da si ne želi zaostrovjan, pozval pa je Italijo, naj bo jasna in odkrita glede čezmejnih vplivov upravljalnika. Italija ima pravico izvajati svoj energetski načrt, Slovenija pa pravico, da ščiti svoje prebivalce in svoje okolje.

Ne vemo, kako se bo končala zgoda s financiranjem slovenske manjšine, seveda tudi ne, kako se bo končalo (ali začelo) s terminom. Prijatelji, če so pravi, morajo biti odkriti. Včerajšnji rimski pogovori so se zdeli odkriti, na rezultate pa čakamo.

RIM - Prvi uradni obisk slovenskega premierja Boruta Pahorja pri Silviju Berlusconiju

Pahor: Italija naj manjšini zagotovi pogoje za razvoj

Za upravljalnik v Žavljah Slovenija pričakuje ustrezno dokumentacijo

Predsednika vlad Slovenije in Italije Borut Pahor (levo) in Silvio Berlusconi (desno) sta po srečanju dobre volje zatrjevala, da je njun pogovor na štiri oči potekal v izredno pristršnem vzdušju

ANSA

RIM - Slovenija konkretno pričakuje, da bo Italija tudi v tem kriznem obdobju zagotovila kulturnim ustanovam slovenske manjšine redno in nemoteno dejavnost. Predsednik vlade Borut Pahor je to včeraj popoldne povedal italijanskemu kolegu Silviju Berlusconiju in zunanjemu ministru Francu Frattiniju, s katerima se je skoraj dve uri pogovarjal v palači Chigi. Govor je bil o konkretnih številkah in Pahor pričakuje, da bo Italija za leto 2010 potrdila finančni prispevek v višini okrog 5,3 milijona evrov, kolikor je znašal leta 2008.

Glede plinskega terminala v Žavljah pa Slovenija še čaka na ustrezno dokumentacijo iz Italije.

Na 3. strani

SLORI prireja raziskovalne delavnice za dijake

Na 5. strani

Kempinski ne odhaja iz Portoroža

Na 6. strani

Pokrajina Trst: v statutu slovenska imena občin

Na 8. strani

V Doberdobu konflikt interesov

Na 16. strani

Kmečka zveza pri županah Doberdoba in Gorice

Na 16. strani

MEDNARODNA POLITIKA - Otoplitev

Nato predлага Rusiji »nov začetek«

BRUSELJ - Generalni sekretar zveze Nato Anders Fogh Rasmussen se je včeraj zavzel za okrepljeno sodelovanje med Natom in Rusijo, in sicer na vseh področjih. Zavzel se je tudi za ozivitev dialoga med stranema v okviru sveta Nato-Rusija. Kot je poudaril v Bruslju, je po njegovem možen nov začetek med Natom in Rusijo.

Med področji, na katerih se je generalni sekretar zaveznosti zavzel za okrepljeno sodelovanje, je omenil boj proti terorizmu, širjenje orožja za množično uničevanje in stabilizacijo Afganistana. "Menim, da bi Nato in Rusija moralata takoj pregledati, kako

okrepiti praktično sodelovanje na vseh področjih, na katerih se strinjata, da se soočata z istimi tveganji in grožnjami naši varnosti. In teh področjih je veliko," je poudaril. Ruski veleposlanik pri Natu Rogozin se je na Rasmussenov nastop že pozitivno odzval.

Rusija pa je včeraj, potem ko so ZDA opustile gradnjo dela protiraketnega ščita, napovedala, da se bo odgovoredala namestitvi raket iskander v ruski eksklavi Kaliningrad. Premier Vladimir Putin je potezo ZDA pozdravil in državo pozval, naj ukine še trgovinske omejitve za Rusijo.

Na 20. strani

ITALIJA
Žalovanje za padlimi v Afganistanu

RIM - V pondeljek bo državni pogreb šestih italijanskih vojakov, ki so v četrtek izgubili življenje v atentatu v Kabulu, ob tem pa bo po vsej državi dan žalovanja. Tako je sklenila vlada na svoji včerajšnji seji. Posmrtne ostanke padlih bo jutri sprejel na rimskem vojaškem letališču Ciampino predsednik Napolitano.

Medtem se nadaljuje razprava o perspektivah mednarodne vojaške odprave v Afganistanu. V večini in opoziciji so mnjenja deljena, čeprav prevladuje stališče, da Afganistana ni mogoče čez noč zapustiti.

Na 7. strani

tecnoedile s.n.c.

Gradbeni in industrijski stroji in oprema
prodaja in najem - servis - rezervni deli

Trst, ul. Cosulich 9 (industrijska cona)
tel. 0039/040/827045 - 830688

SLOVENIJA - HRVAŠKA - Gotovo bo sodelovalo švedsko predsedstvo

Vloga Evropske komisije v pogovorih o meji še ni jasna

Vse nejasnosti naj bi odpravili do pristopne konference Hrvaške z EU 2. oktobra

Za zdaj še ni jasno, kakšna bo vloga EU in predsedujočega zunanjega ministra Carla Bildta pri slovensko-hrvaških pogajanjih o meji

ANSA

UPLINJEVALNIKI AGNet: Slovenija naj išče pravico na evropskem sodišču

PIRAN - Hrvaški, italijanski in slovenski predstavniki organizacij za zaščito okolja, združeni v mrežo AdriaticGreenNet (AGNet), so včeraj v Piranu predstavili svoja stališča do gradnje plinskega terminala v Žavljah. Po mnenju italijanske predstavnice Eleni Gobbi ima karte v rokah Slovenija, ki bi morala pravico iskatki na evropskem sodišču. Kot je poudarila, je Italija pri izdelavi študije preseje vplivov na okolje kršila evropsko zakonodajo, saj študija ni vsebovala čezmernih vplivov na okolje, kot to določa konvencija Espoo.

Zaradi "očitnega kršenja evropskih prepisov v primeru Žavlje" je AGNet na Evropsko komisijo podal tožbo zoper Italijo. "Komisija je v odgovoru pojasnila, da je bila Slovenija o projektu vseskozi obveščena, zato v zadevo ne more posegati," je pojasnila Gobbijeva. Kot je še dejala, ima karte v rokah zdaj Slovenija. "V tej fazi bi bilo pomembno, da Slovenija nastopi pred mednarodnim sodiščem in zahaja ponovitev postopkov," je pojasnila Gobbijeva. Po njenem mnenju so slovenski vladi ponudili dovolj informacij, ki pričajo, da v študiji vplivov na okolje Italija ni upoštevala evropske zakonodaje.

Hrvaška predstavnica Dušica Radovič je poudarila, da bi Slovenija Italijo zaradi neupoštevanja evropske zakonodaje lahko že tožila. Po mnenju slovenskega predstavnika AGNet Karla Lipiča pa je Slovenija že zamudila veliko časa, zato je izid morebitne tožbe pred mednarodnim sodiščem toliko bolj negotov. "Nameravana tožba bo verjetno nerealna in neargumentirana. Naredili smo toliko napak, da je vprašanje, ali nas bodo v Bruslju jemali resno," je podvomil Lipič. Po njegovem mnenju je za trenutni položaj odgovorna tudi nekdanja medresorska komisija pod vodstvom Marka Starmana, za katero, kot je dejal, "nihče nikoli ni povedal, ali je kakovostno opravila svoje delo".

Radojčeva je še poudarila, da bi bilo treba območje severnega Jadrana nujno razglasiti za izjemno občutljivo morsko okolje, pri čemer okoljevarstveniki pogrešajo politično voljo pri političnih predstavnikih vseh treh držav.

Predstavniki AGNet so obenem izrazili nasprotovanje zamisli, da bi Slovenija razglasitev severnega Jadrana za izjemno občutljivo območje uporabila z namenom, da prepreči gradnjo terminala v Žavljah. Kot so zapisali v izjavah za javnost, razglasitev ne sme postati sredstvo za "ustavljanje nekega projekta", pač pa mora biti usmerjeno izključno v zaščito morja. (STA)

LJUBLJANA - Obisk NSKS pri LDS Kresalova: Položaj manjštine je treba nujno urediti

LJUBLJANA - Predstavniki LDS in Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) so včeraj na pogovorih v Ljubljani izpostavili nujnost ureditve položaja slovenske manjštine na avstrijskem Koroškem. Predsednica LDS Katarina Kresal in predsednik NSKS Karel Smolec sta se v izjavi za medije po srečanju zavzela za internacionalizacijo spora glede manjštine.

Kot je povedala predsednica LDS in notranja ministrica Kresalova, LDS podpira prizadevanja slovenske vlade za ratifikacijo Avstrijske državne pogodbe (ADP). "Sicer pa smo v LDS mnenja, da je treba k reševanju tega problema pristopiti še bolj odločno," je poudarila Kresalova. Dodala je, da je očitno, da se z dvostranskimi pogovori ne bi dalo priti nikamor glede na stališča, ki jih zastopajo oblasti na avstrijskem Koroškem in na Dunaju. "Smo pa še vedno mnenja, da je treba ta problem internacionalizirati in narediti tako, kot je naredila ravno Avstrija sama in preko Združenih narodov prišla do prave zaščite svoje manjštine v

Italiji," je še dejala predsednica LDS.

"Če se neka država pet desetletij brani izpolniti nekaj, kar je podpisala, potem je čas, da jo vsi skupaj opozorimo, da tako ne gre naprej," pa je izpostavil Smollec. Spomil je, da so odprta vprašanja dvojezičnih krajevnih napisov, uradnega jezika, otroških vrtcev - torej kup političnih, kulturnih in drugih vprašanj. "Po več kot 50 letih bi bil čas, da Avstrija vstopi v resna pogajanja," je menil in dodal, da jo bo k temu pripravila Slovenija. Zavzel se je najprej za bilateralizacijo vprašanja med Slovenijo in Avstrijo, če pa to ne bi bilo uspešno, pa za internacionalizacijo.

Poslanec LDS Tone Anderlič, ki je tudi sodeloval na pogovoru, pa je včeraj poslal špismo Pahorju. V pismu je zapisal, da ni več dovolj, da Slovenija podudarja, da je naslednica ADP in da je čas, da tudi uradno notificira nasledstvo te pogodbe. Poslanec podpira pobudo predsednika republike Danila Türk, da "se naša volja po nasledstvu formalizira". (STA)

BRUSELJ - Vloga Evropske komisije v pogovorih Slovenije in Hrvaške o meji, ki se bodo nadaljevali hkrati s pogajalsko konferenco Hrvaške z EU 2. oktobra, po informacijah, ki jih je bilo mogoče dobiti včeraj v Ljubljani in Bruslju, še ni jasna. Da bo v njih sodelovalo švedsko predsedstvo EU, pa je jasno razvidno iz torkovega pisma predsedstva Hrvaške.

Zunanji minister Samuel Žbogar je v ponedeljek v Bruslju povedal, da se bodo pogajanja o vprašanju meje nadaljevala v sestavi: slovenski in hrvaški zunanjí minister ter predstavnik EU - ali iz Evropske komisije ali iz švedskega predsedstva EU, torej komisar za širitev Olli Rehn oziroma njegov naslednik ali švedski zunanjí minister Carl Bildt. Iz pisma, ki ga je švedski premier Fredrik Reinfeldt poslal hrvaški premjerki Jadranki Kosor v torek po potrditvi dogovora predsednikov slovenske in hrvaške vlade v slovenskih parlamentarnih odborih, je razvidno, da bodo pogovori potekali pod okriljem švedskega predsedstva EU. "Švedsko predsedstvo jemlje na znanje, da sta se obe strani dogovorili za nadaljevanje pogajanj o rešitvi spora glede meje ob pomoči predsedstva EU," piše v pismu.

Ni pa še jasno, kakšno vlogo bo pri tem igrala Evropska komisija. V tiskovni službi komisarja Rehna so včeraj povedali, da na vprašanje, ali bo komisija sodelovala v pogovorih, za zdaj še ne morejo odgovoriti.

Tiskovni predstavnik MZZ Milan Balažič pa je včeraj povedal, da bosta na slovensko-hrvaških pogovorih o reševanju vprašanja meje, ki so bili prekinjeni od sredine junija, verjetno sodelovala tako komisar Rehn kot švedsko predsedstvo EU. V pogajanjih v prvi polovici leta je stran EU zastopal komisar za širitev Rehn, zdaj pa bo očitno imelo osrednjo vlogo švedsko predsedstvo. Balažič je še pojasnil, da bo verjetno švedsko predsedstvo bolj vključeno v pogajanja, kot je bilo v prvi polovici leta češko, ker se Evropski komisiji oziroma komisarju Rehnui jeseni izteka mandat.

Vse podrobnosti torej še niso polnoma usklajene in verjetno je, da bodo povsem jasne šele, ko bo predsedstvo EU uradno sklicalo pristopno konferenco Hrvaške in EU - to običajno napravi nekaj dni pred konferenco, ko tudi sporocili, ali bo potekala na ministrski ali veleposlaniški ravni. Takrat bi moralno biti jasno tudi, kdo bo sodeloval v pogovorih o reševanju vprašanja meje. (STA)

V nesreči na jezu ranjena delavca Soških elektrarn

NOVA GORICA - Med vzdrževalnimi deli na jezu hidroelektrarne Ajba je v četrtek prišlo do delovne nesreče, v kateri sta bila poškodovana 44-in 59-letni delavec podjetja Soške elektrarne. Do nesreče je prišlo, ko so štirje delavci okrog 8.30 ure zjutraj izvajali vzdrževalna dela oz. prestavljali t.i. zagatne stene na jezu. Pri tem sta dva delavca pripravljala zapornici za barvanje in ju dvigovala z dvigalom na hidravlična bata. Pri dviganju je dvigalo popustilo, zaradi česar sta delavca odkočila in stekla v levo. Nihajoča zapornica ju je na srečo le oplazila, vseeno pa si je 59-letni delavec v nesreči zlomil glezjenj, njegov 44-letni kolega pa je dobil udarec v desno nogo. Oba sta bila po nesreči odpeljana v šempetrsko bolnišnico. Poleg novogoriških policistov so si kraj delovne nesreč ogledali tudi varnostni inženir in odgovorna oseba družbe Soške elektrarne. Na podlagi zbranih obvestil so policisti izključili tujo krivdo. (nm)

Vajgl bo na čelu OZP nasledila Janja Klasinc

LJUBLJANA - Mesto predsednika parlamentarnega odbora za zunanjopolitično (OZP) bo odslej pripadlo poslanski skupini SD, je danes sklenil kolegi predsednika DZ Pavla Gantarja. Iva Vajgl (Zares), ki je bil izvoljen v Evropski parlament, bo tako predvidoma nasledila poslanka SD Janja Klasinc.

Klasinc je bila za poslanko v DZ izvoljena na volitvah leta 2008. Pred tem je od leta 2001 do izvolitve v parlament bila zaposlena na ministrstvu za notranje zadeve. V preteklosti se je ukvarjala tudi z novinarstvom; med drugim je bila urednica notranjopolitičnega uredništva časnika Republika, komentatorka na TV Slovenija ter dopisnica RTV Slovenija in časnika Delo iz Beograda.

Velik požar uničil skladišče plastičnih materialov

PORDENON - Včeraj ob zori je v skladišču plastičnega materiala v industrijski coni Ponterosso, v kraju San Vito al Tagliamento, izbruhnil velik požar, ki je uničil hal in v širši okolici ustvaril preplah. Gost črn dim se je začel širiti okrog 6. ure, viden je bil več kilometrov naokrog. Požar se je vnel v skladišču tovarne Pontarolo, ki proizvaja predvsem plastična satovja za gradnje z energetskim varčevanjem. Ogenj je pogasio 25 gasilcev iz Pordenona in Vidme. Deželnna agencija za okolje ARPA je po prvi analizi izpostavil izključila morebitne nevarnosti za prebivalce. ARPA bo vsekakor nadzorovala situacijo še v naslednjih dneh.

PORDENON - Srhljiv zločin v kraju Montereale Valcellina močno odmeva

Trenutki nepopisnega nasilja

Partner mlade Maročanke opisal krvavi dogodek - El Ketavi Dafani ostaja v priporu, bremenji ga dolg seznam obtežilnih okoliščin

SANA DAFANI

MASSIMO DE BIASIO

FATNA CHAROK DAFANI

rino razmerje z Italijanom nekaj slabega. »Temeljni problem je vera,« meni De Biasio.

31-letnik je včeraj v bolnišnici opisal novinarjem grozljiv torkov dogodek. »V torek popoldne sem doživel tragične trenutke nepopisnega nasilja in krvoljčnosti. Nikoli ne bom pozabil oči njenega očeta, medtem ko jo je ubjal: prava zverina,« je povedal. De Biasio je skušal braniti dekle, po njegovem mnenju pa je Dafani nameraval ubiti tudi njega: »Ustrelil se je mimoidočih in zbežal, zato sem danes tu pred vami.«

Dafanijeva 39-letna žena Fatna je izjavila, da je mož storil grozljiv zločin, a da ga kljub temu ne obsoja, pristavila pa je celo, da naj bi bila vsaj delno kriva tudi hči Sanaa. Fatna Dafani je še povedala, da mož že cel teden ni mogel spati, da ni jedel in da je od živčnosti stalno kadi. Bil je jezen, hotel je govoriti s hčerjo.

Dekle je kljub očetovemu neodbravanju imelo razmerje z De Biasiom, Italijanom. Nazadnje se je tudi preselila k njemu, staršem pa je dejala, da stanuje pri prijateljici. Včeraj je prisla v javnost vest, da je mlado Maročanko nekaj ur pred zlo-

činom opozorila na nevarnost neka italijanska prijateljica. V sms sporočilu ji je svetovala, naj ostane doma. »Tvoj oče te išče, ker ve, da stanuješ z moškim. Vse je zvedel,« je pisalo v sporočilu, ki pa ni zaleglo.

Poslanka Demokratske stranke Romy Bindi, ki je bila včeraj v Vidmu, je počudila, da je poleg krivca nujno iskati tudi globje vzroke tragedije. Po njenem je ključnega pomena vprašanje, kako se do priseljencev obnaša skupnost in koliko dela nas še čaka, če hočemo zagotoviti spoštovanje človekovih pravic in dostojanstva.

RIM - Uradni obisk predsednika slovenske vlade Boruta Pahorja

Slovenija pričakuje od Italije pogoje za nemoteno delovanje manjšinskih ustanov

Silvio Berlusconi: V Sloveniji živi 3 tisoč Italijanov, v Italiji 30 tisoč Slovencev

RIM - Slovenija konkretno pričakuje, da bo Italija tudi v tem kriznem obdobju zagotovila kulturnim ustanovam slovenske manjštine redno in nemoteno dejavnost. Predsednik vlade Borut Pahor je to včeraj popoldne povedal italijanskemu kolegu Silviju Berlusconiju in zunanjemu ministru Francu Frattiniju, s katerima se je skoraj dve uri pogovarjal v palači Chigi. Prej na štiri oči z Berlusconijem, nato pa na delovnem kosilu, na katerem je bil tudi Frattini, ki je potrdil, da bo preloženo (napovedano je bilo za deveti september) slovensko-italijansko medvladno srečanje zanesljivo oktobra v Ljubljani.

Slovenska manjšina in sporni žavelski uplinjevalnik sta bili glavni temi razgovora med predsednikoma vlade. Kot smo izvedeli, je bilo govor o konkretnih številkah. Slovenija pričakuje, da bo Berlusconijeva vlada v državnem proračunu 2010 vsaj potrdila finančni prispevek, ki naj bi bil enak ali zelo podoben prispevku iz leta 2008 (Prodjeva vlada), to se pravi okrog 5,3 milijona evrov. V proračunu za tekoče leto je Rim ta prispevek zmanjšal za milijon evrov in še odločen poseg Slovenije je prepričal parlament, da je v t.i. večnamenskem novoletnem odloku dodal oziroma ohranil milijon evrov za manjšino. Pomemben sogovornik Ljubljane in tudi manjšine je bil takrat zunanj minister Frattini, ki ga je na krizo manjšinskih ustanov nekaj dni pred odhodom z zunanjega ministrstva znova opozoril tudi Dimitrij Rupel.

Pahorju se je zdelo prav, da je Slovenija na najvišji ravni pravočasno opozorila Italijo na finančno situacijo manjšinskih kulturnih ustanov, da ne bo nepriznjenih presenečen, ki so se zgodila laži. »Od italijanske vlade in od parlamenta pričakujemo dolgoročne in strukturne finančne rešitve za slovensko manjšino«, je pred odhodom iz Rima poudaril slovenski premier, ki je svoja gostitelja seznanil s finančnimi prispevki, ki jih Slovenija namenja svoji italijanski manjšini. »Tako pri Berlusconiju, kot pri Frattiniju sem naletel na pozorna sogovornika«, je dodal Pahor, ki je zmeren optimist, »čeprav sta sedaj na potezi italijanska vlada in parlament«. Slednji se bo s proračunom in finančnim zakonom začel ukvarjati v prihodnjih tednih.

Srečanje na štiri oči med Berlusconijem in Pahorjem je moralo biti zelo prisrčno, saj sta se politika predstavila pred novinarji, fotografi in televizijskimi snemalcami nasmejana in sproščena. Gostitelj je slovenskega državnika nagovoril »dragi Borut«. Rekel je, da je štirikrat zadovoljen. Prvič, ker je Pahor na svojem prvem obisku v Rimu kot ministrski predsednik, drugič, ker imata Rim in Ljubljana v Bruslju skoraj vedno enake poglede, tretjič, ker Pahor dobro govoriti italijansko in četrtič, ker naj bi slovenski premier svoj čas izdelal neko strokovno študijo o televiziji Canale 5, pri čemer se je Berlusconi še posebej nasmehnil. Zdelo se mu je tudi potrebno, da novinarjem izpostavi, da so se na delovnem kosilu na sedežu predsedstva vlade zgledno spajale barve italijanske in slovenske zastave.

Italijo in Slovenijo po Berlusconi jevem prepričanju veže marsikaj skupnega, začenši z dvema manjšinama. Ministrski predsednik je dejal, da je Italijanov v Sloveniji tri tisoč, Slovencev v Italiji pa 30 tisoč. Za Rim je Ljubljana zelo dober sogovornik glede Balkana, tudi o t.i. Lizbonski pogodbi pa imata državi podobna stališča, je še dejal Berlusconi. Kar se njega tiče, bi se moralno znotraj Evropske unije sicer ustvariti neko »trdo jedro« močnejših držav, saj evropsko soglasje za vsako ceno ni vedno dobra popotnica za rešitev problemov, je dejal predsednik italijanske vlade. Dodal je, da je to mnenje Italije oziroma predvsem njegovo osebno stališče.

Pahor je dopoldne obiskal Vatikan. Tam se je srečal z državnim tajnikom

Svetega sedeža Tarcisom Bertonejem, potem pa še s slovenskim kardinalom Francetom Rodetom, prefektom kongregacije za družbe apostolskega življenja. Na obeh srečanjih, je povedal Pahor, so prišli do izraza dobrni odnosi med Slovenijo in Vatikanom. Predsednik slovenske vlade je zanikal govorice, da je bilo napovedano srečanje s papežem odloženo zaradi domnevnih napetosti v odnosih med slovensko vlado in Sv. sedežem. Vzrok teh napetosti naj bi bil nedavno imenovanje Aleša Guliča, bivšega poslanca LDS, za vodjo vladne komisije za odnose z verskimi skupnostmi. O zadevi na srečanjih ni bilo govora, je dejal Pahor, ki je poudaril suverenost Vatikana in slovenske vlade. Kardinal Rode je vsekakor nekaj dni pred Pahorjevim obiskom v Rimu v intervjuju za časnik Družina ostro kritiziral prav Guličeve imenovanje, kot tudi dejstvo, da Slovenija - tako kardinal - še ni odkrito in pošteno obračunala s komunizmom.

Sandor Tence

»Uradni posnetek predsednikov slovenske in italijanske vlade Boruta Pahorja (levo) in Silvia Berlusconija (desno) je odražal dobro voljo obeh strani

ANSA

RIM - Obisk predsednika slovenske vlade

Pahor: Če ne bo dogovora o terminalu, bo morala Slovenija tožiti Italijo

RIM - Če Slovenija ne bo dobila odgovor o čezmejnih vplivih načrtovanega žaveljskega terminala, bo primorana tožiti Italijo na pristojno evropsko sodišče. Borut Pahor je odkrito povedal Silviju Berlusconiju in Francu Frattiniju, da je uplinjevalnik resno vprašanje in da je treba problem skupno rešiti. Slovenski premier je včeraj v Rimu v bi-

stvu ponovil stališče medresorske vladne komisije o terminalu, ki ga je politično podprtla njegova vlada. Na potezi je sedaj Italija. Pahorjeve besede izrecene v palači Chigi imajo vsekakor svojo politično težo. Eno je namreč o morebitni tožbi govoriti v Ljubljani, drugo v Rimu.

»Slovenija si želi jasne, podrobne in po-

šteče podatke o terminalu,« je poudaril Pahor, ki si sicer osebno ne želi, da bi prišlo do evropske tožbe. Probleme je treba reševati predhodno in po možnosti brez zaostrovjanja, je dodal. Veliko si predsednik slovenske vlade obeta od otočarskega ljubljanskega sestanka ministrov Italije in Slovenije, na katerega naj bi italijanska vlada - vsaj tako se govorí - prinesla dodatno oziroma novo dokumentacijo o uplinjevalniku. Šlo naj bi v bistvu za neko prilogo k okoljevarstvenemu odkolu, s katerim je okoljska ministrica Stefania Prestigiacomo letos poleti prizgala zeleno luč za načrt španske družbe Gas Natural.

Zgleda, da problematiko uplinjevalnikov (v igri je še vedno tudi tržaški morski terminal) ob okoljski ministrici pozorno spremišča tudi zunanj minister Frattini. On je obljubil Sloveniji dodatna pojasnila v zvezi z čezmejnimi vplivi terminala, ki zadevajo načrtovani plinovod pod morjem, stanje morske vode in ne nazadnje tudi problem varnosti. Skratka kar nekaj odprtih vprašanj.

Na rimskih pogovorih ni tekla beseda o morebitnem sodelovanju Italije pri gradnji drugega reaktorja NEK Krško. Pahor je

na to možnost opozoril predsednik Furlanije-Juliske krajine Renzo Tondo. Uradnega vsekakor ni nič in tudi ne more biti, saj Slovenija menda šele razmišlja o drugem krškem reaktorju. Nobena beseda ni bila izrečena niti po tem evropskem koridorju in hitri železnici. O tem bodo otočno govorili ministri v Ljubljani. Nič tudi o polemiki, ki jo je v Sloveniji sprožil prometni minister Vlačić glede železnice Trst-Divača, katere projekt naj bi postavljal v ozadje drugi tir od Divače do Kopra.

Med Pahorjevim obiskom je bil govor o gospodarskem sodelovanju in trgovinskih izmenjavah med državama. Veliko pozornost je temu namenil predvsem Silvio Berlusconi, ki se je s Pahorjem zmenil za bližnjo meddržavno gospodarsko konferenco. Pred odhodom v Ljubljano se je slovenski premier glede tega srečal s podpredsednikom Confindustria Giuseppejem Morandinijem in skupino italijanskih gospodarstvenikov. Ni znano, če je bil med njimi tudi Goričan Pierpaolo Cerani, ki si sodeč po pisani nekaterih časnikov zelo želi srečanja s Pahorjem.

S.T.

Slovenija od Italije pričakuje vso dokumentacijo o načrtovanem plinskom terminalu v Žavljah

KROMA

TISKOVNO SPOROČILO - Zasedanje izvršnega odbora Sveta slovenskih organizacij

Razprava o aktualnih vprašanjih

Štoka poročal o številnih srečanjih - Skupaj s SKGZ pripravili spomenico za Pahorja in Berlusconija - Težave SSG in preverjanje upravljanja

TRST - Po poletnem premoru se je 16. septembra spet sestal Izvršni odbor Sveta slovenskih organizacij in nastavil delo za naslednjo sezono, ki bo med drugim zahtevalo tudi zato, da lahko civilna družba slovenske narodne skupnosti v Italiji ohrani dosedanje raven delovanja na področju šolstva, gospodarstva, vzgoje, kulture, športa in siale.

Kot piše v tiskovnem sporočilu, so predsednik Drago Štoka in ostali odborniki z zadovoljstvom ocenili potek seminarja o šolstvu, ki je potekal 10. septembra letos v organizaciji strokovne komisije SSO za šolska vprašanja. Kljub temu, da je bilo pričakovati nekoliko večjo udeležbo, so bili v glavnem prisotni skoraj vsi ravnatelji, ki so poslegli v razpravo z marsikaterimi zanimivimi predlogi. Pomemben je bil s tega vidika poseg prof. Tomaz Šimčiča, vodje Urada za slovenske šole, ki je pojasnil nekatere vidike šolske zakonodaje ter način uporabe namenskih sredstev. K temu je treba še dodati predloge senatorke Tamare Blažina in deželnega svetnika SSK Igorja Gabrovca. Zaradi pomembnosti tematike je izvršni odbor poudaril, da bi se take pobude še nadaljevale, saj je važno, da je zavest o stanju, prihodnosti in temeljni pokli-

canosti slovenske šole čim bolj razširjena znotraj slovenske narodne skupnosti, piše v sporočilu SSO.

Glavni organ SSO je pozitivno ocenil potek Kraške ohceti, 44. študijskih dnevov Draga in proslave Bazoviških žrtev. Vse te tri pobude so primerno izpostavile prisotnost in zakoreninjenost Slovencev na teritoriju, obenem pa so tudi prepričljiva in pozitivna podoba naše narodne skupnosti. Še posebno razveseljivi sta bili vsebin in udeležba na letošnjih študijskih dnevih Draga, ki tako ohranjajo svoje temeljno poslanstvo.

Predsednik Drago Štoka je poročal o številnih srečanjih, ki so se zvrstila v vidiku dveh pomembnih meddržavnih obiskov med Slovenijo in Italijo, od katerih je eno odpadlo morda tudi zaradi vprašanja sporne gradnje tržaškega uplinjevalnika, ki bi hudo prizadel predvsem teritorij, na katerem je slovenska narodna skupnost zgodovinsko prisotna. Neokrnjeno pa je potekal obisk predsednika slovenske vlade Boruta Pahorja pri predsedniku italijanske vlade Silviju Berlusconiju v Rimu. V sodelovanju s slovenskim konzulatom v Trstu in drugo krovno organizacijo SKGZ, je SSO sodeloval pri pripravi spomenice, s katero so predsedniku italijanske vlade in predsedniku slovenske

vlade predstavili stanje slovenske narodne skupnosti in ju opozorili na obveznosti, ki izhajajo iz mednarodnih sporazumov ter obeh državnih zakonov 482/99 in 38/01. Štoka je pri tem poudaril važnost, da je spomenica okviren dokument, ki zadeva temeljna načela, na katerih slovijo pravice Slovencev v Italiji. Napaka bi namreč bila, če bi se omejili zgolj na finančne potrebe, ki pa so seveda pomembeni vidik.

Kot še piše v tiskovnem sporočilu, je izvršni odbor govoril tudi o težkem položaju Slovenskega stalnega gledališča, o katerem je spregovoril Janez Povše kot član upravnega sveta te ustanove. Člani izvršnega odbora so potrdili pomembnost obstoja slovenskega gledališča in nujnost, da se institucionalne ustanove, to je Dežela FJK, Tržaška pokrajina in Tržaška občina čim prej vključijo v sistemsko rešitev za nas tako pomembne ustanove kot je Slovensko stalno gledališče v Italiji. So pa obenem tudi poudarili potrebo po globlji presoji dosedanja načina upravljanja, tako z upravnega kot tudi umetniškega vidika, kar si naša slovenska javnost in ljubitelji našega gledališča iskreno želijo, piše v zaključku tiskovnega sporočila SSO.

SLOVENIJA TA TEDEN

V Velenju je vzplamtel

VOJKO FLEGAR

Ko sem prejšnji teden na tem mestu pisal o znamenjih, ki napovedujejo politično in socialno razgretje jesen in zimo, si nisem mislil, da bo »počilo« tako nenadoma, predvsem pa ne tam, kjer je. V Gorenju, z dobro milijardo evrov drugemu največjemu slovenskemu izvozniku (za novomeškim Revozom), proizvajalcu bele tehnike, ki doma in na tujem zaplojuje okrog 12.000 ljudi. Pa ne Gorenje, paradni in vlečni konj slovenskega gospodarstva in izvoza, Ora Ito in umetni kristali Swarovskega, napis na francoskih nogometnih dresih, slovenska nadnacionalka, nekaj, kar nam je skoraj že nadomestilo Elan in nas ob proizvajalcu navdajalo s ponosom in prepičanjem, da »imamo konja za dirko« na najbolj zahtevnih trgih!

Spontani izbruh delavskega nezadovoljstva, verjetno bi bilo bolj točno reči ogorčenja in besa, ki ga je sprožila »napaka« v obračunu avgustovskih plač, je deloval kot šok. Na vodstvo podjetja, javnost in politiko. Štiristo evrov plače smo nekako povezovali z Murnimi šiviljami in še kakšnim podjetjem iz »neperspektivnih panog«, ne pa z Gorenjem. Dejstva so nas presenetila, v ogledalu smo zagledali »podobo Dorian Grayja«: delavci, ki morajo najemati bančne kredite za učbenike otrok (a jih ne dobijo), ter menedžerjev in njihovih nadzornikov, predstavnikov kapitala, ki ne le, da so presenečeni (kar bi bilo »človeško«), ampak nesposobni izraziti vsaj drobec razumevanja in »cepljeni« pred sleherno »okužbo« s čutno (socialno) inteligenco.

Zaradi nepreglednih lastninskih koncentracij in v nekaterih primerih škandaloznih plač in nagrad so imeli slovenski menedžerji z legitimnostjo problem že od prej, sindikati, njihove centrale in obratni poverjeniki, pa ga imajo od spontane stavke v Velenju od tega tedna. Gorenjevi delavci so namreč ustavili stroje in oblivali svoje zahteve mimo sindikata, temu, njegovemu obratnemu vodstvu, so celo izrekli nezaupnico. To je drugi šok z dolgoročnim učinkom. Na eni strani delavci (ne le Gorenja) zdaj vedo, da sindikata ne potrebujejo nujno, ampak lahko gredo »na barikade« tudi sami, na drugi strani pa se bodo sindikati zanesljivo radikalizirali. Paradoks slednjega tiči v dejstvu, da z dolgoletnim trmastim vztrajanjem pri delavskih »pridobitvah« (skozi delovnopravno zakonodajo, po kateri se delodajalc v Sloveniji izjemno težko odzovejo na tržne spremembe z odpuščanjem, »opozorilne proteste« pred vladnim poslopjem in ob posamičnih primerih, nazadnje v Muri) sindikati očitno niso dosegli ničesar, temveč so praviloma poslabševali položaj svojih »varovancev«. Gorenje je zaradi svoje doslej domnevane »konkurenčnosti« najlepši primer: nihče ne ve oziroma si ne upa povedati, kolikšna bi bila povprečna mezda, če bi Gorenje svojo proizvodnjo ob izbruhu krize (in še pred njo) smelo »očistiti« tako, kot sta to storila Electrolux ali Whirlpool.

Z 28.000 evri dodane vrednosti na zaposlenega je Gorenje daleč nad konfekcijskim velikanom Muro (ki gre

v stečaj), a tudi pod mejo, ki jo imajo slovenski ekonomisti in menedžerji sami za »perspektivno« (30.000 evrov). Vodstvu Gorenja je to vsaj načeloma jasno, pa tudi, da bi zato morali del proizvodnje preseliti na »nizkomezdrne lokacije«, kakor je to storila konkurenca. A to bi povzročilo socialne napetosti, ki si jih ni upalo tvegati. Ni pa se jim izognilo, čeprav se je »reševalo« z državnimi subvencijami za skrajšani delovni čas in delavce na čakanju. Verjetno tudi v pričakovanju, da bo po kriizi vendar zasedlo prejšnje tržne položaje. Ironija usode je hotela, da je delavsko nezadovoljstvo privrlo na plan prav v dneh, ko se je zaradi povečanih naročil proizvodnja v Gorenju začela »normalizirati«.

Gorenje, ki je po nacionalni sestavi zaposlenih nekdana »Jugoslavija v malem«, je po ekonomski plati »Slovenija v malem«. Do včeraj navzven uspešno in prodorno gospodarstvo, ki da mu je treba samo počakati, da križe mine, pa bo – z obnovljenimi izvozni naročili – spet vse tako, kot je bilo. V resnici pa šele z okrevanjem (ki je povrhu vsega močno negotovo) prihajajo na dan »umazane podrobnosti« o zamujenih strukturnih reformah. Bolečih, a nujnih, kajti 400 ali 500 evrov neto plače pač ne more biti sredstvo vzdrževanja konkurenčnosti slovenskega gospodarstva. In čeprav se je stavka v Gorenju z izplačilom 150 evrov enkratnega dragnjskega dodatka za dobrih 5000 najslabše plačanih za zdaj končala, bistvo problema ostaja.

LJUBLJANA - Prestolnica Slovenije zbiralische arheologov Arheološka izkopavanja na Kongresnem trgu

LJUBLJANA - "Ljubljana je v zadnjih mesecih pravo zbiralische arheologov. Trenutno v prestolnici deluje ena največjih ekip v Sloveniji, ki ima polne roke dela," je na četrtek predstaviti arheoloških raziskav, ki trenutno potekajo na območju Ljubljane, dejal vodja izkopavanj arheolog Martin Horvat iz Muzeja in galerij mesta Ljubljana. Pod okriljem Muzeja in galerij mesta Ljubljana izkopavanja potekajo na Kongresnem trgu (na posnetku, **ko je bilo na njem še parkirišče**), kjer je načrtovana gradnja garažne hiše, na Kopitarjevi ulici, Krekovem, Vodnikovem in Ciril-Metodovem trgu ter Stritarjevi ulici zaradi menjave komunalnih vodov, kakor tudi na Spodnjem ter Gornjem trgu, prav tako zaradi menjave komunalnih vodov.

Rezultati arheoloških izkopavanj so dopolnili vedenje o naselitvi na območju današnje Ljubljane v obdobju prazgodovine. Med novejšimi odkritji je Horvat omenil urbano naselje pod Grajskim gričem na območju nekdanje tovarne Tribuna in verjetno obstoja naselja na območju Kopitarjeve ulice.

O obdobju antike so dala pomembne podatke izkopavanja na Kongresnem trgu, in sicer poleg informacij o obrambnem sistemu Emone tudi informacije o predmetju antičnega mesta. Ob antični Emoni se je v 11. in 12. stoletju razvila srednjeveška Ljubljana, sestavljena iz treh delov: Starega trga in Mestnega trga - tik pod gradom ter Novega trga - med Ljubljano in antično Emono. Raziskave srednjega in novega veka arheologi dopolnjujejo z uporabo pisnih virov in slikovnega gradiva.

Na delu Kongresnega trga so arheologi izkopavanja zaključili, na drugem delu še koploje, tretji del jih še čaka. Med najdbami s trga je Horvat našel v antičnih plasteh najdene prazgodovinske žare iz starejše žlezne dobe (8. stol. p.n.št.), dele zgradb ob obrambnem jarku s kanali za odvodnjavanje, sistemom talnega gretja in mozaikom ter freskami iz 1. in 2. stol. n.s.t., dva skeletna grobova dojenčkov v grobnih skrinjah iz tegul, dva zidana vodnjaka, zu-

najni rob obrambnega jarka in vrsto drobnih predmetov iz obdobja antike, kot so fibule, lasnice, prstani, oljenke in drugo.

Iz obdobja novega veka so arheologi na Kongresnem trgu odkopali del obrambnega zidu - bastiona iz konca 16. stoletja, severni rob novoveškega obrambnega jarka in ostanke stavbe, morda stražarnice, ob Vicedomskeh vratih, vhodu v srednjeveško oziroma novoveško mesto oziroma ob mostu čez obrambni jarek.

Na območju parka Zvezda je nekdaj stal kapucinski samostan, zgrajen med letoma 1602 in 1608, katerega materialni ostanki pa po Horvatovih besedah niso ogroženi, saj večinoma ležijo na območju, kjer rastejo platane in ki ni namenjeno gradnji. Arheologi so odkopali le ostanke južnega zidu samostana, kaplice ob samostanski cerkvi in nekaj drobnih predmetov.

Samostan so podrli leta 1817, leta 1820 so odstranili ruševine, zasuli jarke in zasilno uredili ploščad, kjer so med kongresom sestavljali alianse leta 1821 prirejali vojaške parade. Park Zvezda je bil urejen leta 1824.

Arheologi so odkopali tudi prodnatni tlak Kongresnega trga iz leta 1820, Plečnikov tlak pod tlakom parkirišča, ostanke temeljev za doprsni kip maršala Radetzkega,

postavljenega leta 1860, in ostanke temeljev kipa konjenika kralja Aleksandra Karadjordjevića, postavljenega leta 1939. Ob južnem in severnem robu parka so naleteli na ostanke zaklonišč, zgrajenih leta 1943 med italijansko okupacijo Ljubljane.

Na Kopitarjevi ulici, kjer so opravili predhodne arheološke raziskave, so našli plasti iz obdobja baroka, srednjega veka in antične. Na Spodnjem in Gornjem trgu so ob obstoječih komunalnih vodih našli ostanke zidov, ki so vezani na obrambo srednjeveške Ljubljane.

In kdaj bo najden arheološke predmete mogoče videti na razstavi? V.d. direktorja Muzeja in galerij mesta Ljubljana Blaž Peršin je pojasnil, da bo obdelava najdenega gradiva trajala kar nekaj časa. Za prihodnje leto je napovedal začetek izhajanja različnih znanstvenih in delno poljuidnih publikacij, razstavo, ki bi javnosti predstavila metamorfoze Ljubljane, pa morda čez dve ali tri leta.

Arheološka izkopavanja na Kongresnem trgu bodo po Horvatovih zagotovili končana novembra. Dela potekajo v skladu s terminskim načrtom. Peršin je še povedal, da bodo izkopavanja veljala 2,3 milijona evrov. (STA)

MNENJA, RUBRIKE

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Učinkovitost pouka

Pred tednom dni smo začeli razmišljati o metodi nemškega pedagoškega Heinza Klipperta, ki je prepričan, da morajo učitelji danes, da bi bilo učenje uspešnejše, vaditi z učenci osnovne spremnosti in delovne navade, ki so jih nekoč ti prinašali od doma. Če torej učence najprej sistematično navadimo takih veščin, (ki so se jih nekoč mimogrede navzemali doma), bomo učitelja razbremenili in mu olajšali delo, ker bodo učenci koordinirani v načinu pridobivanja vsebin. Ne mislimo, da bi lahko kakršnokoli novo učno metodo proslavljali kot vsespolni recept za uspešno šolanje, vendar je vsekakor zanimivo brati, kaj se nevega pojavlja na vzgojno-izobraževalnem prizorišču in kako uspešno pridobivati zahtevano znanje. Svoja stališča je Heinz Klippert med drugim obširno razložil tudi v mnogih nemških časopisih. Med njimi v intervjuju za Die Zeit, ki ga je imel pred tremi leti. Kjer je v zvezi s trditvijo, da se pravzaprav pri njegovih metodah učitelj na nek način umakne, da bi pustil delati same učence, je Klippert pojasnil, da pravzaprav ne gre za to, da bi učitelji od časa do časa manj delali, pač pa da bi bili še bolj pozorni na to, kar se dogaja, ter še boljši moderatorji in svetovalci. To pa še ne pomeni, da bi moral po polnoma opustiti tradicionalni način poučevanja, pač pa, da bi učna sila pri pouku ne smela biti dominantna samo pri enem soudeležencu. Večjo razporeditev lahko dosežemo, če učenci pridobijo metode, s katerimi bi lahko razvili svoje kompetence in svoje učenje.

Način, ki ga svetuje Klippert, v osnovi deluje s pomočjo t.i. učnih spiral, to je večstopenjskih učnih postopkov, s katerimi lahko učitelji prodrejo pri poučevanju konkretnih učnih vsebin. Temu pa naj bi ne sledilo klasično izprševanje, kjer učitelj sprašuje, učenec pa odgovarja, pač pa neka sistematična in organizirana dodatna pomoč za utrjevanje znanja. Natak način naj bi po Klippertu učencu pomagali razjasniti pojme in se hkrati »pretolči« skozi tako pridobljeno znanje. Za tem pride faza, ko mora učenec pridobljeno znanje, predelano v neko osnovno vzorčno strukturo znati uporabiti tudi v drugi naključni situaciji. Mnogi učenci pa se prav pri tem poskusijo iz-sede-iz-cimiti-najboljše zmedeo.

Velikokrat učinkovito pomaga učenje po skupinah, vendar je za tako vrsto učenja pomembna tudi predpripriprava. Kako učinkovito sodelovati pri učenju v skupini se mora vsakdo naučiti posebej. Posameznik v skupini ne more (in ne sme) mimo nekaterih pravil, pomembno pa je tudi, da osvoji osnovno rutinsko znanje. Nič nenačnega ni, da včasih skupinsko učenje propade že zaradi napačnega sestavljanja skupin. Skupina naj bi po Klippertu ne bila preveč homogena (torej naj ne bo sestavljena iz nemških šolah konference, ki so organizirane le za to, da oznanijo javnosti, da so bile organizirane in se je nekaj počelo). Te zahtevajo od udeležencev veliko časa, konkretno pa ne prinašajo nič koristnega. Navadno je njihov potek že vnaprej znan: šolski vodja prebere nova določila, sledi rutinska razprava, osnovni vozli pa ostajajo nedotaknjeni. Tako bi bilo nujno nekaj preusmeriti.

Seveda tudi priprave na skupno poučevanje zahtevajo svoj čas, pri tem pa se lahko pokaže dobra volja posredovalcev znanja, ki želijo svoje usluge izboljšati in se za to odločijo žrtvovati nekaj vikendov ali popoldanskega prostega časa. Seveda se lahko dogaja, da medtem ko ena skupina pridno dela, druga »zbabušava«, ker izkorističa učiteljev premajhno pozornost. Klippert meni, da je treba vsakega učitelja v skupini posebej prepričati, da noben član pri skupinskem učenju ne sme biti pasiven. Iz izkušenj izhaja, da imajo od skupinskega učenja navadno največ dobiti učenci, saj sidrajajo svoje znanje, se učijo osebne odgovornosti in utrujejo zaupanje vase.

Metode za utrjevanje učencev sposobnosti za učenje so zelo enostavne, vendar je včasih učitelju težko preiti na to preprostost, ker ga pri tem ovirajo njeve že ustaljene delovne rutine, kakor se pač to dogaja pri vseh poklicih. Uvajanje novega vedno spremljata občutek strahu in nelagodja, tako človek vedno poišče razlog, zakaj ostati raje pri starem. Tudi samim učiteljem ne gre najbolje od rok sodelovanje v skupini za podajanje znanja. (Pri nas je npr. uradne poskuse v tej smeri na osnovnošolski ravni v mnogočem zatrila sedanja šolska reforma.) Vsekakor tudi skupinsko delo pri pouku ni nova metoda. Razporjanje delovnih obveznosti poznamo iz davnine, saj s skupnim delom človek lahko več doseže. Vendar pa tisti, ki učijo - znanje podajajo, skušajo velikokrat delati vse sami in tako kopijo svoj napor tudi za to, da bi neposlušne in neuspešne učence »spreobrnili«. Celo o svoji frustraciji v zvezi z neuspešnostjo dela se ne znajo (morejo) pogovoriti z drugimi, da bi se vsaj nekaj razbremenili. Tako se po Klippertu dogaja, da zaradi zahtevnosti dela, ki so si ga v celoti zadali na svoje rame, porabljajo tudi svoj prosti čas za službo, dobijo občutek, da dela ni nikoli konec in jih hkrati preganja še slaba vest, ker ne vidijo rezultativ.

Mnogi šolniki vidijo v konferencah samo tratenje časa. Klippert meni, da se to dogaja iz istih razlogov kot pri odstopanjih pri skupinskom učenju otrok. Nihče ni učiteljev (profesorjev) izuril, kako delati v timu. Te sposobnosti pa se je treba navzemati sistematično in med drugim tudi tako, da se uporablja najboljša in najbolj učinkovita oblika izvajanja konferenc. Po Klippertovem mnenju prevladujejo na nemških šolah konference, ki so organizirane le za to, da oznanijo javnosti, da so bile organizirane in se je nekaj počelo. Te zahtevajo od udeležencev veliko časa, konkretно pa ne prinašajo nič koristnega. Navadno je njihov potek že vnaprej znan: šolski vodja prebere nova določila, sledi rutinska razprava, osnovni vozli pa ostajajo nedotaknjeni. Tako bi bilo nujno nekaj preusmeriti.

Seveda tudi priprave na skupno poučevanje zahtevajo svoj čas,

pri tem pa se lahko pokaže dobra volja posredovalcev znanja,

ki želijo svoje usluge izboljšati in se za to odločijo žrtvovati nekaj vikendov ali popoldanskega prostega časa.

Ker politika želi in skuša predvsem omejiti osip, meni Klippert, da mora biti način, kako to storiti, dobro premisljajem. Ni namerička učna ura tudi dobra učna ura. Če torej želimo vzgojno-izobraževalni proces uspešno razvijati še naprej, je pomembno, da še enkrat dobro premislimo tudi proces, ki izobražuje v učitelje - to je podajalce znanja in preverimo, kje so njegove šibke točke. Hkrati pa preglejmo tudi način, kako »bogatimo« učne vsebine od zunaj. Klippert meni, da priložnostni tečaji, ki naj bi učitelje naučili metod za utrjevanje bralnih sposobnosti učencev ali kratek poduk o značilnostih islama ali na katero drugo aktualno tematiko, niso uspešni, ker niso dovolj učinkoviti in odtegnejo učitelje od pouka. Po njegovem mnenju bi s sistematično pripravo lahko privedli v mnogih učnih vsebinah same učence do samostojnega dela, saj zagotovo učenci zmorcejo veliko več, kakor pa jim običajno pripišujemo. (jec)

SLORI - Letošnja pobuda ob evropski Noči raziskovalcev

Raziskovalne delavnice za dijake družboslovnih licejev v Trstu in Gorici

Cilj delavnic, ki potekajo od leta 2005, je promocija raziskovalne dejavnosti med mlajšo generacijo

TRST - Raziskovalne delavnice, ki jih Slovenski raziskovalni inštitut SLORI prireja ob evropski Noči raziskovalcev - The researchers' Night, sodijo v okvir do goletnegra in že ustaljenega sodelovanja Inštituta s svetom šole. Leta 2005 je Inštitut prvič izvedel delavnice z dijaki družboslovnega liceja A. M. Slomška v Trstu, leto kasneje so prišli na vrsto dijaki družboslovne smeri liceja S. Gregorčiča v Gorici, lansko leto pa so pri pobudi sodelovali učenci dvojezične nižje srednje šole v Špetru. Letošnjo raziskovalno skupino sestavljajo dijaki obeh slovenskih družboslovnih licejev v Trstu in Gorici, profesorici Jasna Merku in Sara Semec ter raziskovalka Norina Bogatec.

Cilj raziskovalnih delavnic je promocija raziskovalne dejavnosti med mlajšo generacijo in temelji na konkretni raziskovalni izkušnji. Dijaki oz. učenci pod mentorstvom raziskovalcev in profesorjev izpeljejo krajšo raziskovalno nalogo in se v okviru delavnic seznanijo s potekom in metodami empiričnega raziskovalnega dela, ki ga v našem primeru predstavlja anketna raziskava. Delavnice potekajo dnevno, in sicer v prvih dveh tednih šolskega leta in v okviru jutranjih učnih ur.

Temo raziskovalne naloge izbira šola, navadno pa je to ena izmed aktualnih družbenih tem, ki najbliže in neposredno vplivajo na najstniško generacijo. Prvo leto so dijaki obravnavali dokaj zahitno problematico rabe in zlorabe računalnika s posebnim poudarkom na poslovju pedofili, leto kasneje so se spoprijeli s perečim vprašanjem nasilja v šoli, lansko leto pa so nižješolci podrobnejše analizirali značilnosti njihovega šolskega okolja in poimenovali raziskavo Šola in mi. Letos bodo dijaki obravnavali pojave spletnih družabnih omrežij ali social networks s posebnim poudarkom na Facebooku.

Na začetku raziskovalnih delavnic se udeleženci predstavijo in izrazijo svoja pričakovanja v zvezi z delavnicami. Sledijo informativna srečanja z izvedenci, ki uvedejo dijake iz izbrano raziskovalno temo ter jim predstavijo njene glavne značilnosti in različne pristope k obravnavi. Obenem si dijaki prek spletka priskrbijo različno gradivo o že izvedenih raziskavah na isto temo. Na osnovi pridobljenih informacij in zbrane gradiva opredelijo cilje in vsebino raziskave ter anketno skupino.

Ena izmed glavnih značilnosti raziskovalnih delavnic je skupinsko delo, na osnovi katerega se raziskovalni projekt razvija naprej. Dijaki v skupinah sestavijo anketne vprašalnike, ki jih nato skupaj preučijo. Ko je osnutek vprašalnika končan, ga mentor delavnic testira v enem izmed razredov, ki ni vključen v raziskavo. Dijaki vnesejo morebitne popravke ali dopolnila in ko je vprašalnik dokončno oblikovan, se pripravijo na anketiranje – sestavijo ustrezna navodila in opozorila ter simulirajo srečanje z dijaki drugih razredov. Anketiranje poteka na posameznih solah.

Naslednja faza predvideva oblikovanje datotek in vnos podatkov v računalnik. Sledita obdelava in analiza prvih rezultatov. Preveri se potrebo dodatnih križanj, statistično pomembne izsledke pa se grafično ponazoriti in interpretirati v luči teoretičnega okvira, s katerim so bili dijaki seznanjeni v sklopu informativnih srečanj. O rezultatih in izoblikovanih ugotovitvah dijaki spregovorijo na zaključni predstavitvi, na kateri so prisotni tudi dijaki anketiranih razredov.

Raziskovalne delavnice se zaključijo z evalvacijo o opravljenem delu in s preverjanjem, ali so se pričakovanja, ki so jih dijaki izpostavili na začetku delavnice, izpolnila.

Med šolskim letom dijaki poglobijo raziskovalne izsledke v okviru letnega učnega programa in dokončno izoblikovano raziskavo objavijo na straneh slovenskih manjšinskih medijev.

Sodeč po zanimanju in navdušenju, ki so ju dijaki doslej izkazali za tovrstno raziskovalno pobudo, je delo v skupinah

Prevoz dijakov sofinancirata Zadružna kraška banka in Finančna družba KB1909

nedvomno zelo privlačna in učinkovita učna metoda, ki spodbuja medsebojno spoznavanje in sodelovanje. To možnost bo Slovenski raziskovalni inštitut SLORI zagotovil tudi ob letošnjih raziskovalnih

delavnicah, ki so namenjene tržaškim in goriškim dijakom in se bodo odvijale na sedežih obeh družboslovnih licejev. Dvetedenko izobraževalno izkušnjo v »mešanih tržaško-goriških« skupinah sta

omogočila Zadružna kraška banka in Finančna družba KB1909, ki sta finančno prispevala za stroške prevoza in potrdila pomen, ki ga imata izobraževanje in raziskovanje v sodobni družbi.

RABA MANJŠINSKIH JEZIKOV - Zdravstvena ustanova za Osrednjo Furlanijo

Slovenščina izenačena z italijanščino

Podobno je tudi v Gornji Furlaniji, medtem sta spletni strani tržaške in goriške zdravstvene ustanove le v italijanščini

VIDEM - Jasna, pravilna in natančna informacija je eden od ciljev, ki si ga Zdravstvena ustanova št. 4 »Osrednja Furlanija« postavlja in ga uresničuje s pomočjo različnih komunikacijskih sredstev in poti. Med temi je tudi uporaba manjšinskih jezikov, furlanščine in slovenščine, da bi lahko čim več ljudi obvestili na enostaven in neformalen način. Tako je zapisal glavni direktor Zdravstvene ustanove št. 4 dr. Giorgio Ros v svojem uvodu h koristni in uporabni brošuri »Najpogosteja vprašanja... za boljšo uporabo storitev Z.U. št. 4 Osrednja Furlanija«, ki jo bo lahko vsak prebral v varianti, ki mu je najbolj domača, saj je bila izdana tako v furlansko-italijanski kot v slovensko-italijanski različici. To pa še ni vse. Omenjena zdravstvena ustanova je namreč v slovenščini, furlanščini in italijanščini pripravila tudi »Vodnik za boljše zdravstvo – Manjši vodnik za boljšo komunikacijo med pacientom in zdravnikom«.

Obe priročni publikaciji je furlanska zdravstvena ustanova izdala s podporo Dežele FJK in njenega Urada za manjšinske jezike v okviru državnega zakona za zaščito manjšin 482/99. Za prevode v slovenščino in furlanščino je poskrbela Furlansko filološko društvo iz Vidma. Nastali pa sta tako, ker se pri zdravstveni ustanovi za Osrednjo Furlanijo že dolgo časa zavedajo, da je ena največjih težav v zdravstvu prav neustrezen oziroma nepravilen odnos med pacientom in zdravnikom, ob tem pa še slabo poznavanje storitev, ki jih ustanova nuditi.

Prvi vodnik je zato zbirka najpogostejših vprašanj, ki jih običajno postavljajo uporabniki zdravstvenih storitev, ko potrebujejo dodatne informacije. Odgovori so napisani na zelo enostaven in jasen način, priložena pa je tudi barvna priloga, ki navaja sedeže, delovne urnike in telefonske številke uradov in referenčnih služb. Knjižica, ki je sad sodelovanja med zdravniškim osebjem in prebivalci, tako vsebuje na primer informacije o tem, kako vpisemo v Zdravstveno službo novorojenčka, kako izberemo osebnega zdravnika, katere storitve nuditi dežurna zdravstvena služba, kdaj lahko poklicemo 118, kdaj in kje se lahko cepimo proti različnim nalezljivim boleznim in tako naprej. Če izvzamemo barvno prilogu, ki seveda navaja sedeže in delovne urnike služb v zdravstvenih okrajih v Osrednji Furlaniji, bi knjižica lahko prav prisa tudi upo-

ravnikom na Tržaškem in Goriškem.

To velja tudi za vodnik za boljšo komunikacijo med pacientom in zdravnikom, ki ga je Zdravstvena ustanova št. 4 izdala tudi s pokroviteljstvom Zveze kirurgov in zabolodravnikov Pokrajine Videm. S pomočjo prijetno ilustrirane knjižice bodo lahko uporabniki ugotovili, kako je treba vzpostaviti pristen odnos z zdravnikom na podlagi dialoga, kako se izbira osebnega zdravnika, katere so pravice in dolžnosti pacientov, kaj je treba vedeti o zdravilih in njihovem predpisovanju in podobno. Skratka, vodnik nudi vrsto koristnih informacij in nasvetov, ki bodo gotovo vsakomur prišli prav.

Publikaciji sta le zadnja od številnih primerov rabe manjšinskih jezikov Zdravstvene ustanove za Osrednjo Furlanijo v odnosu z občani. Naj še omenimo tudi zelo lepo urejen večjezični spletni portal, ki je v celioti preveden tudi v slovenščino in furlanščino (www.ass4.sanita.fvg.it). Podobno spletno stran ima tudi Zdravstvena ustanova za Gornjo Furlanijo (www.ass3.sanita.fvg.it), ki je prevedena še v nemščino, slovenščino in furlanščino, medtem ko sta spletni strani tržaškega in goriškega zdravstvenega podjetja trenutno le v italijanščini.

T.G.

PRIMORSKI NA SPLETU

Veliko zanimanje za fotografije o Kraški ohceti

Skoraj 3.000 različnih uporabnikov spletnne strani Primorskega dnevnika www.primorski.eu si je doslej ogledalo fotografije s 24. Kraške ohceti, tudi ta podatek pa kaže, kako je ta prireditev popularna v naši bližnji in širši okolici. Ljubitelje fotografije obveščamo hkrati, da še naprej lahko sodelujejo v akcijah Potezni Fotoutrip '09 in Moja trgatev '09.

Primorski
Svetovno delavje | Slovensko delavje | Z obrazom svetov

PODJETJA - Po pozivu Confindustrie za financiranje deželnega zakona št. 4/2005

Dežela namenila dodatna sredstva v sklad za razvoj MSP

Ciriani: Od začetka leta 19,8 milijona evrov - Manj birokracije in hitrejši roki

TRST - Confindustria pokliče in Dežela odgovori. Včeraj smo poročali, da je predsednik združenja malih in srednjih podjetij pri Confindustriji Giuseppe Morandini pozval Tondov odbor, naj refinancira deželni zakon št. 4/2005 (t.i. Bertossijev zakon) za podpiranje konkurenčnega razvoja malih in srednjih podjetij (MSP). Luca Ciriani, podpredsednik deželnega odbora in odbornik za proizvodne dejavnosti, pa mu je včeraj - sicer posredno, ne da bi ga omenil - odgovoril: »Dežela Furlanija-Julijska krajina je delila nadaljnih 8,8 milijona evrov v sklad za konkurenčni razvoj MSP.« Ciriani je ob tem tudi napovedal, da bodo s prihodnjim letom postopki za črpanje iz tega sklada hitrejši. Ena od sprememb zakonskega besedila tako omogoča, da prisilci prejmejo 30-odstotni delež odobrenega zneska že ob obračunu, torej preden pride do preverjanja, ki ga predvideva zakonski postopek.

Po odbornikovih besedah je deželna uprava v prvih devetih mesecih letosnjega leta v sklad zakona št. 4/2005 že delila 19,8 milijona evrov, hkrati pa je predvidela tudi proračunski pravopev, na osnovi katerega bo prvotni sklad povečan. Ciriani je ob tem izpostavil, da gre za značna sredstva, za katera se je deželni odbor odločil na osnovi ocene, da je omenjeni zakon naletel na dober odziv pri podjetjih, saj število prošenj za prispevke vztraja na raste.

V prihodnje namerava Dežela po Cirianjevih besedah nadaljevati v tej smeri, ob tem pa tudi postopno zmanjševati breme birokracije in hkrati zviševati dotacije. V sklad zakona št. 4/2005 bo namreč Dežela poleg lastnih sredstev namenila tudi denar iz evropskih strukturnih skladov.

Za izvajanje zakona št. 4/2005 skrbde deželna finančna družba Friulia, in to od zbiranja in preučevanja prošenj do deljevanja prispevkov, za prihodnje leto pa je predvidena še ena novost, in sicer dodeljevanje sredstev z javno selekcijo, kar bo zajamčilo določen rok za birokratski postopek, s tem pa veliko korist za podjetnike, ki potrebuje hitre in zanesljive odgovore.

Podjetja lahko zaprosijo za dotacije iz sklada omenjenega zakona na osnovi projektov in razvojnih načrtov. V okviru protikriznega paketa iz letosnjega junija pa je Dežela že izvedla nekaj nujnih popravkov zakonskega besedila, tako da je podjetjem, ki jih je prizadela kriza, omogočila takojšnjo pridobitev zaprošenih dotacij.

Med nastopajočimi je tudi furlanska folklorna skupina Stelutis di Udin

LADJEDELNIŠTVO - Učinki krize

Koncern Fincantieri se bo dokapitaliziral

TRST - Klub močnemu zmanjšanju povpraševanja (od 1425 milijonov v prvih šestih mesecih 2008 na 398 milijonov v letosnjem pollettu), je ladjeredni koncern Fincantieri končal šestmesečni poslovni obračun z dobickom, in sicer v višini devet milijonov evrov. To mu je omogočila kar 15-odstotna rast dohodka, ki se je od lanskih 1372 milijonov povečal na 1576 milijonov evrov ob letosnjem pollettu.

Poletno bilanco koncerna, ki ga vodi Giuseppe Bono, je včeraj na zasedanju v Trstu obravnaval upravni svet pod vodstvom predsednika Corrado Antoninija. Upravitelji so sklenili, da bodo sprožili dokapitalizacijo družbe, za katero jih je pooblastila zadnja skupščina delničarjev, in sicer v naj-

višjem možnem znesku 300 milijonov evrov. Kot je zapisano v tiskovni noti vodstva koncerna, je bila odločitev sprejeta za »uravnotešenje finančne situacije, kot je to predvideno v poslovnem načrtu.«

Fincantieri se spopada z zmanjšanjem naročil, kar je neposredni učinek svetovne gospodarske krize, saj je ta povzročila praktično presahnitev novih naročil za ladje za križarjenje in za trajekte. Aktualni portfelj naročil (za 9,8 milijarde evrov) sicer zagotavlja »znatno zaposlitev proizvodnih kapacetov«, vendar ne more jamčiti »polno kratkoročno zasičenost vseh ladje«, zato bo potrebna uvedba redne dopolnilne blagajne dohodkov, so še sporočili iz koncerna.

HOTELIRSTVO - Zanikane zlobne govorice

Kempinski absolutno ne odhaja iz Portoroža

PORTOROŽ - Direktor hotela Kempinski Palace je v pogovoru za časnik Finance zanikal govorice, da razdirajo pogodbo z Istrabenzovo družbo Hoteli Portorož. Zaradi vse večjih težav holdinga Istrabenz, ki je upnikom dolžan kar 435 milijonov evrov, so se namreč pojavili namiagi, da družba Kempinski Hotels po komaj letu dni že odhaja iz Portoroža.

»Kempinski ne izstopa. Pogodbo smo lani podpisali za 20 let in tega se namenavamo držati. Mi smo zvesto podjetje, dokler gredo stvari v pravo smer,« se je odzval direktor hotela Kempinski Palace Thies C. Bruhn. Ali to pomeni, da prisilna povravnava, ki se lahko že na naslednjem sestanku bank upnic prelevi v stečaj, ne pušča posledic na njihovem poslovanju?

Vse štiri borze skupaj izračunavajo 52 indeksov, s katerimi pokrivajo regijo srednje in vzhodne Evrope, Skupnost neodvisnih držav in Kitajska. Skupina CEE Stock Exchange Group ima 128 milijard evrov tržne kapitalizacije, kar predstavlja polovico celotne tržne kapitalizacije regije, s skupnim mesečnim povprečnim prometom 11 milijard evrov pa skupina prispeva približno dve tretjini celotnega prometa z delnicami v regiji.

Zaradi velike likvidnosti delnic, ki

BORZE - Dunaj, Ljubljana, Budimpešta, Praga
Štiri srednjeevropske borze so združile moči

LJUBLJANA - Ljubljanska, dunajska, budimpeštska in praška borza od četrtega delujejo v okviru krovne skupine borz srednje in vzhodne Evrope z nazivom CEE Stock Exchange Group. Skupina je predstavila dva skupna indeksa, in sicer CEETX - CEESEG Traded Index in CESSEG Composite, so sporočili z Ljubljanske borze.

Indeks CEETX je cenovni indeks, tehtan s tržno kapitalizacijo. Sestavlja ga delnice, ki imata v indeksu 4,5-odstotni delež. Indeks bo objavljen v evrih in ameriških dolarjih in se bo izračunaval v realnem času. Namenjen je uporabi v izvedenih finančnih produktih.

Zaradi velike likvidnosti delnic, ki

VIDEM - V Furlaniji še danes in jutri poteka največja enogastronomská prireditev v deželi, ki jo spremlja bogat program posvetov in kulturnih dogodkov. Friuli DOC 2009 omogoča udeležencem odkrivanje namizne odličnosti Furlanije-Julijske krajine, in to po zaslugu vodenih degustacij v organizaciji deželnih agencij za turizem Turismo FVG in za kmetijstvo Ersa. Pod gesmom Friulano, eccellenza all'origine (Furlansko, odličnost pri poreklu) se Trgu XX Settembre predstavljajo najboljši deželni proizvajalci s področja cvetličarstva, sadjarstva, vrtnarstva, gojenja žitaric, sladkovodnih rib, živinoreje, vinogradništva itn. Med velikimi proizvodi naše dežele je mogoče poskusiti sir značne Montasio, prišut San Daniele, gojje proizvode, med in slovečna vina s Friulanim na celu. Za turistične informacije pa je na voljo posebna stojnica agencije Turismo FVG, ki ponuja tudi podrobni program prireditve. Razstavni del dopoljuje praktične demonstracije kmetičkega in obrtniškega dela, kot npr. prikaz proizvodnje sira, kositra, obdelave volne, predelave medu itn.

»Friuli DOC je priložnost za promocijo naših proizvodov tudi tam, kjer nastajajo, saj morajo tudi naši odjemalci imeti možnost izbire domačih proizvodov, zajamčenih s pozornim zasledovanjem pristnosti in kakovosti,« je na četrtkovem odprtju Friuli DOC med drugim povedal deželni odbornik za kmetijske dobrane Claudio Violino, ki ga je spremljal tudi odbornik za izobraževanje in kulturo Roberto Molinaro. Kot je spomnil Violino, je vezna nit letosnje izvedbe te največje enogastronomiske revije v FJK pospešiti komuniciranje in povezovanje med produkcijami, kakovostjo proizvodov in obdelav z ozemljem, na katerem se to dogaja.

Danes bodo na vrsti ponovitve demonstracij proizvodnje sira, medu, volne in kositra, poleg tega pa je na programu vzgojna animacija združenja didaktičnih kmetij v FJK. Jutri, zadnji dan prireditve Friuli DOC, pa bodo degustacije, posvečene medu in siru, proizvodom iz gosjege mesa in tradicionalnemu pecivu, vse skupaj v povezavi s kakovostnimi vini.

vplivala,« je Bruhn povedal novinarki Financ Katarini Matejčič. V Istrabenzu pa so dodali: »Z odhodom Kempinskega nismo seznanjeni, a ne verjamemo, da bi se to lahko zgodilo. Hotel je v lasti družbe Istrabenz Turizem, ki v danih razmerah posluje zelo dobro. Res pa je, da so bila naša letosnja pričakovanja, kar zadeva samo hotel, nekoliko večja od dejanskih rezultatov.«

Bruhn pa je prepričan, da je tekoče leto, prvo celo za Kempinski Palace, testno. »Avgusta je bil hotel zaseden 65-odstotno, kar je dobro. A vseeno, mi že gledamo naprej, v leto 2010. In napovedi za takrat so dobre, sploh, ker smo ravno pred kratkim podpisali dogovor o sodelovanju z dvema nemškima touroperatorjema, ki tako prvič stopata na slovenski trg, saj do zdaj Slovenije kot počitniške destinacije sploh nista ponujala,« je zadovoljen direktor. Kot je do dal na koncu, posebne aranžmaje pripravljajo tudi skupaj s hrvaškim hotelom Kempinski Adriatic v Savudriji. »Ponujali bomo, denimo, paket dveh prenočitev v Kempinsku v Portorožu in dveh v Savudriji.«

EVRO

1,4705 \$

0,0

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

18. septembra 2009

evro (povprečni tečaj)

valute	18.9.	17.9.
ameriški dolar	1,4705	1,4712
japonski jen	134,17	134,38
kitaški juan	10,0404	10,0431
ruski rubel	44,5000	44,6026
indijska rupee	70,7830	70,8460
danska krona	7,4407	7,4414
britanski funt	0,9003	0,8905
švedska krona	10,1125	10,1134
norveška krona	8,6410	8,6265
češka koruna	25,089	25,094
švicarski frank	1,5146	1,5187
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	271,18	270,61
poljski zlot	4,1293	4,1245
kanadski dolar	1,5752	1,5672
avstralski dolar	1,6934	1,6863
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2653	4,2600
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7031	0,7032
brazilski real	2,6571	2,6568
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	2,1691	2,1650
hrvaška kuna	7,2910	7,2883

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

18. septembra 2009

1 meseč 3 meseč 6 meseč 12 mesečev

LIBOR (USD)	0,2437	0,2918	0,6762	1,2693
LIBOR (EUR)	0,3987	0,7231	1,0193	1,2362
LIBOR (CHF)	0,105	0,3033	0,405	0,7083
EURIBOR (EUR)	0,449	0,762	1,035	1,254

ZLATO

(99,99 %) za kg

22.008,02 € -113,63

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

18. septembra 2009

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr.v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	zaključni tečaj v €	spr.v %
GORENJE	11,99	+3,81
INTEREUROPA	6,46	-0,31
KRKA	72,59	+0,18
LUKA KOPER	23,85	+0,89
MERCATOR	179,66	+2,07
PETROL	324,99	+1,39
TELEKOM SLOVENIJE	157,98	-0,78

BORZNA KOTACIJA - DELNICE

ABANKA

51,90

+3,00

AERODROM LJUBLJANA

31,78

+0,89

ATENTAT V KABULU - Njihove posmrtnne ostanke bo jutri sprejel v Rimu predsednik Napolitano

V ponedeljek pogreb padlih vojakov in dan žalovanja

Deljena mnenja o perspektivah mednarodne vojaške odprave v Afganistanu

RIM - V ponedeljek ob 11. uri bo svezčan državni pogreb šestih italijanskih vojakov, ki so v četrtek izgubili življenje v atentatu v Kabulu. Pogrebna maša bo v baziliki sv. Pavla v Rimu. V ponedeljek bo sicer v Italiji dan žalovanja, ob 12. uri pa se bodo žrtve v Afganistanu spomnili z enominutnim molkom v šolah in v javnih uradilih. Tako je sklenila vlada na svoji včerajšnji seji.

Posmrtnne ostanke šestih padlih bodo pripeljali v nedeljo ob 9. uri dopoldne na rimsko vojaško letališče Ciampino. Sprejem jih bo predsednik republike Giorgio Napolitano, ki se bo danes vrnil z obisku v Južni Koreji in na Japonskem. Po naloku generalnega javnega tožilca iz Rima bodo izvedli obdukcijo v vojaški bolnišnici Celio, kjer bodo padli vojaki potem do pogreba ležali na brezpogojen umik.

Medtem so iz Kabula sporočili, da je stabilno zdravstveno stanje štirih italijanskih vojakov, ki so bili v četrtek v atentatu ranjeni. Zdravijo se v francoski poljski bolnišnici v Kabulu. V prihodnjih dneh bi se morali vrniti v domovino, vendar ni še natančno znano, kdaj. Eksplozija jim je poškodovala sluh, zaradi česar zdravniki odsvetujejo, da bi se že v kratkem peljali z letalom.

Medtem se nadaljuje politična razprava o umestnosti nadaljnega italijanskega sodelovanja v mednarodni vojaški odpravi v Afganistanu ter sploh o smotrnosti in učinkovitosti slednje. Napolitano je včeraj v Tokiu izrazil prepričanje, da ta hip ni treba ničesar sprememati. »Spoštovati moramo obvezno, ki jo je sprejela mednarodna skupnost po naloku Združenih narodov za boj proti terorizmu ter za pomiritev in za stabilizacijo te tako kritične regije,« je dejal državni poglavar.

Toda vladni večini in v opoziciji so mnenja deljena. Predsednik vlade Silvio Berlusconi je včeraj spomnil, kako je Italija sporazumno z drugimi člani mednarodne odprave že pred atentatom načrtovala, da bo umaknila 500 vojakov, ki jih je v Afganistanu poslala za okrepitev varnosti v času avgustovskih predsedniških volitev. »Potem bo treba izdelati tranzicijsko strategijo, ki bo po eni strani Karzajevi vladni naložila, da prevzame večjo odgovornost za varnost v državi, po drugi strani pa zavezniškim silam omogočilo, da zmanjšajo svojo prisotnost,« je dejal.

Premier je na tak način zavzel nekakšno vmesno stališče med ministrom za reforme in vodjo Severne lige Umbertom Bossijem, po katerem bi se morali italijan-

ski vojaki vrniti domov že pred božičem, in obrambnim ministrom Ignaziom La Russom, po oceni katerega bi bilo zdaj zgrešeno tudi že samo razpravljal o umiku italijanskih sil, saj bi jih to dodatno izpostavilo napadom talibana.

Kot rečeno, pa se pojavljajo različna mnenja tudi v opozicijskih vrstah. Vodja UDC Pier Ferdinando Casini meni, da bi bilo neodgovorno zapustiti Afganistan. V Demokratski stranki prevladuje stališče, da se mednarodna skupnost ne sme umakniti iz Afganistana, čeprav je treba smisel in oblike njene prisotnosti na novo pretestri. Vodja Italije vrednot je bolj naklonjen umiku in predloga, naj bi se v parlamentu odprla razprava tudi o tej možnosti. Izvenparlamentarna levica pa je večinoma za takojšen in brezpogojen umik.

Iz Kabula pa se je oglasil tiskovni predstavnik zvezne Nato James Appathurai. »Ne moremo si dovoliti, da bi zdaj zmanjšali svojo prisotnost v Afganistanu. Naš cilj je, da sami Afganistanci poskrbijo za svojo varnost, a to bomo dosegli postopoma z ustreznim tranzicijsko strategijo,« je dejal.

Slike žrtev atentata v Afganistanu v svetišču padlih vojakov v Rimu ANSA

BARI - Podjetnik osušljen razpečevanja mamil Berlusconijev prijatelj Tarantini v priporu

BARI - Finančna straža je včeraj ob 11.30 odvzela prostost 34-letnemu podjetniku Gianpaolu Tarantiniju, ki je vpletен v preiskavi o zdravstvenem sistemu v Apuliji ter o prostitutkah, ki naj bi med drugim kratkočasile tudi predsednika vlade Silvia Berlusconija. Javni tožilec Antonio Laudati je pojasnil, da so Tarantinija pridržali zaradi razpečevanja mamil. Podjetnik naj bi s svojimi nezanemarljivimi finančnimi zmogljivostmi ponarejal dokaze, načrtoval pa je selitev v Tunizijo. Aretirali so ga na letališču v Bariju, kamor je pribilet z Rima.

Tarantini je julija letos začel sodelovati z javnim tožilstvom, kateremu je ponudil pomembne informacije. Tožilec Laudati pa je nazadnje močno podvomil v iskrenost podjetnikovih izjav in posumil, da se Tarantini laže in da ponareja dokaze. Prav včeraj je finančna straža v Rimu zaslišala osem

deklet, ki v glavnem niso potrdila Tarantinijevih dosedanjih izjav. Preiskovalci so tudi ugotovili, da se je t. i. »Gianpi« nameraval seliti v Tunizijo.

V zvezi z afero o Berlusconijevih prostitutkah, med katerimi je bila glavna premierjeva obtoževalka Patrizia D'Addario, je govor o 30 dekletih in 18 srečanjih, 11 deklet pa naj bi imelo z »vitezom« take ali drugačne spolne odnose.

MILAN - Afera Unipol Consorte, Fazio, Coppola in Ricucci februarja na proces

MILAN - včeraj se je zaključila predhodna obravnavna v zvezi z afero o poskusu zavarovalnice Unipol, da bi leta 2005 prevzela banko BNL. 28 ljudem bodo sodili, 14 so jih oprostili, trije pa so se odločili za dogovorjeno kazeno. Na procesu, ki se bo začel 1. februarja v Miljanu, bodo na zatožni klopi sedeli številni »težki kalibri«, začenši z nekdanjim predsednikom Unipola Giovannijem Consortejem in nekdanjim guvernerjem Banke Italije Antoniom Fazioom. Izkorisčanje tajnih informacij, ažiotaže in oviranja nadzornih oblasti so obtoženi tudi Danilo Coppola, Stefano Ricucci, Emilio Gnutti, nekdanji podpredsednik Unipola Ivano Sacchetti in drugi. Nekdanji pooblaščeni upravitelj banke BPI Gianpiero Fiorani se je dogovoril za šest mesecev zaporne kazni, ki se bo prelevila v 13.680 evrov denarni kazni. Med oproščenimi je podjetnik Marcellino Gavio.

ITALIJANSKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

Libération: Italija je prva v Evropi po razširjenosti mobilnikov, saj jih vsakih 100 prebivalcev premore 152

SERGIJ PREMRU

Tuji tisk ne namenja posebne pozornosti dogodka, ki te dni pretresa Italijo – poboju 6 padalcev brigade Folgore v Afganistanu. To je povsem razumljivo, če pomislimo, da je samo letos v tej razmrcvarjeni državi bilo ubitih 200 ameriških vojakov, od začetka vojne je padlo 200 britanskih. Dosedanjih skupnih 20 italijanskih mrtvih torej predstavlja samo drobtinico – vsekakor tragično – strahovitega obračuna vojne, ki divja v Afganistanu. In seveda vojaške žrteve so le peščica v primerjavi s poboji domačih civilistov, ki so za medije, tudi italijanske, manj odmevni od smrti »naših«.

Financial Times poroča, da glavni Berlusconijev zaveznik, lider Severne lige Bossi, predlaga umik italijanskega kontingenta iz Afganistana še pred božičem, premier pa zaenkrat še vztraja, da Italija ne bo sprejela nobenih enostranskih ukrepov glede umika čet, piše londonski finančni dnevnik. Na drugi strani oceana pa *The New York Times* navaja, da Berlusconi že napoveduje na-

črtovanje čimprejšnjega umika, kar je med zavezniki povsem odstopajoče stališče.

Tudi v primeru Afganistana je torej v ospredju zadržanje italijanskega premiera, ki še vedno pritegne največjo pozornost tujih medijev.

Že omenjeni *Financial Times* posveča celo stran »italijanski soap operi«, zmesi seksa in škandalov, ki ogrožajo »Berlusconijev show«. Britanski dopsnik podrobno navaja številne znanе primere zadržanja italijanskega premiera, ki vzbujajo zgražanje in zaradi katerih se vloga predsednika vlade šibi in škriplje. V resnicu ne kaže, da bi se italijanska javnost preveč razburjala zaradi njegovih odnosov z ženskami dvomljive morale, vendar zgleda, da »hodi po tankem ledu«. Tudi zaradi podpore, ki jo še vedno uživa v javnosti, bi to lahko privdedlo po predčasnih volitev, piše *FT*.

Le Monde ocenjuje Berlusconijev televizijski nastop, zaradi katerega so v ponedeljek ukinili oz. premestili druge

televizijske oddaje, kot primer državnika, ki prevzema tudi vlogo televizijskega direktorja. Ni mu bilo zadosti, da je bil edini gost v studiu, dosegel je tudi, da ga konkurenca drugih programov ni zasenčila, piše pariški popoldnevnik *Kot vemo*, je vseeno dosegel sorazmerno nizko gledanost.

Za španski *El País* je šlo za »organjo televizijskega programiranja in konflikta interesov«, kljub temu pa mu je »televizija obrnila hrbet«, meni progresistično usmerjeni dnevnik iz Madrida glede na nezadovoljivi odziv med televizijskimi gledalcji.

Ostanimo v Španiji. Konzervativni *El Mundo* piše, da je bil konflikt Berlusconijevih interesov na dlani s propagandno oddajo brez konkurenco na drugih kanalih. Vsi programi, ki bi lahko odtegnili pozornost od Berlusconijevega nastopa, so »magično izginili« z ekranov, komentira madrildski dnevnik. Britanski *The Guardian* predstavlja bralcem daljši prikaz Severne lige in nje-

nega voditelja, »ekscentričnega predstavnika Severa« Bossija, kot tudi pojmom Padanije. Med drugim omenja, da predstavniki Lige zagovarjajo ukinitev italijanske trikolore in uvedbo regionalnih zastav, kot tudi nadomestitev državne himne z napevom Va pensiero iz Verdijevega Nabucca. Verdi pa je bil v obdobju Risorgimenta vnet zagovornik združitve italijanskega polotoka, medtem ko bi Ligaši hoteli razstaviti italijansko državo, ugotavlja dopsnica.

»Telefoniram, torej sem«, piše francoski *Libération*, in tako prireja slavni citat Renéja Descartesa italijanskim razmeram. Italija namreč beleži največjo razširjenost mobilnih telefonov v Evropi: 152 mobilnikov vsakih 100 prebivalcev. Vsaj v nečem je Italija na vrhu evropske lestvice, vendar ni razloga za ponos za ta dosežek. Na polotoku je namreč zelo razširjena razvada brezobzirnih uporabnikov, ki na ves glas kričijo v svoje mobilnike, katerih zvonjenje odmeva vsepovsod, in to ne glede na tiste,

Di Pietro: Berlusconi bo padel kot Sadam Husein

RIM - »Kmalu bomo doživelji Berlusconijev implozijo. Padel bo z dvignjenim prstom, saj se bo do zadnje minute pretvarjal, kot da ni nič, natanko tako kot Sadam Husein.« Tačko je povedal voditelj Italije vrednot Antonio Di Pietro, ki je včeraj nastopil na odprtju strankinega praznika v Vastu v Abruchil. Di Pietro je obtožil Berlusconija, da je pahnil Italijo v bedo, skvaril sožitje v njej in ji vzel mednarodni ugled. Obračajoč nedavne premierjeve besede, je dejal, da je sedanja »najslabša vlada zadnjih 150 let in da je Berlusconi najslabši predsednik vlad«. »Naj odide za zmeraj pred proslavljanjem 150-letnice zedinjenje Italije,« je zaključil. Vsedržavni koordinator Ljudstva svobode Sandro Bondi se je takoj odzval. Zatrdiril je, da se Di Pietro obnaša kot bandit. »Če se levica ne bo ogradila, bo odigrala vlogo pajdaša bandita,« je pristavil.

Škofje napovedujejo novo politično situacijo

ASSISI - Tajnik italijanske škofovske konference CEI Mariano Crociata je v svojem posegu na včerajšnjem vsevdžavnem katoliškem posvetu na temo »Milost, resnica in razvoj« v Assisi napovedal spremembe na italijanski politični sceni. »Doživljamo večplastno krizo, iz katere bodo izhajale nove razmere in perspektive, ki bodo zorele v prihodnjih mesecih in letih,« je v skoraj preroskem tonu dejal Crociata. Dodal je, da Cerkev ni pristojna za določanje tehničnih rešitev za politike držav, njena dolžnost pa je opozarjati in prizevati. Škof Arigo Miglio je podčrtal pomen 150-letnice zedinjenja Italije in izjavil, da bi Italija brez svojih južnih dežel kulturno, človeško in versko revnejša.

Industrijska proizvodnja in naročila spet navzgor

RIM - Julija so industrijska proizvodnja in naročila po dolgem času zabeležile porast. Proizvodnja je bila za 0,7 odstotka večja kot junija, v primerjavi z julijem 2008 pa za 21,7 odstotka nižja. Julija so bila naročila za 3,2 odstotka višja kot mesec prej, a za 23,2 odstotka nižja kot leto prej. Tako je sporočil statistični zavod Istat, ki je pristavil, da je treba spremembo trenda pripisati predvsem izvozu. Združenje trgovcev Confcommercio pa je včeraj napovedalo, da bo potrošnja letos in prihodnje leto padla za 0,6 odstotka. Ponovno naj bi začela rasti šele leta 2012.

Julija so industrijska proizvodnja in naročila spet navzgor

zabeležile porast. Proizvodnja je bila za 0,7 odstotka večja kot junija, v primerjavi z julijem 2008 pa za 21,7 odstotka nižja. Julija so bila naročila za 3,2 odstotka višja kot mesec prej, a za 23,2 odstotka nižja kot leto prej. Tako je sporočil statistični zavod Istat, ki je pristavil, da je treba spremembo trenda pripisati predvsem izvozu.

Združenje trgovcev Confcommercio pa je včeraj napovedalo, da bo potrošnja letos in prihodnje leto padla za 0,6 odstotka. Ponovno naj bi začela rasti šele leta 2012.

Na koncu naj omenim še to: apel za svobodo tiska, ki ga je sprožil dnevnik *La Repubblica*, so podpisali tudi številni odgovorni uredniki uglednih evropskih časopisov, kot so britanski *The Guardian*, *Financial Times* in *The Times*, nemška *Sueddeutsche Zeitung* in *Die Zeit*, francoska *Libération* in *Le Nouvel Observateur*, belgijski *Le Soir*, španska *El País* in *El Periodico de Catalunya*, ruska *Novaja Gazeta* in *Moskovske Novosti* ter poljska *Gazeta Wyborcza*, pa še predstavniki novinarskega združenja Reporters Sans Frontières. Doslej so zbrali skoraj 400 tisoč podpisov.

TRŽAŠKA POKRAJINA - V novem pokrajinskem statutu

Imena dvojezičnih občin tudi v slovenskem jeziku

Desna sredina tudi včeraj izvajala ostro in agresivno obstrukcijo - Nadaljevanje v ponedeljek

Pokrajinske svetnice in svetniki levensredinske večine

KROMA

V drugem členu novega statuta tržaške pokrajine, tistem, ki označuje ozemlje, bo pisalo, da pokrajino sestavljajo ozemlja občin »Duino Aurisina - Devin Nabrežina, Monrupino - Repentabor, Muggia, San Dorligo della Valle - Dolina, Sgonico - Zgonik« in »Trieste.«

Imena dvojezičnih občin so napisana tudi v slovenskem jeziku, medtem ko so v sedaj veljavnem, leta 2002 odobrenem statutu takratne desnosredinske uprave Fabio Scoccimarra zapisana le v italijanskem. To je ena od pozitivnih novosti, ki jih prima spremembu temeljnega dokumenta tržaške pokrajine. Drugi člen novega statuta je bil odobren včeraj z glasovi leve sredine, potem ko je skupščina z glasovi večine zavrnila tri amandmaje desnosredinske opozicije. Nadalje je pokrajinski svet zavrnil še vseh enajst amandmajev k tretjemu členu novega statuta (o grubu in praporu) ter odobril besedilo tretjega člena. In to je bilo tudi vse, kar mu je uspelo storiti med peturno razpravo.

Tudi drugi dan diskusije o spremembah statuta je namreč potekal v znamenju načrtnega zavlačevanja in obstrukcije desnosredinske opozicije. Predloženi amandmaji niso bili vsebinske, temveč zgorj formalne narave (»Italijanska ustava mora biti napisana z velikimi začetnicami« in podobnimi). Za vsak amandmano so svetniki desne sredine zahtevali posamično glasovanje, ob vsakem amandmaju so na večino leteli očitki, da je pripravila spremembu sta-

tuta svojeglavo, brez posvetovanja z opozicijo, kar pa sploh ni res, kot sta nakazali načelniki svetniških skupin Maria Monteleone in Carla Melli, saj je prav opozicija zavračala vsak poziv k sodelovanju.

Drugi dan razprave je bil še burnejši od prvega. Načelnik Forze Italia Claudio Grizón je ostro in agresivno napadel predsednico pokrajine Mario Tereso Bassa Poropat, predsednika pokrajinske skupščine Borisa Pangercia in tajnico; pridružila sta se mu načelniki Nacionalnega zavezništva Marco Vasotto in Arturo Governa (tudi iz nekdanje Finijke stranke).

Predsednica Bassa Poropat je skušala s prekinjivo in pozivom k sodelovanju zgladiti spor; predlagala je, naj bi vendarle sprejeli kakega od predloženih amandmajev opozicije, kar pa načelnikam večinskih strank ni šlo v račun, saj ni šlo za vsebinske spremembe.

Malo pred 14. uro je predsednik skupščine Boris Pangerc dal na glasovanje predlog o prekiniti seje in nadaljevanju v ponedeljek, ko naj bi skušali dobiti kako skupno točko. Načelnice svetniških skupin Monteleonejeva (Demokratska stranka), Mellijeva (Zeleni), Elena Legija (Stranka komunistične prenove) in svetnik DS Sandro Klun so ob tem protestno zapustili dvorano. Predlog o prekiniti je bil odobren. V ponedeljek se bodo spet kresala mnenja: na vrsti bo 4. člen, tisti o zaščiti in pravici do rabe slovenskega jezika.

M.K.

NABREŽINA Ciklus terapij Kinaesys

SKD Igo Gruden ponuja v oktobru poseben ciklus gibalnih terapij, ki mu pravimo Kinaesys. To je zelo učinkovita vadba, ki združuje terapevtske tehnike vzhoda in zahoda. Njen oče je David Labuschagne iz Avstralije, ki je najusodnejše znanje zahodnih biomedicinskih raziskav dopolnil s 35-letnimi izkušnjami na področju celostnih terapij umar in telesa v zahoda, borilnih večin in alternativnih zdravilnih tehnik.

Kinaesys je v preteklosti pokazal trajne in opazne rezultate pri ljudeh z artritisom, sladkorno bolezni, srčno-žilnimi obolenji, visokim krvnim tlakom, bolečinami v hrbtni vratu, kronično utrujenostjo in izčrpanosti ter različnimi nevrološkimi stanji. To pomeni, da metoda ni osredotočena zgolj na posamezni zdravstveni problem, temveč zajema zelo široko paleto različnih bolezenskih stanj. Poleg tega Kinaesys zvišuje mentalno bistrost, fizično funkcionalnost in preprečuje razvoj bolezni.

David Labuschagne, ki je po izobražbi magister filozofije, na Primorskem že izvaja individualne terapije. V oktobru pa bo v Nabrežini začel tudi s poučevanjem skupin oz. z izvajanjem skupinskih terapij, in sicer ob petkih med 17. in 19. uro.

Brezplačni predstavitvi omejene metode pa bosta v petek, 25. septembra, in v četrtek, 1. oktobra, ob 18. uri, vedno v prostorih SKD Igo Gruden, kjer bodo nudili vpogled in osnovno razumevanje metode. Število mest je omejeno, za rezervacije tel. 040-285930 (Mateja Šajna), elektronska pošta liza@energy-arts.org (Liza Koželj).

TRG SV. ANTONA - Ob mednarodnem dnevu miru

V ponedeljek koncert za mir

Nastopile bodo štiri skupine, a tudi plesalka Lavinia Skerlavaj in trobentar Mario Fragiocomo

OBČINA TRST - V vrtcih in šolah

Od 15. oktobra nov sistem plačevanja kosila

15. oktobra bo stekel nov eksperimentalni način plačevanja obrokov v menzah občinskih oz. državnih vrtcev in šol na območju občine Trst, katerega cilj je ponostavitev postopka za družine. Na podlagi pobude, ki so jo predstavili včeraj dopoldne na tržaškem županstvu, bodo morali starši izpolniti obrazec, kjer bodo lahko tudi označili morebitne posebne diete, sistem plačevanja pa sestoji v naprejšnjem plačilu določene vsote. Družine bodo družbi Esatto vnaprej plačale vsote, ki ne bo smela biti nižja od petdeset evrov (plačale bodo lahko preko poštnega tekočega računa oz. bančnega nakazila ali pa kar neposredno pri okencih družbe Esatto na

Trgu Sansovino in Ul. Genova, pa tudi s kreditno kartico preko interneta s pomočjo deželne zdravstvene kartice), od katere bodo potem odštevali stroške posameznih obrokov. Preden se bo račun izpraznil, bodo starši pravočasno obveščeni, med drugim lahko tudi preko sms sporočil. Ob koncu šolskega leta in vsekakor pred koncem avgusta bo poravnana tudi razlika v slučaju, da je nekaj denarja ostalo na računu, ob upoštevanju dejanskega števila koriščenih obrokov. Pobuda, ki je ena prvih tovrstnih v Italiji, je sad sodelovanja med tržaškim občinskim odborništvom za šolstvo, občinskim informacijskim službami, družbama Insel in Esatto ter deželno upravo FJK.

V sklopu ponedeljkovega koncerta bodo zbirali tudi sredstva za svečnini pohod za mir in nenasilje. 2. oktobra, na dan, ko se je leta 1869 rodil Mahatma Gandhi, bo skupina mirovnikov krenila na 160.000 kilometrov dolgo pot. Prevozili bodo šest kontinentov in devetdeset držav, 7. novembra pa bo karavana vstopila v Italijo in se ustavila v Trstu. Tržaške dogodke v sklopu mirovnškega pohoda bodo podrobno predstavili prihodnji teden. (pd)

Prometne omejitve ob maratonu Koper-Milje

Ob malem maratonu med Koprom in Miljami Gran fondo d'Europa bo prišlo do nekaterih sprememb v prometu. Že danes bo od 13.30 do 16.30 Furlanska cesta zaprta za promet (avtobusa 42 in 44 bosta vozila po zunanjji progi, se pravi od Trga Oberdan, mimo Ul. Coroneo, F. Severo, Nove ceste za Opicina in po nekdanji državni cesti 202 do Proseke). Jutri pa bo od 9. do 13. ure zaprta za promet cesta za Lazaret in miljsko Nabrežje Venezia (progi avtobusov 7 in 27 bosta spremenjeni).

Vodeni ogled razstave o Srbih

Na gradu sv. Justa je vse do novembra na ogled razstava posvečena zgodovini srbsko-pravoslavne skupnosti v Trstu Genti di San Spiridione - I Serbi a Trieste 1751-1914. Jutri (sobota, 19. septembra) bo ob 17. uri v vstopnino (3,50 evra) vključen tudi vodeni ogled razstavljenih eksponatov, slik, dokumentov in ikon.

Sen kresne noči pri Sv. Ivanu

V gledališču v svetovanskem parku (Ul. Weiss 13) se drevi ob 21. uri obeta zanimiv gledališki večer. V okviru pobude Si accendono le luci, ki jo prireja Pokrajina Trst, bo združenje Petit Soleil postreglo s Shakespearevim delom Sen kresne noči v režiji Alda Vivode. Jutri pa bo prav tako ob 21. uri zaživelva komedija La suocera buonanima v izvedbi združenja Teatrobundus; režijo je podpisal Giorgio Amodeo. Vstop je prost.

Pesniki za mir na Rilkejevi pešpoti

Združenja Versitudine iz Bologne, Fare Poesia iz Pavie in Il pane e le rose iz Trsta vabijo na 4. izvedbo pobude Suoni e versi di pace sul sentiero Rilke. Udeleženci se bodo danes ob 17. uri zbrali pred Devinskim gradom, od koder jo bodo mahnili proti Rilkejevi pešpoti v spremstvu vodiča. Svojo prisotnost sta med številnimi drugimi potrdila Marko Kravos in Roberto Dedenaro

Avtobusa 17 in 17/s postajo

Tržaško prevozno podjetje Trieste Trasporti sporoča, da so se dela ob zgornjem vhodu na območje nekdajne umobolnice včeraj dopolnje končno zaključila in da so posledično tam ponovno vzpostavili končni postaji avtobusov številka 17 in 17.

Opozori na dobrosrčneža

Če je med vašimi znanci ali prijatelji kdaj, ki nesebično pomaga živalim, ga lahko prijavite na 25. izvedbo nagrade Miranda Rotteri »I. buoni della strada«. Predloge pošljite do srede, 30. septembra, na elektronski naslov arzond@comune.trieste.it

Preiskali center CAD

Policisti mobilnega oddelka in oddelka Digos so preiskali sedež deželnega centra za pomoč ljudem v težavah CAD: trije deželni predstavniki tega združenja so osumljeni združevanja v hudodelski namene, goljufije in nezakonite prilastitve nazivov. Preiskavo vodi tržaško javno tožilstvo. Kvestura razlagata, da je CAD zasebno združenje, trije krajevni predstavniki pa naj bi se pri raznih javnih ustanovah skušali akreditirati kot vladni funkcionarji, ki naj bi jih priznavala notranje ministrstvo, in sicer na področju pomoči žrtvam oderuštva. V resnici je ministrstvo omenjeno priznanje odklonio, ker združenje nima potrebnih pogojev. Združenje je več let uporabljalo oznake in dokumente, ki so značilni za javne uprave.

LJUDSKE GRADNJE - Posvet ob 10. obletnici ustanovitve podjetij ATER v deželi FJK

Leto 2015: kar 10.806 družin brez stanovanja

Od teh bo polovica v Trstu - V FJK bo čez pet let 6.393 novih stanovanj in 17.199 prošenj

Podjetja za ljudske gradnje ATER v deželi Furlaniji-julijski krajini so v obdobju med letom 1999 in 2008 zgradila 2.365 novih stanovanj in obnovila tisoče drugih. Na tej osnovi je v teh desetih letih dobiло stanovanje v najem 11.928 družin, podjetja ATER pa so po tržni ceni tudi prodala skupno 2.479 stanovanj. V zvezi z najemninami je bil skupen promet 336 milijonov evrov. Temu gre dodati dobiček 29 milijonov evrov in nenačadne denar iz deželnega socialnega sklada v vrednosti več kot 81 milijonov evrov. Od teh je bilo 140 milijonov evrov (32 odstotkov) za davke, 160 milijonov (36 odstotkov) za plače za osebje in 120 milijonov evrov (27 odstotkov) za redno vzdrževanje stanovanj.

To so glavni podatki o delovanju ATER v deželi FJK v obdobju 1999-2008, ki so jih posredovali javnosti včeraj na posvetu Deset let ATER: od ljudskega do socialnega stanovanja. Zasedanje je priredil tržaški ATER v sodelovanju z državnim združenjem zavodov za ljudske gradnje Federcasa. Njegov namen je bilo podati obračun delovanja ATER deset let po njihovi ustanovitvi v FJK in poglobiti zdajšnje stanje in probleme v luči delovanja v prihodnjih petih letih, ko se bo število priseljev še povečalo. ATER so namreč nadomestili zavode za ljudska stanovanja IACP in so danes tisti, ki v celoti upravljajo premoženje, pa naj bodo stanovanja njihova last ali last občin. ATER skratka skrbijo za gradnjo stanovanj in njihovo vzdrževanje, pa tudi za dodelitev stanovanj družinam in za stalen odnos z njimi.

Zato so na posvetu med drugim poudarili, da morajo občine in tudi Dežela FJK prevzeti večjo odgovornost in aktivno prispeti k ugotavljanju območij, na katerih graditi ljudska stanovanja. Obenem so na srečanju poudarili nujo po sodelovanju med javnim in zasebnim sektorjem, ki ga omogoča pred nedavnim sprejeti državni zakon o ljudskih gradnjah. O vsem tem so na posvetu med ostalimi govorili predsednica tržaškega ATER Perla Lusa, podpredsednik Pokrajine Trst Walter Godina in deželnih odbornikov, ki so oz. so bili v preteklosti pristojni za ljudske gradnje, se pravi Federica Seganti, Maurizio Salvador, Gianfranco Morettin in Elio De Anna. Stanje namreč ni roznato in je poleg sončne tudi marsikatera senčna plat. Če bodo ATER do leta 2015 dali na razpolago skupno 6.393 stanovanj, bo takrat v FJK skupno 17.199 prošenj. To pomeni, da bo ostalo brez stanovanja 10.806 družin oz. 63 odstotkov upravljencev. Od teh, smo izvedeli, bo kar polovica v Trstu.

A.G.

Posvet je bil na sedežu deželne vlade. Za mizo Perla Lusa (levo) in deželna odbornica Federica Seganti

KROMA

SSG - Deželni svetnik Gabrovec pisal Dipiazzu, Bassi Poropatu in Tondu
»Za rešitev sezone gledališča je potrebno vsaj minimalno sozvočje«

Kriza Stalnega slovenskega gledališča postaja vse bolj zaskrbljujoča zlasti ob upoštevanju dejstva, da se hitrji korak bliža konec meseca, ko bi moralno vodstvo gledališča skleniti pogodbе s sezonskimi zaposlenimi, torej igralci in tehničnim osebjem. O zadevi se je deželni svetnik SSK Igor Gabrovec v minulih dneh ponovno sporočil s predsednikom deželnega odbora Renzom Tondom in prosil za srečanje skupaj z odbornikom za kulturo Robertom Molinarem. »Zadeva je vsekakor sila zapletena, saj se je predvsem v zadnjih mesecih odnos med gledališčem in tremi javnimi upravami, ki sestavljajo njegovo članstvo, že zaostril« je dejal deželni svetnik Gabrovec, ki v tem smislu izpostavlja zlasti neutemeljeno ostre kritike župana Dipiazzie ter tudi zadržanje predsednice tržaške pokrajine in deželne uprave. »Časa je malo in za rešitev sezone bo nujno potrebno najti vsaj minimalno sozvočje med Občino Trst, Pokrajino Trst, Deželo in, seveda, Društvom slovensko gledališče« je mnenja svetnik Gabrovec.

Zato je deželni svetnik SSK, ki je bil pred leti že član upravnega sveta SSG, v četrtek naslovil daljši dopis na predsednika Tonda, na predsednico tržaške pokrajinske uprave Mario Tereso Basso Poropatu in na tržaškega župana Roberta Dipiazzzo, s katerim vabi tri javne uprave k tvornejšemu in bolj odgovornemu odnosu do kulturne ustanove, ki je istočasno javna in izraz pomembne, priznane in zaščitene narodne skupnosti. V svojem pismu Gabrovec že uvodoma ponovno povzema razloge, ki so privedli do novega in skoraj pol milijonskega primanjkljaja v blagajnah slovenskega tržaškega teatra. »Pri teh številkah imajo javne uprave umazano vest, saj je znano, da trije javni partnerji že od nekdaj ne spoštujejo vseh finančnih obveznosti do našega gledališča« poudarja Gabrovec in odklanja tezo, da se prispevki iz državnega zaščitnega zakona štejejo kot prispevki krajevnih uprav. »Slovensko gledališče je v tem smislu diskriminirano, saj klub nesporni vlogi, ki jo odigrava znotraj slovenskega kulturnega okvira in prav tako v odprtanju italijanskemu in mednarodnemu prostoru, nikakor ne uživa enake finančne pozornosti s strani krajevnih javnih uprav«, zajtrjuje deželni svetnik Igor Gabrovec.

V zaključnem delu svojega dopisa

DEŽELNI SVETNIK
IGOR GABROVEC

KROMA

sa slovenski deželni svetnik ponuja nekaj možnosti za, pogajalsko gledano, premik z mrtve točke. Upravni svet naj v pričakovovanju na statutarne spremembe, ki naj bi to omogočale, že takoj sprejme v svojo sredo predstavnika, ki naj ga skupaj evidentirajo tri javne uprave. V danih pogojih namreč drži Dipiazzova sicer grobo formulirana trditev, da javne uprave plačujejo račune, nimajo pa pravice, da o njih sodočajo. Prav tako Gabrovec izpostavlja nujnost, da vodstvo SSG pripravi krizni proračun, ki naj vnese do-

datne varčevalne ukrepe. Slednji so vedno boleči, a v danih pogojih tudi nujni. V tem smislu Gabrovec navaja proračun finančnega leta 2005, ki se je zaključilo s skoraj štiristo tisoč evrov nižjimi izdatki. Tretji točka predvideva konstruktivno gesto s strani tržaškega županstva, ki naj se odpove terjanju obresti na dodeljeno posojilo. Slednjo bi bilo že itak pogodbeno brezobrestno v primeru, ko bi gledališče ne ustvarilo primanjkljaja. Zaračunavanje pasivnih obresti gre zato razumeti kot nerazumljivo dodatno kazen ustanovi, ki je v težavah predvsem zaradi krovno nezadostnih finančnih dotacij s strani javnih uprav.

Zaključek deželni svetnik Igor Gabrovec opozarja na potrebo, da se krizno fazo izkoristi za določitev strukturnih rešitev in strateške opredelitev vloge in pričakovanih gledališčkih ustanove in njenih »lastnikov«. »Brez tega se bodo finančni primanjkljaji ciklično ponavljali, kar ni ne zdravo in ne odgovorno«, zaključuje Gabrovec.

SV. JAKOB

Rajonska lotterija spet vabi k nakupom

Kaže, da bodo Šentjakobčani Miklavž kar nestrpno pričakovali, saj bodo ravno na njegov dan, 6. decembra, izzreballi dobitnike rajonske lotterije. Tako kot lani si je namreč združenje Sv. Jakob - Naš, vaš rajon v sodelovanju z združenjem trgovcev na drobno pri pokrajinski zvezi Confcommercio zamislilo loterijo, ki bi še dodatno prispevala k trgovski pozitivnosti ravnosa.

Po lanskem uspehu, se je združenje, ki je nastalo pred pol-drugim letom in v katerega je vključenih 55 trgovskih obratov (od barov in pekarov, do trgovin oblačil in obutve, zlatarn in cvetličarn) odločilo, da bo spet ubralo to pot. Kot je na včerajšnji predstavitev pobude na sedežu zveze Confcommercio dejala predsednica združenja Sv. Jakob - Naš, vaš rajon Elena Pellaschiar, se bo loterija začela v ponedeljek, 21. septembra, in se, kot rečeno, zaključila 6. decembra, ko bodo na trgu pred Šentjakobsko cerkvijo podelili nagrade ob bogatem spremem programu. Pri loteriji lahko sodelujejo vsi odjemalci, ki bodo prejeli oštevilčeno srečko ob nakupu v vsoti vsaj 10 evrov. Med vsemi bodo nato izzreballi 50 kuponov po 100 evrov: vsak dobitnik bo prejel 10 bonov v višini 10 evrov, ki jih bo lahko uporabil v rajonskih trgovinah. T.i. superpragada pa bo letos nakupovalni bon v višini 1.000 evrov, ki ga bo dobitnik prav tako lahko korištil v sodelujočih obratih.

Lani je bilo porazdeljenih 50 tisoč kuponov, letos pa se pri združenju nadejajo, da bi jih bilo trikrat toliko. (sas)

MIRAMARSKI REZERVAT - 80-kilogramska glavata kareta

Po 24-dnevnom zdravljenju je gradeška Mamola spet prosta

Ali se še spominjate glavate karetne Mamole (na fotografiji), o kateri smo poročali pred kakim tednom? Civilna zaščita iz Gradeža jo je konec avgusta pripeljala v miramarski morski rezervat, ki ga upravlja okoljevarstveno združenje WWF; nashi so jo namreč v gradeškem pristanišču, bila je ranjena in s težavo je plavala. Osemdeset kilogramsko Mamolo je takrat pregledal živinozdravnik, ki je nemudoma odredil operacijo, saj je ugotovil, da je v njeni ustni votlini zapučen trnek. Da bi hitreje okrevala, so jo nato odpeljali v večji bazen s slano vodo, ki ga v Miramaru upravlja Inštitut za oceanografijo in eksperimentalno geofiziko OGS, kjer se je njenozdravstveno stanje iz dneva v dan izboljševalo.

Po 24 dneh je Mamola včeraj končno spet lahko prosto zaplavala. Z ladjo jo je osebje rezervata oz. Inštituta OGS odpeljalo v sredino Tržaškega zaliva in jo tam izpustilo. Pred tem so ji še nadeli obroček, ki bo omogočal, da bi raziskovalci vselej vedeli, kje je in kaj dela velika Mamola. Vse dobro, kar se dobro konča.

PRISTANIŠČE - Marijan Semec o družbi Witness in protipožarni varnosti

Učinkovita zaščita pred zublji in nevarnimi snovmi

Družba opravlja protipožarni nadzor na celotnem pristaniškem območju ter skrbi za sanacijo kontejnerjev

Za protipožarno varnost na območju tržaškega pristanišča je od torka zadolžena novorojena družba Witness, mlajša »sestra« podjetja R.S. Industrial & Marine Safety, ki v tržaški industrijski coni skrbi za protipožarno opremo, hidrantne sisteme in pa redne pregledne gasilnih aparatorov. Družba Witness je prevzela nalogu, ki jo je v preteklih letih na območju sedmega pomola opravljala zadruga Nuova Santa Barbara. Družba je zadružno v celoti prevzela, tako kot tudi vse njene uslužbence in pa do sedanje posle, se pravi funkcijo protipožarne zaščite, ter upravljanje sistemov za aktivno in pasivno varovanje pred požarom. Delo pa se je razširilo še na tržaško pristanišče oz. v San Giorgio di Nogaro, pa tudi onkraj meja, vse do Portoroža.

Tehnični vodja družbe Witness je 54-letni Barkovljani (ki sicer že 30 let živi na Kolonkovcu) Marijan Semec, ki je svojo dolgoletno gasilsko izkušnjo danes usmeril v protipožarno varnost. V preteklih letih je svoje znanje redno nadgrajeval, tako da se je specializiral in postal inštruktor, hkrati pa je vodil več tečajev za varnost pri delu za podjetja.

»Naša družba opravlja dodatni protipožarni nadzor na celotnem pristaniškem območju, pa tudi na ladjah in v Tržaškem zalivu. Ravno tako aktivni smo pri upravljanju in odstranjevanju nevarnih snov in plinov ter pri sanaciji tovora v kontejnerjih, tako kot določajo predpisi in zakoni,« nam je povedal gospod Marijan, medtem ko smo se vozili v osrčje tržaškega sedmega pomola. Tu ima namreč družba Witness svoj sedež: tu razpolaga z uradni, manjšim magazinom in garažo, v kateri so parkirana tri vozila, dve sta povsem podobni gasilskim vozilom, tretji pa je večji kombi. Slednjega imenujejo kemično vozilo, saj hrani razkuževalni metilni bromid za sanacijo kontejnerjev, ladijskih skladisč in podobno. Večji vozili pa vsebujejo vso ustrezno zaščitno protipožarno opremo, od raznoraznih gasilnikov (tistih s prahom, z vodo, s plini ali penili), dihalnih aparatorov in pa ognjevzdržnih oz. vodotesnih oblek, gumijastih škornjev in mask. Seveda imajo vozila manjši rezervoar za vodo, priključke za hidrante in tlačne cevi, eno pa hrani v cisternah prah in penilo z napravami za javljanje gorljivih plinov. »To pa nikakor ne pomeni, da krademo delo gasilcem, saj, kot sem dejal, sodelujemo s pri-

Marjan Semec (na skrajni desni) z Alessandrom in Antoniom Rinaldijem pred protipožarnimi vozili; spodaj med predstavljivoj aparatu

KROMA

staniško oblastjo in pristaniško kapitanijo pri varnosti izključno na tem območju. Se pravi, da tukaj nemudoma posežemo, še preden pridejo gasilci.«

Družba lahko danes računa na 30 specializiranih uslužbencev: nekateri so ustrezno usposobljeni za gašenje požarov, drugi skrbijo za vzdrževanje gasilske opreme tako na kopnem kot na ladjah ali za komunikacijo, eni so vozniki, spet drugi pa vodijo tečaje prve pomoči. »Opremo, naprave in sredstva za varstvo pred požarom je namreč treba redno pregledovati,« nam je razložil gospod Semec med ogledom garaže. Gasilnike, na primer, je treba redno pregledovati enkrat letno, pregled pa opravljajo samo poblašcene družbe, kot je v tem primeru R.S. Industrial & Marine Safety.

V kratkem nameravajo tudi nekoliko preurediti oz. posodobiti prostore na sedmem pomolu, predvsem slaćilnice in urade, magazin pa temeljito preurediti in na oblačila prtišti nove značke. »Zastavili pa smo si tudi nekoliko bolj ambiciozni projekt: okrepiti želimo osebje in hkrati tehnološke sisteme, da bi bila naša ponudba vse kakovostnejša.«

Sara Sternad

MIRAMARSKI DREVORED - Slikovita prometna nesreča

V silnem trčenju poškodovani samo avtomobil, steber in ograja

Na Miramarskem drevoredu se je včeraj ob uri kosila pripetila slikovita prometna nesreča, v kateri sta se dve osebi lažje poškodovali.

Okrug 12.45 je avtomobil Ford Max vozil iz Trsta proti Barkovljam, ko je na višini železničarskega kopalnika nenasredoma zavozil na levo, na

nasproti vojni pas. Vozniku drugega vozila se je skoraj docela uspešno izogniti trčenju, prvi avtomobil pa je silovito zadel ob obcestno ograjo (na strani morja) ter poškodoval takoj ograjo kot kamnit steber, ki ločuje cesto od železniške proge. Zaradi močnega trka je bil prednji del

avtomobila uničen (*na sliki Kroma*).

Rešilec je dve osebi prepeljal v katinarsko bolnišnico, poškodbe pa so bile k sreči lažje. Tržaška občinska policija je moralna dalj časa urejati promet, saj je poleg uničenega vozila povzročala preglavice poškodovana ograja.

OPĆINE

Razstava treh mladih umetnikov

V Prosvetnem domu na Općinah razstavljajo trije slovenski ustvarjalci, Kristjan Signoracci, Alenka Piccini in Jakob Jugovic, ki spadajo k mlađi oz. srednji generaciji fotografov iz Trsta. Vsak avtor se predstavlja z desetimi fotografijami različnih velikosti in tehnik ter vse slike so kompozicijsko dodelane.

KAJ? Pokrajine...ure...oblike, je naslov razstave, ki so jo odprli pred dnevi in bo še nekaj dni visela na Općinah. Ogled je možen v popoldanskih urah in ob prireditvah krajevnega društva.

Alenka Piccini predstavlja dogajanje na samem mestnem nabrežju med šesto in sedmo uro zjutraj. Trenutke intime, ribiče, športno udejstvovanje, ladje in pse postavi avtorica v so sledje, ki ga lahko imamo za tipičen vskdan v Trstu. Podobe zapljujejo na valovih domišljije in nam pričarajo vzdusje tržaškega nabrežja. Fotografije vsebujejo kanček poezije, kar enkrato obogati pomen in sporocljivost prikazanih slik. Avtorica ponuja obiskovalcem barvane fotografije, s katerimi je razstavljala decembra lani v Sofiji.

Kristjan Signoracci se predstavlja z dvema sklopoma, kjer vezna nit je voda. V prvem lahko opazujemo labode v nežnih vsakodnevnih opravilih v njihovem naravnem živiljenskem okolju, in sicer v vodi, kot nekakšna personifikacija oz. odsev človeških navad. Drugi sklop pa predstavlja surfanje kot šport, ki te zasvoji, a tudi surfanje kot način razmišljanja, živiljenja in sanjanja. Avtor je uporabil barvano fotografijo.

Črno belo tehniko pa je uporabil Jakob Jugovic, ki predstavlja dve temi: Avtoportreti in Dčj\|u0155 vu. V seriji Avtoportreti predstavlja avtor, z različnimi podobami, samega sebe. Očitno prikazane slike so povezane z lastnim živiljenjem, z lastnimi izkušnjami. V seriji Dčj\|u0155 vu (že videno) predstavljajo podobe vsem nam in avtorju samemu občutek, da smo nečemu že bili pricé, da smo že izkusili oz. doživeljali prikazane dogodke. Nekatere podobe niso popolnoma predelane, saj tudi dčj\|u0155 vu naj bi bila slaba predeleva podatkov v možganih z nekim podobnim spominom. (beto)

SV. IVAN - Včeraj zjutraj v Ul. Timignano

Še en požar, tokrat najbrž kriv zamrzovalnik

V sredo se je vnel požar v nekem stanovanju v Ulici Fabio Severo, včeraj pa je gorelo v dvonadstropni hiši pri Šv. Ivanu. V tem primeru se je ena oseba poškodovala, med begom iz hiše se je s steklom ranila nogo.

Tržaški gasilci so prvi klic prejeli ob 6.50: nek Svetovalčanec je iz svoje hiše zagledal dim. K Sv. Ivanu se je najprej napotila ena gasilska ekipa, že pri križišču pod Vrdelsko cesto pa je bilo jasno, da je požar velik in da bo potrebno več gasilcev in vozil, saj se je v daljavi dvigal močen oblak dima.

Gorelo je v pritličju dvonadstropne hiše v Ulici Timignano 19. Moški in ženska, ki stanujejo v hiši, sta se zaradi dima navsezgodaj prebudila in šla pogledat v pritličje. Ogenj se je vnel v sobi, ki jo je dvojica uporabljala kot shrambo. Moški je odpril okno, veter pa je situacijo še poslabšal. Ognjeni zublji so zajeli sobo in hodnik. Dvojica je zbežala iz hiše, gospa pa se je s stekleno okensko razbitino poškodovala v nogu.

Kapitan Paolo Giurissevich je povedal, da se hiša nahaja v oz. ulici, ki je za automobile nedostopna, kaj sele za velika gasilska vozila. Poseg je

bil kar težaven, saj so morali gasilci prenesti opremo in cevi kakih 80 metrov daleč od vozil. Na prizorišču so se zbrala tri vozila, petnajst mož pa je gasilo približno eno uro, do 8. ure. »Na začetku nam ni bilo jasno, ali je še kdo v hiši. To je bila naša glavna skrb,« je razložil Giurissevich. Po samem gašenju je bil na vrsti pregled pogorišča s termo kamero, nato pa so do polneva ugotavljali vzroke požara.

Stanovalko je služba 118 prepeljala v katinarsko bolnišnico: rana na nogi je bila globoka, a ni vzbujala večjih skrb. Njen sostanovalec je imel samo lažje dihalne težave zaradi vdiha nega dima. Hiša, ki je zavarovana proti požarom, je hudo poškodovana: soba v pritličju in hodnik sta uničena, dim je očrnil celo hišo, leseni tramovi so zgoreli, počilo je več oken, razni plastični predmeti v sosednjih sobah pa so se stopili.

Šele po daljšem pregledu so gasilci ugotovili, da se je ogenj vnel pri zamrzovalniku v pritlični sobi. Zelo verjetno je požar povzročila elektrika oz. slabo postavljena žica. Ob zamrzovalniku je bilo več lesnih predmetov, kosov kartona in papirja, ki so izkeri naredili požar.

PALAČA GOPCEVIĆ - Odprli razstavo fotografa Gianfranca Gorgonija

Fragmentarne zgodbe Lea Castellija in drugih umetnikov

V okviru mednarodnega filmskega festivala I 1000 (o)chi, ki bo v Trstu do 26. septembra, so sinoči v palači Gopčević odprli fotografsko razstavo Gianfranca Gorgonija, velikega fotografa, ki je hkrati tudi nadarjen umetnik. Razstavo z naslovom Leo Castelli & Friends je pravilo občinsko odborništvo za kulturno, njeno težišče pa so portreti zaprteženega ljubitelja in poznavalca umetnosti ter organizatorja razstav Lea Castellija (1907-1999) ter umetnikov, katerih likovna dela je Castelli za časa svojega življenja večkrat razstavljal v newyorški galeriji.

Kot je na odprtju povedal častni gost odprtja razstave Gianfranco Gorgoni, mu je prav Leo Castelli omogočil, da je že relativno mlad spoznal umetnike, ki imajo danes status kulturnih umetnikov. Fotograf je na kratko povedal, kako je sploh prišel v New York, ob tem pa je še dodal, da je kot prvega umetnika v svoj objektiv ujel Roberta Rauschenberga. Izvedeli smo tudi, da je s pomoko Lea Castellija za revijo L'Espresso ustvaril zanimiv prispevek o pop artu, nakar je izdal tudi knjigo z naslovom The New Avant-Garde of the '70.

Razstava je postavljena v treh avlah in se začne s fotografijami, na katerih je Leo Castelli s soprogo in hčerkjo. Poudarek razstave so portreti umetnikov, ki jih je v petdesetih letih, torej na prehodu od abstraktnega ekspresionizma in pop arta na umetniško sceno lansiral Leo Castelli. Ta svetovno znani poznavalec umetnosti se je rodil v Trstu 4. septembra leta 1907, poklicna pot pa ga je vodila v Milan, Pariz in Bokarešto, med drugo svetovno vojno pa je Castelli emigriral v ZDA, in sicer v New York, kjer je postal eden od sooblikovalcev in gurujev ameriške umetnosti. Naj kot zanimivost povemo, da je bil Castelli dober prijatelj ameriškega slikarja in enega glavnih predstavnikov gibanja abstraktnega ekspresionizma Jacksona Pollocka, a v svoji galeriji je najraje razstavljal dela umetnikov, ki so se šele morali uveljaviti. To velja denimo za predhodnika pop arta Jasperja Johnsma, velikega popartista Roya Lichtensteina, pa Jamesa Rosenquista in velikega Andyja Warholja. Tem velikim imenom so se nato ob bok postavili tudi umetniki tako imenovane minimal art struje, kot so Frank Stella, Donald Judd, Dan Flavin itn.

Obraze vseh naštetih umetnikov je mogoče videti na razstavi, ki pripoveduje male, fragmentarne zgodbe, ki jih občasno povezujejo znana umetniška platna in prizorišča umetniškega dogajanja. Na razstavi, ki je sestavljena iz okvirno 60 del v črno-beli tehniki in različnih velikosti, si obiskovalec lahko ogleda imeniten izbor prej omenjenih umetnikov. Radovedno oko ne more spregledati fotografij svetovno znanih popartistov, ki jih je Gorgoni fotografiral v šestdesetih, sedemdesetih in osemdesetih letih. Občudovati je mogoče portrete Andye Warholja, ki brezkrivo pozira skupaj s Castellijem, zanimiv je tudi portret Lichtensteina, pa portret Rosenquista. Zaupanje v fotograf objektiv pa najbolj prepričljivo izraža prav Leo Castelli, ki je za Gorgonija nekoč dejal, da gre za fotografa, ob katerem se subjekti počutijo zelo sprošcene, saj naj bi Gorgoni imel to sposobnost, da vsakega portretiranca dobro preuči in poskusiti spoznati čim več njegovih značajskih potez.

Naj ob koncu še povemo, da bo razstava fotografij na ogled do 1. novembra, in sicer vsak dan med 9. in 19. uro. (sc)

Razstava fotografa in umetnika Gorgonija bo odprta do 1. novembra
KROMA

KONFERENCA - Predstavili projekt Skupnosti sv. Egidija Dream

Zdravljenje okuženih z aidsom v Afriki je mogoče

Posvet je bil v dvorani Baroncini zavarovalnice Generali
KROMA

Skupnost sv. Egidija sledi 73 tisoč ljudem v Afriki, ki so oboleni z aidsom in od katerih je 15 tisoč mladoletnih. Ljudi, ki sledijo ustrezno terapijo, je 42 tisoč in je med njimi 3.800 otrok, 8 tisoč otrok pa se je zahvaljujoč terapijam rodilo zdravih, čeprav so njihove matere seropozitivne. To so le nekateri podatki projekta Dream, ki ga je Skupnost sv. Egidija sprožila leta 2002 v Mozambiku in nato razširila na mnoge druge afriške države, od Tanzanije do Kameruna, Angole in Nigerije. Projekt Dream dokazuje, da so sanje uresničljive, pravijo pri skupnosti in poudarjajo, da zdravljenje okuženih z aidsom v Afriki je mogoče.

Projekt Dream so prvič v Trstu predstavili včeraj popoldne v dvorani Baroncini zavarovalnice Generali v sodelovanju z združenjem bolničarjev Ipsavi. Na srečanju so predvajali video o delovanju prostovoljev skupnosti v Afriki, svoje pričevanje pa sta prinesli bolničarka Sabrina Vigliani, ki se je pravkar vrnila iz Gvineje Bisau, in učiteljica Federica Marchi, ki je prostovoljka v Malaviju. Skupnost sv. Egidija se vsekakor ne omejuje na zdravljenje, temveč je podparek na globalnem pristopu. Rešiti je treba namreč več vprašanj, so povedali, od podhranjenosti do primerne zdravstvene vzgoje. To velja tako za lokalne zdravnike in bolničarje kot za same paciente. Temeljno je namreč pri terapijah pripravljati primerne doze in točno slediti določenim časovnim razmikom, v Afriki pa npr. niso vsi vjeni stalno gledati na uro. Skupnost je v okviru projekta že odprla 31 centrov za zdravljenje in 18 laboratoriijev za molekularno biologijo. Naj pri vsem tem dodamo, da je letni strošek za zdravljenje pacienta 600 evrov. Da pa seropozitivna mati rodi zdravega otroka, »stane« 400 evrov. (ag)

AMNESTY INTERNATIONAL - Sinoči

Baklada proti homofobiji

Pod gesmom »svobodni in enakopravni v dostojanstvu in pravicah« se je včeraj po tržaških mestnih ulicah odvij spredoval, ki ga je organizacija Amnesty International priredila v sodelovanju s krožkom Arcigay/Arcilesbica in drugimi mestnimi združenji.

Sinočna baklada je bil prvi populični protest v zgodovini tržaške skupnosti gejev, lezbik, biseksualcev in transgenderjev. Povod zanj so izbruhi nestrnosti proti homoseksualcem in vsem, ki imajo »drugačna« spolna nagnjenja. V zadnjih tednih so bili nekateri rimski in videmski geji žrtve fizičnih napadov, zato je Amnesty International, ki se bori za človekove pravice, dala pobudo za protest: da bi javnost opozorila na pravice tistih, ki ljubijo »drugače«, predvsem pa od italijanskih oblasti zahvalovala, naj kaznujejo napadalce. In takoj zada udarec podtalni homofobiji.

Sprevoda se je udeležilo okrog tristo ljudi, ki so v rokah nosili baki in sveče. Skupina je s Trga sv. Antona krenila po Ulici san Nicolò do nabrežja, nato pa so se udeleženci ponovno vrnili na trg, kjer je predstavnik organizatorjev utemeljil razloge za protest.

DANES - Gostilna v bližini dolinskega županstva

Za »domači Oktoberfest« nemško pivo in klobase z zeljem

Mlada podjetnica Nastasja Damjan je avgusta v Dolini odprla gostilni obrat v bližini županstva. Prostore je popolnoma prenovila in svojim gostom ponuja hrano iz domače ku-

hinje, kot so istrski fuži in jedi na žaru.

Z današnjim dnem bodo v gostilni ustvarili pravo vzdružje »domačega« Oktoberfesta. Že v zgodnjih popoldanskih urah bodo, vse do raz-

prodaje, točili priznano nemško pivo in gostom postregli s klobasami in zeljem. Gostilna obratuje vsak dan (razen ob torkih) od 8.00 do 14.30 in od 16.30 do 22.00.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 19. septembra 2009

EMILJA

Sonce vzide ob 6.48 in zatone ob 19.08
- Dolžina dneva 12.20 - Luna vzide ob 7.36 in zatone ob 19.02

Jutri, NEDELJA, 20. septembra 2009

SUZANA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 22,5 stopinj C, zračni tlak 1016 mb ustaljen, veter 11 km na uro severozahodnik, vlag 79-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 22,3 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 14.,
do sobote, 19. septembra 2009

Lekarne odprte
tudi od 13. do 16. ure

Ul. Dante 7 (040 630213), Ul. Costalunga 318/A (040 813268); Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124).
Prosek (040 225141) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Dante 7, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Giulia 14, Milje - Ul. Mazzini 1/A. Prosek (040 225141) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Giulia 14 (040 572015).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznica od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO DTTZG ŽIGE

ZOISA vabi starše na roditeljski stanelek ob začetku šolskega leta, ki bo v torek, 22. septembra, ob 17. uri za 1. razred obeh smeri in ob 17.30 za 3. razred geometrske smeri na podružnici (Canestrinjeva ploščad 7).

SDZPI obvešča, da je v teku vpisovanje na tečaj po višješolski diplomi v sodelovanju s podjetji: tehnike administrativnega vodenja osebja 580 ur (300 ur teorije, 280 ur work experience, stipendija 2,3 evrov za vsako uro prisotnosti na delovni praksi, tečaj brezplačen). Tečaj je finančiran s sredstvi Evropskega socialnega sklada in bo potekal na tržaškem sedežu SDZPI, ul. Ginnastica 72. Rok vpisovanja do 25. septembra. Vpis in dodatne informacije na tel. št. +39 040-566360 ali info@sdzpi-irsip.it. Več na spletni strani www.sdzpi-irsip.it.

SDZPI obvešča, da je v teku vpisovanje na tečaje po univerzitetni diplomi: uporaba načinov in obvladovanje orodij komunikacije (80 ur), uporabljati tehnične in računovodske standarde računovodskega nadziranja (80 ur), tehnike in orodja prevažanja (60 ur), vrednotenje turizma na krasu (80 ur). Tečaji, ki so financirani s sredstvi Evropskega socialnega sklada, bodo potekali na tržaškem sedežu SDZPI, ul. Ginnastica 72. Rok vpisovanja do 16. oktobra. Vpis in dodatne informacije na tel. št. +39 040-566360 ali info@sdzpi-irsip.it. Več na spletni strani www.sdzpi-irsip.it.

Osmice

V SAMATORCI sta odprla osmico Mario in Ondina Gruden. Tel. 040-229449. Vabljeni!

Čestitke

Danes slavi naš dolgoletni pevec **IVAN GREGIČ** 80 let. Vse najboljše mu želi kolektiv TPPZ Pinko Tomažič.

Danes **MARJAN** okroglih 40 let slavi. Obilo sreče in veselja mu želi prijatelji iz Gročane, Peska in Drage vsi.

Spet je veselo mačje mesto: maček **ČOMBE** si je izbral nevesto. Muča **MIKI** ga bo danes vzela, vsa mačja klapa bo vesela. Ženinu in nevesti ter malim muckom **Gajji** in **Niku** želimo vso srečo.

EVELINA lepo okroglo obletnico praznuje, zato je - samo danes - šivanke in škarje v kot dala. Še veliko let polnih zdravja in veselja v domačem in našem krogu, predvsem pa, dobre oči ji želimo ponedeljkove šivilje.

Draga **IGOR** in **VALENTINA**! Končno bosta danes na skupno življenjsko pot stopila, **Gajo** in **Nicotu** pa krstila. Veliko sreče in »griljat« v novi hiši vam želijo **Tanja**, **Robi**, **Nick** in **Kevin**.

Danes mlada gospa iz Doline okroglo obletnico slavi. Srečna pa je zato, ker se z novim avtomobilom po cesti podi. Upajmo, da na družbo ne bo pozabilna, nas vseh in avto naložila in okrog vozila. Srečno vožnjo ti družba želi in da te zdravje še dosti let za volanom drži.

*Gaja in Niko naznanjata,
da se danes poročita*

*mamica Valentina
in tatko Igor*

*Novoporočencema želimo
vso srečo*

*mami Cvetka in Alda, oče Rado,
brat Marko s Tiziano,
Veroniko in Erikom*

*Mama Valentina,
tata Igor
Gaja in Niko*

*držina so vre,
ma brez ohceti pej res ne gre!
Lbjezen večno okronajta zdej,
mi pej vrn kličemo:
"Juhej! Še 100 let
tku vsele naprej!"*

Vsi pri SK Brdina

*Danes potrjujeta skupno
življenjsko pot
naš podtajnik*

Igor in Valentina

*Želimo jima veliko srečnih
in sončnih dni.*

*Županja, odborniki in svetniki
Občine Dolina*

Nitka in šivanka naši

Evelini

*nista uganka, spremljata jo
vedno in brez prestanka.
Zraven smo še mi, da ji za 70
zaželimo še na mnoge srečne dni*

Domači

*Srečno življenjsko pot
mala*

Zala

*Tvojega prihoda na svet
se veselijo*

*mama Dunja, očka Peter,
sestrica Meta in bratec Tinej,
obenem pa tudi vsi mi,
ki vas imamo srčno radi.*

Domači s Kontovela,
Padrič in Križa

Kino

AMBASCIATORI - 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »L'era glaciale 3 - L'alba dei dinosauri 3D«.

ARISTON 17.00, 18.45, 20.30 »Il Cosmonauta«; 22.00 »Videocracy - Basta apparire« (Benetke - Festival kina 2009).

CINECITY - 15.15, 17.35, 20.00, 22.10

»Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropolitana«; 14.40, 16.30, 18.25, 20.15, 22.05 »Basta che funzioni«; 15.20,

17.35, 20.00, 22.10 »The Informant!«; 15.20, 17.40, 20.00, 22.15 »G.I. Joe - La nascita dei cobra«; 22.05 »Il grande sogno«; 16.15, 20.00 »Drag me to hell«; 17.25, 22.00 »Segnali dal futuro«; 17.55, 20.00 »Ricatto d'amore«; 15.10, 16.00, 17.45, 20.00, 22.00 »L'era glaciale 3 - L'alba dei dinosauri 3D«.

FELLINI - 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »Ricatto d'amore«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.40, 18.30, 20.20, 22.10 »Basta che funzioni«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.15, 20.00, 21.50 »Tris di donne & abiti nuziali«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Il grande sogno«.

KOPER - KOLOSEJ - 15.10, 17.00 »Le dena doba 3: Zora dinovzrov (podnapiši)«; 15.20, 17.30, 19.40, 21.50, 0.00 »Okrožje 9«; 18.50, 21.30 »Državni sovražniki«; 20.10, 22.00, 23.50 »Brez povratka 4-3D«; 14.40, 16.30, 18.20 »Garfield in festival zabave«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropolitana«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »The Informant«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »G.I. Joe - La nascita dei cobra«; Dvorana 4: 16.30, 20.30 »L'Era glaciale 3 - L'alba dei dinosauri«; 18.15, 22.15 »Il cattivo tenente«.

SUPER - 16.00, 19.45 »Drag me to the Hell«; 17.45, 21.30 »Segnali dal futuro«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.00, 22.00 »Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropolitana«; Dvorana 2: 17.50, 19.50, 22.10 »G.I. Joe - La nascita dei cobra«; Dvorana 3: 17.50, 20.10, 22.10 »Basta che funzioni«; Dvorana 4: 17.45, 20.10, 22.10 »Il grande sogno«; Dvorana 5: 17.30 »L'Era glaciale 3: L'alba dei dinosauri«; 20.00, 22.00 »Videocracy - Basta apparire«.

RADIJSKI ODER obvešča, da se bo 12. oktobra, 2009, v Trstu, v sodelovanju s Skladom Mitja Čuk, DS1 iz Trsta in s prispevkom Pokrajine Trst. Prva predstava ob 16.00, ur (red sonček) in druga ob 17.30 (red zvezda). V dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.

BAMBIČEVA GALERIJA: fotografksa razstava Petra Cvelbarja »Brezmejni studijski dnevi - Tri desetletja izrazov Drage«. V sodelovanju s Skladom Mitja Čuk, DS1 iz Trsta in s prispevkom Pokrajine Trst. Ogled do 28. septembra, PO-PE 10.00-12.00 in 17.00-19.00. Općine, Proseka ul. 131, tel. 040-212289.

KRUT, vabi v torek, 29. septembra ob 17.00 na predavanje »Negujmo spomin tudi v zrelih letih«. Predavalca bo prof. Vali G. Tretnjak, spec. klin. psihologije in nevropsihologije. Zazelenjava prijava, prednost imajo člani! Informacije na sedežu, v ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072.

PRODAJNA DRVA za kurjavo. Tel. 335-5254551 ali 335-6373295.

PRODAM belo in črno grozdje. Tel. št.: 348-3127194.

PRODAM ženske jahalne škornje, rabe, dve dvakrat, znamke goretex, št. 39, temno-rjave barve. Zanimiva cena po dogovoru. Tel. 040-228074 v uru obredu.

PRODAM belo in črno grozdje; tel. 331-4331079.

REFOŠK IZ MAREZIG - prodamo kvilitetno grozdje. Za informacije Mario (349-6181288).

SIMPATIČNE MUCKE podarimo ljubitelju živali. Tel. št. 040-213701.

V NABREŽINI prodam tri-sobno stanovanje, 106 kv. m., kuhinja z malo teraso, salon z balkonom, kopalnica, shramba, podstrešje, garaža, zunanje ograjeno parkirišče in 120 m vrtu. Tel. 333-6935024.

ZA POLOVIČNO CENO prodam par urabljene mlin iz inoxa za mletje jabolk. Tel. št. 040-201056.

Izleti

SKD SLOVENEC in Pustni odbor iz Boršča in Zabrežca organizirata v nedeljo, 4. oktobra, za člane in simpatizerje avtobusni izlet v Goriška Brda. Spored: voden ogled kleti v Dobrovem in muzeju 1. svetovne vojne v Kobarišu. Kosilo bo na turistični kmetiji »Belica« v Medani. Vpisovanje v sremski hiši v ponedeljek, 21. septembra, od 19.00 do 20.30.

DRUŠTVO SLOVENEV MILJSKE OBČINE vabi na izlet v Kumrovec, Pod-sredo in Olimje v nedeljo, 4. oktobra.

Odhod predviden iz Milj (avtobusna postaja) ob 6.uri, iz Korošcev ob 6.15, iz Žavelj ob 6.30, vrnitev v Mille pa okoli 21.ure. Cena 45,00 evrov vključuje avtobus, vodiča, vodene obiske, vstopnine, kosilo s pijačo. Za informacije in

Obvestila

BEER & MUSIC mednarodni praznik piva in glasbe pod velikim šotorom v Trebčah športno igrišče. Danes, 19. septembra, Bandomat, Tony Cetinski, Dj Riky. Nedelja, 20. septembra, Mladi kraški muzikanti, 3 Prašički. Petek, 25. septembra, Fifty & More, Ana Pupečan. Sobota, 26. septembra, 3 Prašički, Siddharta, Dj Riky. Nedelja, 27. septembra, Salzburg Quintett. Odprtje kioskov ob 18. uri. Jedi na žaru in več vrst piva. Vabljeni! Zabava zago-tovljena! Org. Ašd Primorec in Acm Zamejski. Informacije na myspa-ce.com/beermusicrebicano.

SK DEVIN prireja tečaje smučanja na plastični stezi v Nabrežini vsako soboto in nedeljo s pričetkom danes, 19. septembra. Vpisovanja na info@skdevin.it ali pa na 040-209873.

SKD TABOR OPĆINE PROSVETNI DOM obvešča, da rekreativna telo-vadba poteka po običajnih urnikih.

TABORNIKI RMV sporočajo, da bodo informativni sestanki s starši danes, 19. septembra: na Kontovetu (telo-vadnica) ob 16.00 (info: 3496372770 - Mateja), v Saležu ob 16.00 (info: 3408940225 - Madalena), v Dolini v telovadnici ob 16.00.

DRUŠTVO JOGA v vsakdanjem življenju Popetre obvešča, da se pričnejo začetni tečaji redne vadbe joge v naslednjih krajih: v Domu kranjanov v Ajdovščini ob 18.30 vsako sredo; v domu starejših občanov Ilirska Bistrica ob 18.30 ob četrtekih. Tečaj poteka enkrat tedensko. Vodi ga Dario Černac, učitelj joge v vsakdanjem življenju. Tečajniki potrebujejo: udobno oblačilo, armafleks in odejo. Gre za sistematično vadbo joge po sistemu svetovno priznanega indijskega učitelja Paramhans Swami Ma-heshwaranande, ki omogoča zdravje, dobro počutje in notranjo umirje-nost.

TEČAJ V BAZENU ZA DOJENKE Šč Melanie Klein v sodelovanju z deželno zbornico kliničnih pedago-gov ANPEC obvešča, da se bodo tečaji v bazenu začeli 2. oz. 3. oktobra s sledenjem urnikom: skupina 0-12 mesecev ob petkih med 10.30 in 11.30, skupina 12-36 mesecev ob sobotah med 16.30 in 17.30. Za pri-jave in informacije: info@melandeklein.org, www.melandeklein.org, tel. št.: 328-4559414. Število mest je omejeno.

V BARKOVLIJAH, v nedeljo, 20. sep-tembra, ob 11. uri bo začetna šolska maša za učence osnovne šole in malčke iz vrtca.

AŠD SHINKAI KLUB sporoča lanskim atletom, ki se v nedeljo, 4. oktobra, nameravajo udeležiti turnirja na Je-senicah, da se bodo pripravljalni treningi začeli v ponedeljek, 21. sep-

Navodila za prostovoljne prispevke

Vsem bralcem in naročnikom spo-ročamo, da prostovoljne pri-spevke sprejemamo v tajništvu Primorskega dnevnika v Trstu, ul. Montecchi, 6 (2 nadstr.) in v Gorici, ul. Garibaldi 9 ter v uradilih Kruta v ul. Cicerone 8, kjer je darovalcu na razpolago ustrezен obrazec.

Darovalec lahko tudi nakaže pri-spevki na bančni tekoči račun družbe DZP Prae, ki bo poskrbela za naknadno nakazilo prispevka prejemniku: če darovalec želi, da se v tem slučaju prispevek objavi v časopisu, mora naši redakciji po-sredovati (tudi po faksu) ustrezno dokumentacijo (kopija bančnega naloga) iz katere so jasno razvidni točni podatki darovalca in pre-jemnika.

Prispevec lahko darovalec izroči neposredno prejemniku v gto-vini ali z bančnim nakazilom na njegov bančni tekoči račun: v tem slučaju, če želi da se prispevek ob-javi, mora nam posredovati (tudi po faksu) kopijo bančnega na-loga, iz katerega so jasno razvidni njegovi podatki in podatki pre-jemnika, ali potrdilo s strani pre-jemnika o prejemu prispevka s podatki darovalca.

tembra, ob 18. uri v zgoniški telo-vadnici. Ostali in novi atleti bodo začeli z rednimi treningi 6. oktobra ob 16. uri (otroci) oz. 7. oktobra ob 19. uri (odrasli). Za informacije tel. št. 347 - 4033343.

KRD DOM BRIŠČIKI obvešča, da se bo v ponедeljek, 21. septembra, začela redna vadba pilatesa s sledenjem urnikom: ponedeljek, ob 18.00 za hrbitenico, ob 19.00 nadaljevalni; četrtek ob 18.00 začetniki, ob 19.00 za hrbitenico, ob 20.00 nadaljevalni. Za vpis in pojasnila na tel. št.: 040-327327 ali 340-4835610 (Anica); 040-327062 ali 3282767663 (Norma) v večernih urah.

OTROŠKA PEVSKA SKUPINA VIGRED vabi v svoje vrste malčke, ki obiskujejo otroški vrtec in osnovnošolce. Prvo srečanje v ponedeljek, 21. septembra, ob 16. uri, ob 17.00 se stanek s starši, v Štalci v Šempolaju.

ZDRUŽENI MEPZ SKALA - SLOVAN začne z vajami v novi sezoni 2009/10 v ponedeljek, 21. septembra, ob 20.30 v zadružnih prostorih doma Skala v Gropadi. Vabljeni vsi dosedanji pevci in pevke! Zaželeni so novi glasovi!

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV pod pokroviteljstvom Slovenske kulturno-gospodarske zveze prireja Slovensko deželno knjižno izložbo v petek, 25. septembra, v KB centru v Gorici (Korzo Verdi 51) z na slednjim sporedom: od 15. do 19. ure knjižna izložba, ob 17. uri otvoritev, ob 18. uri debatna kavarna, ob 19.30 koncert skupine BK evolution. V primeru slabega vremena prirede odpade. Članice, ki se še niso prijavile in bi žeelite sodelovati lahko poklicajo samo še do ponedeljka, 21. septembra (040-635626 ali 0481-531495).

KRUT obvešča, da bo društvo v torek, 22. septembra, izjemno odprto samo v juntrajih urah, in sicer: od 9. do 13.

PILATES - SKD IGO GRUDEN obvešča, da se bo redna vadba pričela 22. septembra. Potekala bo s sledenjem urnikom: ob torkili uvajalni tečaj od 18. do 19. ure, prva skupina od 19. do 20., druga skupina od 20. do 21. ure; ob petkih prva skupina od 19. do 20. ure ter druga skupina od 20. do 21. ure.

O.N.A.V - Tržaška sekacija italijanskega druženja pokuševalcev vina organizira v soboto, 26. septembra, v popoldanskih urah voden obisk kle-tti Bulfon. Poskrbljeno bo za avtobusni prevoz. Za informacije in prijave: spletna stran www.onav.it; elektronska pošta: trieste@onav.it ali na tel. št.: 333-4219540 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

PREDSTAVITEV TEČAJEV - Predstavili bomo meditacijski tečaj in tečaj joge v torek, 22. septembra, ob 19.30 v prostorjih društva I. Grbca, Šedenjska ulica 124 sledila bo krajša lekcija. Vstop prost. Za informacije tel. št.: 040-200620 ali na 349-6483822 (Mileva).

PREDSKUPINA - Predstavitev tečajev obvešča, da bo predstavitev tečajev ob 10. letnici proglašitve Slomška za blaženega in 150. letnici ško-fijskega sedeža. Udeleženci iz Trsta stopijo na avtobus na trgu Oberdan. Vpisi pri župniku Jožetu Merkuži - Zgonku, tel. št. 040-229166.

ASD CHEERDANCE MILLENIUM sporoča, da so se začeli treningi za vse sta-

DEKLISKI ZBOR KRAŠKI SLAVČEK iz Nabrežine je začel novo sezono. Va-je bodo dvakrat tedensko, ob sredah in petkih (ali sobotah). Informacije Eva Pozzecco, tel. št.: 333-1435318.

DRUŠTVI ROJANSKI KRPMAN IN RO-

JANSKI MARIJIN DOM priejata v petek, 25. septembra, večer »Rojanski Krpan v deželi Zlatoroga«, na ka-terem bosta Maksi Kralj in Peter Verč s fotografijami Denisa Doljaka pri-kazala tri gorske ture okrog Bohinjskega jezera (Triglav, Triglavsko jezera, Pršivec, Bogatin, Krn, Vogel, Črna prst). Večer bo v rojanskem Ma-rijinem domu, začetek ob 20. uri.

KINAESYS VADBA - Predstavitev gi-

balne terapije bo 25. septembra ob 18. uri v Kulturnem domu Igo Gruden v Nabrežini. Vstop prost. Vabljeni!

ODBORNITVTO ZA SOCIALNO

SKRBSTVO občine Dolina obvešča, da bo v petek, 25. septembra, na Županstvu Občine Dolina - dvorana občinskega sveta, z urnikom od 8.00 do 12.30, potekala pobuda »Dan srca« v sodelovanju z združenjem »Cuore amico« iz Milja. Ob tej priliki daje občina Dolina na razpolago dva brez-plačna krvna izvida na osebo, za skupnih 200 izvidov.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bo v petek, 25. septembra, tržaški urad zaprt.

ANTROPOZOFSKO DRUŠTVO vabi v soboto, 26. septembra, ob 20. uri na srečanje v KD Ivan Grbec, Šedenjska ulica 124 v Trstu. Profesor Elsa Zibai bo predavala na temo: »Mladi med občutkom praznine in iskanjem smisla« - možne poti in rešitve. Vstop prost.

O.N.A.V - Tržaška sekacija italijanskega druženja pokuševalcev vina organizira v soboto, 26. septembra, v popoldanskih urah voden obisk kle-tti Bulfon. Poskrbljeno bo za avtobusni prevoz. Za informacije in prijave: spletna stran www.onav.it; elektronska pošta: trieste@onav.it ali na tel. št.: 333-4219540 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

VABILO NA SLOMŠKOVO SLAVJE, ki bo v soboto, 26. septembra, v Mari-boru, ob 10. letnici proglašitve Slomška za blaženega in 150. letnici ško-fijskega sedeža. Udeleženci iz Trsta stopijo na avtobus na trgu Oberdan. Vpisi pri župniku Jožetu Merkuži - Zgonku, tel. št. 040-229166.

ASD CHEERDANCE MILLENIUM sporoča, da so se začeli treningi za vse sta-

ROK za predložitev prošenj za črpanje sredstev iz Deželnega sklada za slovensko manjšino zapade letos dne 28. septembra. Vse potrebne informacije so objavljene na spletni strani Dežele Fjk (www.regione.fvg.it) pod gesлом »in evidenca (v ospredju)«.

YOGA - SKD IGO GRUDEN: telovadba za dobro počutje, ki jo vodi Divna Slavec, se prične v ponedeljek, 28. septembra, po naslednjem urniku: pon.-sreda od 18.30 do 20. ure, torek in četrtek od 9. do 10.30 in od 10.30 do 12. ure, sreda od 10.30 do 12. ure. Za vpis in informacije: 040-299632 ali 339-5281729 (Vera).

ENGLISH FOR EVERYONE: angleški jezik za vse starostne stopnje in različne stopnje predznanja. Možnost srečanja na temo. Konverzacija. Priprava na izpite. Kratki tečaji ob končih tedna. Tečaji za šole po dogovoru. Informacije in predvpsi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00. Prvo srečanje 2. oktobra, ob 19.00 začetni tečaj, 20.30 nadaljevanji tečaj.

AŠZ BOR - ŠPORTNA ŠOLA TRST organizira telovadbo za najmlajše od 1. do 6. leta starosti. Začetek telovadbe bo v soboto, 3. oktobra, ob 9.30 za otroke od 1. do 3. leta starosti in ob 10.30 za otroke od 3. do 6. leta. Informacije na sedežu v popoldanskih urah. Tel. št.: 040-51377.

EX PEVCI MLADINSKEGA IN DEKL-

ŠKEGA PEVSKEGA ZBORA Glas-

bene Matice vkljudo vabljeni na sre-

čanje, ki bo v soboto, 3. oktobra, v osmici pri Marti Žigon v Zgonku. Za dodatne info: Helena 340-1434351 ali Nada 339-3693792.

S.K.D. SLAVKO ŠKAMPERLE vabi vse

srednješolce in višješolce na tečaj hip-

hop z Jelko Bogatec. Prvo srečanje bo

v ponedeljek, 5. oktobra, ob 14.30 v

društvenih prostorih na štadionu

1. maj. Za pojasmila poklicati na tel.

349-7338101.

KRUT obvešča člane, da se bo v torek,

6. oktobra, začela telovadba za hrbiten-

ico, pa tudi za elastičnost telesa.

Vadba bo potekala ob torkih in če-

trtkih v juntrajih in popoldanskih urah.

Potrditve, nove prijave in infor-

macije na sedežu krožka, ul. Ci-

cicerone 8/B, tel. 040-360072.

KRUT začenja v sredo, 7. oktobra, je-

senski ciklus tradicionalne skupinske

vadbe v termalnem bazenu v Stru-

ciju vsaki torek in petek od 20.30 da-lje v Soščevi hiši na Proseku oz. na tel. št. 349-4103131, e-mail: gdp1904@li-bero.it.

KRUT, obvešča vse, ki so pri Krutu opravili tečaj 1. in 2. stopnje, pa tudi Master Reiki, da se bodo začela, 30. septembra ob 17. uri v društvenih prostorih, srečanja za izmenjavo teh-nike Reiki. Prosimo potrditi prisotnost na tel. št. 040-360072.

MLADINSKA GLASBENA SKUPINA

VIGRED vabi v svoje vrste muzikan-te stare od 9. do 16. leta, vaje ob tor-kih, v Štalci v Šempolaju, ob 19.15.

MOJA SLOVENŠINA: tečaji sloven-ščine za Slovence in Neslovence, za otroke in odrasle. Tečaji za izpopol-njevanje materinščine. Kratki tečaji ob končih tedna. Informacije in predvpsi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00. Predstavitev: 1. oktobra ob 18. uri Slovenci, 19. uri tuji.

NEMŠČINA ZA VSAKOGAR: v sedežu s priznano šolo za nemščino. Skupinski in individualni pouk. Pri-prava na izpite. Možnost certifikatov. Informacije in predvpsi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00.

ZALOŽNIŠTVO - Na knjižne police prihaja nekaj zanimivih novosti

Nova založba Comunicarte s tremi knjižnimi zbirkami

V pripravi tudi italijanski prevod knjige Škrobek kuha - Založba ima sedež v Trstu

Tržaška založniška ponudba je že nekaj časa bogatejša za založbo Comunicarte, ki je nastala v sklopu istoimenske agencije za komunikacijo in organizacijo kulturnih dogodkov. Agencija ima sedež v Ulici san Nicolò, nasproti knjigarne Umberta Sabe; bližino so simbolično ovekovečili februarja lani, ko so ob 50. obletnici smrti tržaškega pesnika in pisatelja, na svojem sedežu priredili integralno branje njegovega romana Ernesto. V italijanskem izvirniku in slovenskem prevodu so ga brali igralci Slovenskega stalnega gledališča in njihovi priatelji. Zato se najbrž ne gre čuditi, če te ob vstopu najprej vprašajo, kako se bo izteklia finančna stiska SSG. Ko bi bil odgovor znan ...

Založba Comunicarte je začela z izdajanjem katalogov razstav, ki jih je prirejala, tej dejavnosti pa so se pridružile tri nove knjižne zbirke. Ena je posvečena eseistiki in ovrednotenju »zaprašenih dokumentov«; v zbirki CarteComuni je na primer izšla korespondenca na relaciji Bruno Pincherle-Umberto Saba. V teh dneh je na knjižne police prišla dvojezična (italijansko-angleška) monografija o priljubljenem baritonu Pieru Cappuccilliju, v prihodnjih tednih pa bo izšla knjiga Rricreatori, posvečena vzgojni ustanovi, ki je pravi »unicum« na italijanskem polotoku. Ob njeni stolnici so njeni preteklost in sedanost preučili Diana De Rosa, Giovanna Paolin, Lugi Milazzi in Marina Rossi.

V zbirki CarteDiMare je že izšla obsežna in bogata monografija Carlo Sciarelli Architetto del mare (Arhitekt morja), ob bližnji Barcolani pa se bo založba poklonila morda največjemu italijanskemu jadralcu Tinu Straulinu z Lošinja in predstavila knjigo Straulino signore del vento (Gospod veta).

Če ste kdaj vzeli v roke mladinsko revijo Galeb, gotovo poznate Škrobka, malega ustvarjalnega kuharja, ki sta si ga zamislili Peter Ferluga in Chiara-Jasna Sepin. Njegove »krasne dobre za ustvarjalne otroke« so izšle tudi v knjižni obliki, dopolnjen italijanski prevod pa bo z naslovom Mestolino cuoco bambino izdala ravno založba Comunicarte v svoji zbirki CartaStoria. V isti je letos že izšla knjiga Il bambino il gesto il suono (Otrok gib zvok), v kateri je Vincenzo Stera zbral svoje večletne izkušnje s področja glasbene vzgoje. (pd)

PERIODIČNI TISK - Pred kratkim izšla avgustovska številka

Revija Kras zvesta poslanstvu

Prispevki napisali strokovnjaki različnih profilov - Spominski zapis Rafka Dolharja o profesorju Bojanu Pavletiču

Pred kratkim je izšla avgustovska številka revije Kras, ki tudi v tokratni izdaji ostaja zvesta svojemu prvotnemu poslanstvu, se pravi bralcem in bralkam predstavljeni Kras in vse njegove značilnosti. Besedila v reviji so prispevali strokovnjaki različnih poklicnih profilov, ki so se lotili arhitektonskih, družbeno-socialnih, kulturnih in ekonomskih aspektov življenga v kraškem prostoru, posebno pozornost pa so avtorji revije med drugim namenili tudi pred kratkim preminulemu dolgoletnemu sodelavcu Primorskega dnevnika prof. Bojanu Pavletiču. Spomin na profesorja telesne vzgoje in publicista je počastil Rafko Dolhar, ki je v svojem prispevku orisal kariero človeka, brez katerega si športnih organizacij v Italiji sploh ne moremo zamisliti.

Naravo in žive organizme na Krasu uporabnikom približajo članki, kot so Zeleni Kras, v katerem je mogoče izvedeti več o novi razvojni viziji Notranjsko-kraške regije. Od čebel in drugih opravevcov cvetja smo odvisni tudi ljudje je naslov članka, v katerem Andrej Gogala razlagata, zakaj nekateri napačno interpretirajo ideje velikega angleškega naravoslovca Charlesa Darwina, zanimiv pa je tudi članek Staneta Sušnika,

iz katerega lahko uporabniki izvedo, da smo slovenski vrtnarji povsem sposobni konkurirati angleškim vrtnarjem. Na največji vrtnarski razstavi na svetu, ki se vsako leto zgodi v Londonu, je namreč delo slovenskega avtorja Boruta Beneševiča iz Škrbine pri Komnu prejelo kar dve nagradi: zlato medaljo in priznanje za najboljši vrt v kategoriji malih vrtov. Poučen in zanimiv je tudi prispevek Sergeja Kariža, ki je v tokratni izdaji prispeval članek o organiziranem turizmu v Postojnski jami, ki letos praznuje 190 let. V članku so zbrane številne informacije, tudi tiste, za katere nismo vedeli, da držijo. Ena od teh je nedvomno ugotovitev, da so nekoč vodniki po Postojnski jami na lastno pest lomili in prodajali kapnike, prav tako pa so skriveno trgovali tudi s človeškimi ribicami ...

V nadaljevanju je mogoče spoznati očeta Bojana Ravbarja, ki so ga pred leti dobro poznali prav vsi bolniki po bolnišnicah v Izoli, Ankaranu in Valdoltri, o arhitektu Maksu Fabiani je govoril članek Jožeta A. Hočvarja, ljubitelji vina pa bodo veliko izvedeli v prispevkih, ki osvetljujejo dejavnost sežanskega podjetja Vinakras in predstavljajo naše zamejske pridelovalce terana.

Razočarani ne bodo tudi ljubitelji zgodovine, saj so uredniki na enem mestu zbrali kar nekaj poučnih člankov. Takšen je denimo prispevek Alenke Pečar, ki obravnava tematiko zapuščenih železniških prog in možnosti njihovega oživljavanja, več o openski Zadružni kraški banki pa je mogoče izvedeti iz prispevka Dušana Kalca, ki je podrobno in zelo nazorno opisal začetke zadružnega bančništva na Tržaškem. Naj povemo, da je avtor prispevka vire črpal iz pred kratkim izdane publikacije z naslovom Zadružna kraška banka - Sto let delovanja 1909-2009, v kateri je zbran pregled stoletne zgodovine zadružnega bančnega zavoda.

Seveda je zanimivih člankov v reviji še veliko. Nekateri govorijo o umetnosti, drugi o arhitekturnih dosežkih lokalnih arhitektov, za marsikoga pa bo privlačen tudi prispevek Nade Trebec, ki piše o narečnem slovarju Ostrožnega Brda v Brkinih. Več o krajevnem govoru je mogoče izvedeti tudi iz besed, ki jih avtorica našteva v dotednem članku. Zvestim bralcem Krasa naj torej povemo, da je avgustovska številka revije že v prodaji, za njo pa je treba odšteti osem evrov. (sc)

TOMIZZEV DUH

Vsi v Jajce

MILAN RAKOVAC

Ja, ja, seveda, to kaj boste danes tel dol brali je čista propaganda; je, je bila in bo! Propaganda naše lastne zdrave pamet in zgodovinske tradicije. Und schluss! Ma cossi canteremo tutti tutti gloria a i repubblichini, nazisti, domobranci, ustaši e cettini? E no poBoga-milega! Alora, disievo; me berete, je sbotnje jutro 19. septembra.

In vam priporočam; VSI V JAJCE, vsi na pot v Ljubljano, vsi na POT V JAJCE, jaz seveda grem iz Zagreba na predstavo, na pot v Ljubljano, na Pot v Jajce, v Dramo ob 20.00. Grem iz veseljem, tudi za to da uživam v ljubljanskem ambientu, ljubim Ljubljano, največ ta mikro-metropolistični in makro-urbani ambient; in 100% delim besede, ki jih piše v Delu 12. septembra Veso Stojanov:

»In kaj sta dejansko včeraj na Gregorčičevi dosegla Borut Pahor in Jadranka Kosor (ladies first, dear Veso! -

M.R.), da sta lahko brezskrbno odšla na kavo v središče Ljubljane?« E si, calor umano, siore e siori mii; magari with a little help of our friends, la carota e el baston americano ghe iera drio le spale dei nostri primi ministri.

Aloro uvako da van rečen, kako ordinarni pržunjer jugosfere!, lipi muo-ji i škrbi »Zamejci« (in lepo prosim; pripovedajte Beli Ljubljani uporabo te besede! E voi altri 'Taliani nostranidomači fe altrettanto co'i esuli - ma che »rimasti«, ma che »rimasti«!); e 'demo veder cossa scriveva Kocbek, no?! Za-

to ča se kambijiva arija politična mrež nas drugih, i največ je in moda (trend

& brand!) inšempijano silovanje anti-fašizma, zgodovina se ne more izbrisati! Zato još jedan bot; tutti a Lubiana oggi sera!

»Znamenita 'Pot in Jajce' predstavlja enega najvzoremirljivejših dogodkov v času slovenske nacionalne zgodovine. Izhodišče za predstavo o času, ki je milil, a njegove sledove čutimo na vsakem koraku, so bili dokumenti - dnevniški zapiski Edvarda Kocbeka iz Tovarišije in Listine, ki odpriajo vprašanja temeljnih človekovih vrednot, danes izločenih iz javnega diskurza in vsakdanjega sveta. Temeljni nabolj predstave je usmerjen proti 'vseenosti', proti poziciji, da ni mogoče ničesar več spremeniti.

'Strah je danes postal tako močna sila, da paralizira celo generacijo v smislu, da se pogum več ne splača. Da so tisti, ki so pogumni, neumni. Pragmatizem 'varnosti' je postal vseobsegajoč,

medtem ko je umetnost zame predvsem področje ne-varnosti'. Piše to v pozivu na premiero režiser predstave Sebastijan Horvat.

Upravo čitem sjećanja jedne od najistaknutijih hrvatskih komunistkinja i partizanki (objavljena posthumno). Pod naslovom »Bili smo idealisti«, piše Marija-Vica Balen (lička Hrvatica, rodom Bevandić, supruga Šime Balena, komesar XI Korpusa, novinara, intimusa Andreja Hebranga - smrten je kao direktor Tanjuga nakon hapšenja Hebranga, i od tada živio u nemilosti):

»U Domu, zapravo povečojo sobi bivše škole, našla sam tridesetak potpuno golih curica i dječačića što su se tiskali oko benzinske bačve pretvorene u usijanu peč. To su večinom bila djeca čiji su roditelji stradali na izbjegliščkom putu bilo od aviona, bilo od studeni, bilo od tifusa, pa su ih našli uz mrtve rodi-

telje ili gdje lutaju prtinama bez igdje ikoga. Kako su bila prepuna ušiju, svukli su ih da im raskuže odječu... Djeca su primjetila kad sam djevojčici što ih je nadzirala predala hranu, pa su nas časak gledala razrogačenih očiju, a onda nahrapili na nju i na me i bacili se na nas kao mali razdraženi vučiči, otimajući nam, hranu iz ruku... Kad sam, sva ošamučena od tog potresnog prizora, izašla van, naišla sam na još potresniji, još užasni prihor: pred vratima Doma stajala su seljačka kola, u koja su dvojica seljaka trpala smrznute dječje leševe. Bili su to leševi djece što su te noči umrli od tifusa, pa su ih iznijeli na hodnik gdje su smrznuli...«

Et voila la chose: to je ta naša POT V JAJCE, To je ta naša južnoslavenska zgodovina, to je ta naša hipotetična JUGOSFERA...

REKA

Razstava slovenske video umetnosti

REKA - Muzej moderne in sodobne umetnosti (MMSU) na Reki gosti razstavo z naslovom Se nadaljuje... (Nastavlja se...), na kateri se predstavlja bogata zbirka video del Umetnostne galerije Maribor (UGM). Mariborska galerija se ponaša z najcelovitejšo zbirko medijske in video umetnosti z območja Slovenije. Zbirka se je oblikovala od leta 1999 s stalnimi odkupi. V njej so pionirski video posnetki iz 60-ih let prejšnjega stoletja, najpomembnejša dela konceptualnih umetnikov iz 70-ih let, alternativni, glasbeni in klubski video posnetki iz 80-ih, avtorska dela iz 90-ih ter najnovješi multimediji avdio-video zapisi in novo-medijske instalacije.

Postavitev, ki so jo odprli v četrtek zvečer, bo na ogled do 24. oktobra. Kustosinja razstave je Simona Vidmar iz UGM, predstavlja pa se 16 avtorjev.

Izbira izobraževalne poti po maturi: univerza, strokovni tečaji, poklic ali...

ŠOLA ZA NEMŠČINO
Hildegard Bayer
Profesorji nemškega maternega jezika

Največ po 8 slušateljev v skupini

Tečaji:
 • za različne starostne stopnje
 • za podjetja
 • individualni tečaji

Certifikati za študijski kredit - Bogata knjižnica in videoteka

INFORMACIJE: pon. - pet. 10.15-13.00/15.30-18.30
 Ul. Ginnastica 3, 1. nadstr., tel. 040 661050 e-mail: hildegardbayer@tin.it
(Šola ima pooblastilo - MD 19.11.1983 - ital. Šolskega ministrstva, Splošnega ravnanjelstva za kulturne izmenjave.)

Na univerzo da ali ne?

Danes se velika večina maturantov odloči za študij na univerzi. Samoumevno Univerzitetno izobraževanje, ki se je evropskim vladam do nedavnega zdelo dobra »parkirna« rešitev, pa začenja povzročati že nemalo problemov. Zato je zdaj čas, da začnemo o vpisu na univerzo razmišljati bolj trezno: univerza naj ne bo »itak«, ampak »z razlogom«. Kdaj torej na univerzo?

Da, če...	Ne, če...
...se želiš zaposliti na delovnem mestu, za katerega je nujna univerzitetna izobrazba (npr. zdravnik, odvetnik, inženir, profesor...);	...lahko svoje želje uresničiš tudi drugače (za tajnico v podjetju univerzitetna izobrazba ni nujni pogoj!);
...ti učenje doslej ni povzročalo večjih težav;	...si se učil težko, brez prave motivacije;
...te je veselilo samostojno raziskovalno delo, npr. pisanje referatov in njihova obravnava v razredu;	...si opravil le najnajnejše naloge, potem pa si se posvečal drugim dejavnostim;
...res misliš, da boš vsaj za naslednjih pet let lahko živel brez večjih dohodkov, si pripravljen preživeti vsaj eno leto v tujini, si se pripravljen naučiti vsaj enega tujega jezika.	...bi se rad čim prej osamosvojil, dobil službo, se »ustalil« in (vsaj za nekaj časa) obesil knjige na klin.

SLOVLIK
Multidisciplinarni program
naložba za tvojo prihodnost!

V Italijo ali v Slovenijo?

Nekoč so študenti izbirali v glavnem med Trstom (www.units.it) in Ljubljano (www.uni-lj.si). Danes je možnosti več. Univerzi v Kopru (www.upr.si) in Novi Gorici (www.ung.si) sta takoreč za vogalom, vse več študentov pa se odloča za študij v tujini.

Če ste še vedno izbirate med Italijo in Slovenijo, razmislite o tem: Italija je dežela genijev. A teh je malo. Na univerzi (med učnim kadrom in med študenti) je povprečje precej nizko in neke spodnje meje sprejemljivega žal ni. Slovenija je v veliko večji meri dežela »zlate sredine«: manj genijev, a zanesljiva spodnja meja, pod katero se noben univerzitetni program ne more in ne sme spustiti.

In še to:

- univerza naj bi ponujala, kot pravi že samo ime, »univerzalna« znanja; zato se odločajte za čim bolj »univerzalne« oz. »klasične« smeri (npr.: Filozofija, Ekonomija, Medicina ...) in se izogibajte preveč ozkim usmeritvam (npr.: Stiki z javnostmi za potrebe javne uprave v evropskem kontekstu);

- ne verjete podatkom o zaposljivosti: tam v glavnem piše, kje BI SE LAJKO zaposlili bodoči diplomiranci, ne pa, kje se DEJANSKO ZAPOSЛИJO; preverite, kje so (in kje bodo čez pet let, ko boste vi končali študij) dejanske možnosti zaposlitve;

- ne nasedajte (italijanskim) lestvicam o kakovosti univerz: statistike žal niso najbolj verodostojne; za primerjavo: www.topuniversities.com ali www.webometrics.info.

- za nasvet vprašajte resen (beri: neprofiten) servis, ki se ukvarja s svetovanjem na področju izobraževanja in kariere. Več informacij: info@slovlik.org.

Kaj pa, če ne grem na univerzo?

Za tiste, ki se odločite, da ne boste šli na univerzo, a si želite kljub temu poiskati kakovostno zaposlitev, obstaja danes cela paleta izobraževalnih možnosti. To so poklicni in strokovni tečaji, namenjeni mladim z visokošolsko izobrazbo. Taki tečaji ne nudijo »univerzalnih« znanj, ampak specifična znanja, potrebna za opravljanje določenega poklica; pogosto že vključujejo delovno praks ali celo štipendijo. Več informacij: <http://www.sdzpi-irsip.it/>.

Elisabeta Miniussi
 Šola za risanje krojev, krojenje in šivanje,
 modno skico in modne kreacije

**Tečaji za pletenje
 in vezenje!**

**1. oktobra
 začetek tečajev
 v dnevnih in
 večernih urah**

**Za informacije in prijave:
 od 10.00 do 12.00 in od 16.00 do 18.00
 Ulica De Jenner, 12/4 - Trst - tel. 040 281366 - elisabeta.miniussi@virgilio.it**

PRAZNUJEMO 30 LET DELOVANJA!

**GOVORIŠ
 NEMŠKO?**

UČENJE NEMŠCINE V TRSTU

- ✓ TEČAJI ZA OTROKE (od 3. leta), MLADINO, ODRASLE, ODRASLE SENIOR (+50), ŠOLE IN PODJETJA
- ✓ IZPIT GOETHE-INSTITUT-a / CERTIFIKATI
- ✓ KNJIŽNICA - CASOPISI

BREZPLAČNI test za preverjanje predznanja in didaktično svetovanje

**PREDSTAVITEV
 TEČAJEV ZA OTROKE
 ponedeljek, 21. septembra
 ob 17. uri**

GOETHE-ZENTRUM TRIEST
 PARTNER DEL GOETHE-INSTITUT

CENTRO CULTURALE ITALO-TEDESCO
 Ulica Beccaria, 6 - tel. 040 635764
www.goethezentrumtriest.it

ANGLEŠČINA-ŠPANŠČINA-FRANČOŠČINA-NEMŠČINA-SLOVENŠČINA-HRVAŠČINA

- Predavatelji v materinščini
- Dnevni in večerni jezikovni tečaji vseh stopnji
- Posebni tečaji za predšolske otroke, osnovnošolske otroke in srednješolsko mladino
- Intenzivni tečaji
- Tečaji za podjetja
- Sedež izpitov Trinity College London
- Pripravljalni tečaji za izpite University of Cambridge

Jezikovni tečaji SCUOLA PER INTERPRETI

Trst, Ul. S. Francesco 6 Tel./Fax 040.371300
www.scuolaperinterpreti.it - E-mail: info@scuolaperinterpreti.it

Živeti po nemšku

Naravni govorci, konsolidirana metoda poučevanja, bogata knjižnica s posodobljenim učnim gradivom, dnevniki in revije v nemškem jeziku.... v Goethe-Zentrum Triest se lahko naučite nemškega jezika na enostaven in naraven način. Da bi bilo učenje še učinkovitejše, je vsak razred sestavljen iz študentov s podobnim nivojem znanja nemškega jezika. Nivo preverjamo na našem sedežu z brezplačnim, neobvezujočim vstopnim testom.

Tečaji se pričnejo 28. septembra, kdor pa želi takoj začeti z učenjem jezika, lahko tačas obišče spletno stran Goethe-Instituta in se zabava z online igrami: www.goethe.de/tedesco. Viel Spaß!

Goethe-Zentrum Triest

DOBERDOB - Prvo zasedanje občinskega sveta po umestitveni seji

Upravno leto se je začelo s konfliktom interesov

Jarc sprožil razpravo o upravljanju centra Gradina - Vizintin: Vsi predpisi spoštovani

Konflikt interesov v zvezi z upravljanjem spremnega centra Gradina je zaznamoval začetek novega upravnega leta v občini Doberdob. Po umestitveni seji, ki je potekala 25. junija, se je občinski svet prvič ustal v četrtek, ko je razprava okrog raznih upravnih vprašanj in programskih smernic župana Paola Vizintina trajala skoraj štiri ure.

Vprašanje o upravljanju centra Gradina je prišlo iz vrst opozicije. Svetnik Slovenske skupnosti (SSk) Marco Jarc je opoziral na nelagodje v vasi, saj številni vaščani naj ne bi bili zadovoljni z vodenjem spremnega centra in naj bi se spraševali, kam gre ves denar, ki je namenjen upravljanju strukture. Jarc je izrazil pomislike nad ravnanjem občinskega odbora, saj je po njegovih besedah med člani upravnega sveta zadruge Rogos, ki upravlja center Gradina, tudi Elvija Marušič, ki je sicer žena občinskega odbornika Nordia Gergoleta. »Župan in odbor opozarjam na zadevo, ki je med domačini zelo občutena, hkrati pa ju vabimo, da naj se odbornik Gergolet ne udeležuje zasedanj občinskega odbora, ki zadevalo center Gradina,« razlagal Jarc, ki je med občinskim svetom župana pozval, da naj zaradi omenjene zadeve preveri, ali obstaja konflikt interesov med občinsko upravo in zadrugo Rogos.

»Sprejemni center Gradina upravlja zasebna zadruga Rogos, ne pa gospa Marušič ali druge posamezne fizične osebe. Z Marušičevim, ki je sedno ločena od odbornika Gergoleta, občina nima nikakršnega pogodbenega ali formalnega odnosa. Upravljanje centra Gradina je zadruga Rogos dobila z javnim natečajem ob spoštovanju vseh zakonskih kriterijev in pogojev, na podlagi katerih ne obstaja nikakršen konflikt interesov,« odgovarja župan Vizintin in nadaljuje: »Po pozivu svetnika Marcu Jarcu je uprava preverila, da v resnici obstaja konflikt interesov med pokrajinsko odbornico Maro Černic, zadolženo med drugim za okolje in zaščiteno območja, v katerih se nahaja tudi Gradina, in njeno sestro Ano Černic, predsed-

PAOLO VIZINTIN
BUMBACA

nico zadruge Rogos. Po tej ocitni ugotovitvi pokrajina ne bo mogla v nadalje dodeljevati prispevkov ali sprejemati ukrepov v korist omenjene zadruge, in to ravno zaradi tega, ker jo vodi sestra odbornice. V zvezi s tem bomo po pozivu svetnika Marcu Jarcu takoj obvestili zadrugo in pokrajinsko upravo.«

Med zasedanjem so izglasovali tudi nekaj manjših sprememb v proračunu ter odobrili nov pravilnik knjižnične izposoje in novo pogodbo o tajniški službi. Razpustili so namreč konvencijo z občino Dolenje in podpisali novo z občinama Moš in Štarancan, sicer pa bo doberdobski tajnik še naprej isti kot doslej. V nadaljevanju je občinski svet odobril še tranzacijsko pogodbo za prodajo jasarskega zemljišča v Jamljah; potem ko bo deželni jasarski komisar prejel omenjeni sklep, bo dal zeleno luč za dokončni prepis lastništva parcele, ki se nahaja v Jamljah in na kateri je bil svojčas zgrajen del stanovanjskega poslopja.

Občinski svet se je zaključil z glasovanjem o prodaji energetskega sektorja podjetja za javne storitve IRIS. Sklep so podprli vsi svetniki razen Marina Ferfolje, predstavnik Severne lige in Ljudstva svobode, ki je med občinskim svetom govoril v italijansčini kljub prisotnosti prevajalca, se je vzdržal. Kdor pa bi si rad ogledal zasedanja občinskega sveta, bo to kratken lahko storil na spletu. SSK bo namreč po navajanju Marcu Jarcu v kratkem objavila posnetke z zasedanja na spletnih straneh Zame TV in YouTube. (dr)

DOBERDOB Paludarij podžiga polemiko

Doberdobska občina je prejela dve prošnji za upravljanje paludarija ob jezeru. Vložila sta ju zadruga Rogos in navtično društvo Sidro. Župana Paola Vizintina je med četrtkovo sejo občinskega sveta Marco Jarc iz vrst SSK vprašal, kako namerava uprava izbrati upravitelja paludarija. Župan je odvrnil, da se bo treba dogovoriti z deželno FJK in od nje dobiti zeleno luč za pripravo javnega natečaja; kdor bo zmagal, bo postal upravitelj paludarija. Odgovor je Jarc le delno zadovoljil, saj je opozoril, da objekt ob jezeru sameva že dolgo časa in da je občinska uprava zadevo dolga leta zanemarjala. »Župan je vedno izjavil, da občina nima pristojnosti nad paludarijem, sedaj je postal jasno, da ni ravno tako,« je pripomnil Jarc.

Razpravo o paludariju pozorno spremljajo pri slovenskem navtičnem društvu Sidro, saj želijo v njem urediti svoj sedež. »Ograjemo se od vseh izjav in stališč, ki bi nam rade prilepile kakšno politično etiketo. To je našemu društvu popolnoma tuje,« poudarja predsednik Sidra, Marco Frandolič, ki dodaja: »Ne pripadamo nobeni stranki in nismo odraz nobene politične sile. Tudi pri nas ima vsakdo svoje preprčanje, na naših sejah pa politiko puščamo za vrat. Če v pogovor vstopi politika, sejo takoj prekinemo. Zato je nepošten vsakdo, ki politično zlorablja Sidro,« zaključuje Frandolič.

KRMIN Nezakonite odpake

Kaznovanih več delavnic in kmetij

Med poletnimi meseci je osebje goriške izpostave gozdne straže obiskalo več kmetij in obrtniških delavnic v raznih krajinah pokrajine ter ugotavljalo, ali spoštujejo zakonske predpise o odpakah in onesnaževanju vodnih virov. Gozdni čuvaji so ugotovili več kršitev zakonskih predpisov, največ jih je bilo območju občine Krmin; v glavnem je šlo za odtočne cevi, ki so jih lastniki kmetij ali obrtniških delavnic, namestili brez potrebnih dovoljenj, ponekod pa so ugotovili tudi, da je bila stopnja onesnaženosti odtočnih vod previsoka.

Kršitve niso povzročile hujše škode naravnemu okolju, vendar so dokazale, da obrtniki in kmetij v glavnem niso seznanjeni s predpisi o odtočnih vodah in odpakah. Čeprav so področje zakonsko uredili pred mnogimi leti, marsikje sploh ne vedo, da odtočne vode lahko onesnažujejo reke in potoke, v primeru, da je stopnja škodljivih snovi zelo visoka, pa celo podtalnico.

Onesnaževalci tvegajo zelo visoke globe in tudi prijavo sodnim oblastem, v kolikor sta bila kršena civilni ali kazenski zakoni. Kazni gredo od 600 do 60.000 evrov, kršitelji predpisov pa morajo poskrbeti tudi za bonifikacijo onesnaženih območij.

SOVODNJE
Elektrovod,
avtocesta,
IRIS in še
marsikaj

WALTER DEVETAK

Na začetku novega upravnega leta se oglaša načelnik opozicije svetniške skupine Skupaj za Sovodnje Walter Devetak. »Po dobrih treh mesecih delovanja nove občinske uprave v Sovodnjah je čas za prvi pregled in oceno, kako se rešujejo najbolj pomembna in najnaj vprašanja, in za pojasnitve naših stališč oziroma stališč opozicije. V ospredju je prav te dni vprašanje trase elektrovoda, mudi se glede razjasnitve številnih vprašanj, ki se pojavljajo v zvezi s prekvalifikacijo hitre ceste, ni znana opredelitev uprave glede prihodnosti družbe IRIS,« pravi Devetak in ugotavlja: »V zvezi s potekom trase elektrovoda želim pouzdati, da je svetnik Peter Černic že nekaj mesecev pred zapadlostjo prejšnjega mandata in ob glasovanju o uvedbi služnosti novega - obnovljenega plinovoda predlagal, naj se z družbo SNAM pošče rešitev, da bi elektrovod potekal vzporedno s plinovodom. Tedanj župan je priporočilo sprejet, vendar je ostalo pri besedah. Drugi osnutek, ki je bil medtem izdelan in dostavljen na občino nekaj tednov pred volitvami, takega poteka trase ne upošteva. Na seji načelnikov skupin 7. septembra sva Peter Černic in podpisani predlagala, naj se trasa elektrovoda, ki v predloženem osnutku poteka po Poti na Roje do križišča s Štrdalom, pred hišami v bližini križišča premakne v desno, pod brezino, in naj poteka vzporedno s plinovodom. V kolikor to ne bi bilo mogoče, naj se premakne do železniškega nasipa. Predloga sva pojasnila tudi na srečanju z Borisom Pericem iz družbe KB1909 11. septembra letos.«

Po Devetakovem mnenju načrtovanja gradnja elektrovoda odpira tudi vprašanje odškodnine oziroma protivrednosti v korist sovodenjske skupnosti. Opoziciji svetniški skupini predlagata ureditev odseka povezave med Potjo na Roje in v regulacijskem načrtu že predvideno novo cesto za obrtniško cono. Odsek bi se ognil križišču na Štrdalu. »Žal pa občina nima načrta prostorske ureditve celotnega teritorija. Težave in zamude se pojavljajo tudi glede urejanja prostora na manjših območjih, kar je, ob napovedih o skorajnjem začetku del za preureditve hitre ceste, več kakor nujno. Konec julija sem zaprosil za vpogled v načrt ali vsaj osnutek načrta bodoče ureditve območja v bližini avtoceste (šola, igrišče, telovadnica, morda vrtec ali otroško igrišče), kar bi bilo mogoče uporabiti v pogovorih in dogovorih s komisarjem za izgradnjo avtoceste. Do danes ne vem, če načrt obstaja, če je v pripravi, če kdo ga pripravlja,« pravi Devetak in še pojasnjuje: »Na seji načelnikov svetniških skupin v juliju sem tudi izrecno opozoril, da bi za ojačitev in izboljšanje dela v tehničnem uradu potrebovali tehnik, ne pa pravnika. Hudo zapleteno je tudi stanje v družbi IRIS, ki je zaradi ne dovolj pretehanih naložb v prejšnjih letih pridelala milijonsko izgubo in je zato prisiljena v prodajo pozitivnih (ki prinašajo dobikek) sektorjev dejavnosti. Bolj kakor spraševanje, kdo je za to bolj odgovoren, vrhunski in dobro plačani menedžer ali pasivna vloga občin - solastnic družbe -, menim, da je utemeljeno vprašanje, koliko nas bo s prihodnjim letom stalo ravnjanje z odpadki, ki bo, kot kaže, edina preostala dejavnost družbe za komunalne storitve na Goriškem,« zaključuje načelnik opozicije skupine v sovodenjskem občinskem svetu.

DOBERDOB, GORICA - Kmečka zveza pri županh Vizintinu in Romoliju

Kmetijstvo čaka na spodbude

Doberdob pozvali k sodelovanju pri projektu za razvoj kmetijstva na Krasu, goriško upravo pa k čezmejnemu sodelovanju, promociji in vzdrževanju kmečkih poti

Delegacija
Kmečke zveze
z županom
Romolijem in
odbornikom
Devetagom
na goriški občini

BUMBACA

zintin pa je pristavljal, da je občina vedno pripravljena na ovrednotenje kmetijskih dejavnosti na svojem območju in širjenje kulturne neposrednega nakupovanja kmetijskih pridelkov. »Prizadavamo si tudi, da bi dežela FJK ukinila nekatere omejitve, povezane na začetnost dveh tretjin našega teritorija, ki ovirajo in bremenijo kmete,« je povedal Vizintin.

Na goriškem srečanju so predstavniki KZ, katerim se je pridružil tudi član gori-

škega vodstva Silvan Primosig, predstavili županu Romoliju delovanje zveze in poddarili, da je med njenimi člani sama špiča briškega vinogradništva. »Zato je potrebno, da uprava skrbti za ovrednotenje teh in drugih "eksclenc" - ob vinu obstaja npr. tudi goriški radič -, da proizvode in pridelke promovira, skrbti za čezmejno povezovanje,« je navedel Bukavec in nadaljeval: »Romolija smo opozorili tudi na potrebo po vzdrževanju nekaterih kmečkih poti na

Oslavju in na spodbujanje Trgovinske zbornice, da ponovno aktivira sklad za investicije v kmečki sektor.« Ne nazadnje, je povedal Bukavec, bi moral občina pritisniti na deželo Furlanijo-Julijsko krajino, da spremeni obseg območja, ki ima v deželnom načrtu za razvoj podeželja večje ugodnosti in prednosti. »Del Oslavja je namreč vključenega v urbano območje, kar ni pravilno do tamkajšnjih kmetovalcev,« je zaključil Bukavec. (Ale)

NOVA GORICA - Eda center raste v skladu z načrti

Zanimanje za prostore trikrat večje od ponudbe

Zaradi recesije bodo prihranili več milijonov evrov - Garažno hišo bi lahko začeli tržiti že spomladi

Na gradbišču Eda Centra v središču Nove Gorice, kjer se je z deli začelo v maju 2008, se približno šestdeset gradbenih delavcev trenutno ukvarja z gradnjo armiranobetonske konstrukcije prve etaže oziroma pritličja nastajajočega objekta, ki bo s približno 60 metri najvišji v mestu. Dela potekajo tudi pod zemljo, v garažni hiši, ki je v grobem že končana, v njej pa se začenjajo obrtniško-instalačijska dela. Garažna hiša naj bi bila zaključena in pripravljena na otvoritev že v marcu prihodnje leto.

»Odločitev o tem še ni padla, a načeloma bi lahko že spomladi, še preden bo objekt dokončan, začeli tržiti garažno hišo. Vseh 425 parkirnih mest sicer ne, kakšnih tristo pa bi lahko ponudili Novogoričanom oziroma mestu,« je povedal Simon Klaut, direktor marketinga v družbi Euroinvest, ki gradi Eda Center. Klaut je poudaril tudi, da je glavnina del že za njimi, pa čeprav so še pred kratkim prišli do kote 0. S tem v zvezi je dodal še, da so zgradili že 60 odstotkov armiranobetonske konstrukcije, in da jih čaka le še ureditev treh pritličnih etaž ter stolpnice; to naj bi šlo zaradi montažnega načina gradnje, ki omogoča tudi opremljanje spodnjih etaž, ko najvišja nadstropja še niso zgrajena, precej hitro.

»Do konca leta naj bi naredili prve tri etaže, ki bodo namenjene trgovskemu delu, septembra 2010 pa naj bi bil, tako kot smo predvidevali od vsega začetka, celoten objekt zaključen in pripravljen na otvoritev,« je še pojasnil. V zvezi z dosedanjim gradnjom je izpostavil veliko srečo, ki so jo imeli, saj bi pri tako globoki gradbeni jami lahko prišlo do posedenja ali pokanja sosednjih objektov, a se to ni zgodilo, tako da je najhujše že mimo. V zvezi z recesijo in njenimi posledicami je pojasnil, da je v tem času res težje pridobivati finančne vire, ki so tudi dražji, po drugi strani pa so se gradbena dela pocenila za 40 odstotkov. »S tega vidika nam gre recesija na roko. Poznavalci pravijo, da se nikoli več ne bo gradilo tako poceni,« je še povedal Klaut in dodal, da je bila celotna investicija v Eda Center sprva ocenjena na 38 milijonov evrov, zaradi omenjene pocenitve gradbenih del pa se je že

pocenila na 31,5 milijonov evrov. Tudi bojaznen, da bodo za trgovske in poslovne prostore težko našli interese, je ocitno odveč, saj imajo za prve tri etaže, namenjene trgovskemu delu trikrat več povpraševanja kot ponudbe. Čeprav pogodb še niso podpisali, so si že segli v roke z več kot 80 odstotki kupcev v prvih treh nadstropjih, kjer bo 3.000 kvadratnih metrov površin. Po prvotnem scenariju so namenili prostore oddajati v najem, kot je to v veljavi v tujini, a ker je slovenska kultura tako, da hočemo imeti prostore v svoji lasti, so se temu prilagodili in bodo tistim, ki bodo to hoteli, prostore tudi prodali. »Idejne zasnove so že zrisane in dogovorjene, počasi pa bomo začeli s podpisovanjem pisem o nameri in kasneje pogodb,« je o tem pojasnil Klaut.

Zanimivo je, da so med zainteresiranimi za trgovski in poslovni del, ki pravimo sledi v osmih etažah in na 8.000 kvadratnih metrih površin, pretežno novogorička podjetja. Z drugih koncev Slovenije ali z druge strani meje jih praktično ni, ne za trgovski, ne za poslovni del. Tudi poslovno-pisarniški del je ustno v 60 odstotkih že oddan. Stanovanja - v zgornjih treh nadstropjih jih bo skupaj 35 v izmeri od 50 do 120 kvadratnih metrov ter tri luksuzna v velikosti 200 kvadratnih metrov - še niso naprodaj, zanimanje ljudi pa je glede na telefonske klice veliko. Skupna površina stanovanjskega dela je 3.000 kvadratnih metrov, kar pomeni, da bo Eda Center skupaj obsegal 14 tisoč kvadratnih metrov uporabnih neto površin. V pritličju bo poleg trgovskega dela tudi enogastronomski center, s katerim bo upravljal Euroinvest in za katerega računajo tudi na evropska sredstva iz programa Interreg III. V drugem pritličju bo sta večja restavracija in kongresni del, ki bo tudi deloval pod okriljem Euroinvesta, v tretji etaži pa recepcija za poslovni del, fitness center in lounge bar. Eno od nadstropij od osmih, namenjenih pisarnam, bo zasedla družba Euroinvest, preostale etaže pa bodo po dosedanjih ustnih dogovorih zapolnila najrazličnejša podjetja, državne službe, odvetniške pisarne, zdravniške ordinacije in podobno.

Nace Novak

FOTO N.N.

CARRARO - Pobude za pomoč odslovljenim delavcem

Dežela sklicalna družbo

Srečanje bo v četrtek v Vidmu - Antonaz poziva deželo, da naj tudi finančno pomaga delavcem

GORICA - 56-letni duševni bolnik ranil dva agenta

Poskus umora

C.C. leži v centru za duševno zdravje, kjer ga nadzoruje policija - Policist bo okreval v treh tednih

V ulici Santa Chiara

BUMBACA

Poskus umora. To je kaznivo dejanje, katerega je osumljen 56-letni moški, ki je v četrtek zvečer napadel policista in mestnega redarja, ki sta z ostalimi kolegi in zdravniškimi osebjem skušala udreti v njegovo stanovanje v ulici Santa Chiara v Gorici. C.C., ki ga že 30 let zdravijo v centru za duševno zdravje zaradi shizofrenije, zaenkrat še ni za rešetkami, tvega pa, da bo prihodnja leta preživel v posebnem zaporu za duševne bolnike.

Dogodek se je pripetil okrog 18.15 v ATER-jevem stanovanju za nadškojskim muzejem, kjer je C.C. živel sam. Goriško policijo so poklicali na pomoč mestni redarji, ki so z osebjem centra za duševno zdravje skušali vstopiti v stanovanje 56-letnika. Moškemu so namreč morali nujno nuditi zdravstveno oskrbo, ki jo je že dal časa zavračal in v odsotnosti katere je bilo nevarno, da postane agresiven. »Ker se je 56-letnik zaklenil v stanovanje, smo poklicali gasilce, da bi s po-

močjo lestve vstopili v stanovanje skozi okno. Ko sta marešalo mestnih redarjev Paolo Ponzalli in gasilec razbila steklo, je moški rahlo ranil agenta z nožem, nato pa je začel nanje metati razbitine,« je povedal vodja letičega oddelka goriške kvesture Massimiliano Ortolan in nadaljeval: »Nato je začel groziti, da bo po stanovanju polil alkohol in zanetil požar. Pri tem smo odločili, da udremo skozi vrata. Ko so bili agenti v stanovanju, je skušal zbežati v kuhinjo, policist pa mu je preprečil, da bi zaprl vrata. Moški ga je z nožem ranil po čelu in po nosu, nato pa so ga le uspeli blokirati in mu dati injekcijo s pomirjevalom.«

Moškega so z rešilnim avtomobilom službe 118 odpeljali v center za duševno zdravje - med padcem se je namreč rahlo udaril v glavo -, kjer ga nadzoruje policija in kjer čaka na odločitev sodnika za preliminarne preiskave, policist M.M. pa bo okreval v 21 dneh. (Ale)

GORICA - DS

»Debora uteleša novo politiko«

Jutri bo 617 članov goriško-števerjanskega krožka Demokratske stranke v vladitoriju Fogar na v Gorici izbiralo deležne, ki bodo soudelezeni v nadaljnji fazah postopka za izvolitev deželnega in državnega tajnika stranke. Svoji listi, prvo za izbiro delegatov za pokrajinski shod, drugo pa za izbiro delegatov za deželni shod, bodo predstavile vse tri »struje«, in sicer Franceschini, v okviru katere kandidira za mesto deželne tajnice Debora Serracchiani, Bersanijeva, v okviru katere kandidira na deželni ravni Enzo Martines, in Marijanova, ki jo v FJK zastopa kandidatka Maria Cristina Carloni.

»Jutrišnjega glasovanja bo med drugim izhajalo, kateri »strugi« pripada večji del goriško-števerjanskih članov. Zgleda vsekakor, da je večinska komponenta v Gorici tista, ki podpira Serracchiani in Franceschini, vanjo pa spadata tudi občinski tajnik DS Giuseppe Cingolani in koordinator Slovencev v DS na Goriškem David Peterin. »Serracchiani je prava oseba za tajniško mesto v FJK, ker uteleša spremembe in novo politiko, ki upošteva mnenje baze. Po njenem in našem mnenju se DS ne sme odpovedati primarnim volitvam, imenovani in institucionalna mesta pa se morajo po dveh mandatih umakniti, da omogočijo dotok novih idej in energij. Debora se zavzema tudi zato, da bi bile plače politikov skromnejše,« je povedal Cingolani in podčrtal, da je Serracchiani najboljša kandidatka za tajniško mesto tudi zato, ker je evropska poslanka. Njeni kongresni rezoluciji bo goriški odbor, ki jo podpira, »pričpel« tudi svoje predlogi, med katerimi je ovrednotenje slovenske narodne skupnosti.

Nališi »Gorizia con Debora«, iz katere bodo člani izbirali deležne za deželni shod, so Stefano Podlipnik, Angiola Restaino, Federico Vidic, Marco Braida, Giuseppina Cibei, David Peterin, Maria Luisa Zoratti, Alessandro Chiarion, Daniela Maurenzi, Daniele Bidut, Giulia Trevisan, Bruno Crocetti, Franco Miccoli, Ivan Bratin, Daniele Orzan, Chiara Corriga in Maria Rosa Verona. Kandidati za pokrajinski shod, na katerem bodo izbirali deležne za vsedržavni shod, bodo navedeni na listi »Gorizia con Franceschini«. Med njimi so Cingolani, Tamara Mizerit, Marco Rossi, Chiara Dall'Osto, Luca Collini, Daria Kogoi, Nando De Sarno, Roberta Iacumin, Piero Cristin, Cristina Coicani, Marco Menato, Elisabetta Damiani, Mirjam Radin, Carlo Rojic, Stefani Faggioli, Federico Portelli, Majda Bratina, Oliviero Furlan in Aljoša Sosol. (Ale)

ROMJAN Starši vztrajajo

V pričakovanju, da bodo občine iz tržiškega mesta okrožja zagotovile javen prevoz v slovensko osnovno šolo in vrtec v Romjanu ter v nižjo srednjo šolo v Doberdalu, so si starši moralni sami pomagati in začasno poiskati način, da njihovi otroci pravčasno sedejo v šolske klopi. Vsak po svoje se je organiziral, kot je pač veden in znal, kdor z uskladijo delovnih urnikov, kdor s pomočjo babic, dedkov in drugih sorodnikov. Kljub vsakodnevnim težavam so na četrtnem srečanju Združenja staršev vši očetje in mame poudarili, da bodo vztrajali, dokler se ne najde dokončna rešitev, saj želijo, da njihovi otroci nadaljujejo šolanje v slovenskem jeziku.

Četrtnko srečanje je sklicalna predsednica Združenja staršev Damijana Kobal; zbrali so se očetje in mamice 44 otrok, ki bi potrebovali prevoz v vrtec oz. šolo. Na srečanje so prišli starši iz Štarancana, Ronk, Škocjana, Turjaka, San Piera, Zagradja, Gradiča, Doberdoba in Foljana-Redipulje; nekateri izmed njih so se v prejšnjih dneh odpravili do svojih občin, da bi upravitelje pozvali, da naj cim prej rešijo vozel prevoz. Starši veliko pričakujejo od zasedanja županov tržiškega mesta okrožja, ki bo potekalo v ponedeljek in ko naj bi zadovoljeno dokončno rešili.

CARRARO - Pobude za pomoč odslovljenim delavcem

Dežela sklicalna družba

Srečanje bo v četrtek v Vidmu - Antonaz poziva deželo, da naj tudi finančno pomaga delavcem

GORICA - 56-letni duševni bolnik ranil dva agenta

Poskus umora

C.C. leži v centru za duševno zdravje, kjer ga nadzoruje policija - Policist bo okreval v treh tednih

GORICA - Ob Evropskem dnevu jezikov in kulturne raznolikosti

S knjižno izložbo širijo krog sogovornikov

Za pobudo stoji ZSKD, ki želi privabiti v KB center tudi obiskovalce mesta

VESNA TOMŠIČ
BUMBACA

Zveza slovenskih kulturnih društev bo s Slovensko deželno knjižno izložbo obeležila 26. september Evropski dan jezikov in kulturne raznolikosti. Obenem bo s to pobudo vzpostavila še tesnejše odnose med društvami iz tržaške, goriške in videmške pokrajine. Sejem knjižnega gradiča, ki ga bodo prispevala društva, in ga bodo spremljale debatne in družabne priložnosti, bo v petek, 25. septembra, od 15. ure dalje na dvorišču KB Centra.

»Naša društva so v zadnjih dveh letih izdala številne knjige in DVD-je, ki grejo od zbornikov mimo monografskih raziskav do drugih študij. Dogaja pa se, da vse te publikacije s pomembnimi vsebinami in večkrat tudi z dvojezičnimi povzetki ne dosegajo širšega kroga bralcev in ostanejo pogosto na društvenih policah. Zato se nam zdi prav, da vsa ta dela v obliki sejmja predstavimo javnosti in vsem tistim, ki bodo v petek obiskali Gorico v okviru poučne prreditve. Okusi na meji,« pravi goriška predsednica ZSKD-ja, Vesna Tomšič.

S svojimi knjigami bo sodelovalo 35 razstavljalcev, med katerimi bodo slovenska društva iz goriške, tržaške in videmške pokrajine. Ob 18. uri bo debatna kavarna, ki se bodo udeležili Jari Jarc, Marina Cernetig in Aleksander Coretti, ponudili pa bodo iztočnice za razpravo o mladih, manjšini in literarnem ustvarjanju. Med sejmom bo potekala tudi družabna igra Mozaik, na kateri bodo vsi obiskovalci ob vhodu prejeli delček sestavljanke oziroma slike, ki jo bodo morali nato zložiti tako, da bodo manjkajoče dele iskali med ostalimi prisotnimi in tako omogočili neposreden kontakt med ljudmi. Večer bo ob 19.30 poživila beneška glasbena skupina BK evolution, ki jo sestavljajo Davide Tomasetti (bas kitara), Alessandro Bertossini (kitara), Luca Clinaz (bobni), Anna Bernich (harmofona), Davide Klodič (klavir) in Igor Cerno (glas). Vsi člani skupine so doma iz Nadiških dolin razen enega, ki je doma iz Terske doline. Band se je pred dvema letoma razvila iz vokalne skupine Beneške korenine, da bi ohranila zapuščino pokojnega kantavtorja Kekka Bergnacha. (VaS)

DEVETAKI - Jutri odkritje novega obeležja

Spomin na zmago

Govornik bo Aldo Rupel - Kulturni program z godbo, zbori in recitacijami

Pri Devetakih bodo jutri slovesno odkrili nov spomenik, ki je posvečen zmagovitim spopadom partizanskih enot proti motorizirani nemški koloni v letih 1943-1944. Svečanost se bo pričela ob 11. uri, predvideni so pozdravniki nagovori doberdobskega župana Paola Vizintina, predstavnika pokrajinske vlade, pokrajinskega predsednika VZPI-ANPI Paola Padovana in župana Mirna-Kostanjevice Zlatka Martina Marušiča; le-ta bo spregovoril v imenu partizanov iz Opatjega sela, ki so se udeležili spopadov pri Devetakih. Slavnostni govornik bo prof. Aldo Rupel, medtem ko bodo s praporji prisotni predstavniki raznih partizanskih sekocij VZPI-ANPI in zvezne borcev za vrednote NOB iz Opatjega sela, Prvacine in Šempetra. Kovinsko tablo, ki je pritrjena na kamnit blok, bosta odkrili Bernarda Devetaka in Malka Peric,

udeleženci spopadov pri Devetakih.

Kulturni program bodo oblikovali godba na pihala Kras iz Doberdoba, otroški pevski zbor Kremenjak iz Jamelj, recitatorji kulturnega društva Kras Dol-Poljane, moški pevski zbor Jezero iz Doberdoba in zbor Starše ensemble, ki ga sestavljajo člani Združenja slovenske osnovne šole in vrtca iz Romjana. Organizatorji jutrišnje svečanosti - sekocija VZPI-ANPI Dol-Jamle - so vabilo na proslavo priložili obvestilo, na katerem opozarjajo, »da je proslava spomin na partizansko zmago, ki na partizanski strani ni terjala nobene žrtve. Venci, cvetje in podobno torej nikakor niso primerni.« Spomenik pri Devetakih, na stičišču makadamskih gozdnih cest pod kamnolomom, je namreč posvečen zmagi in ne padlim, kot velja za večino drugih obeležij, ki nas spominjajo na narodnoosvobodilno borbo.

Spomenik pri Devetakih
BUMBACA

TRŽIČ - Med predajo ladje Poklon vojakom, o umrlih delavcih pa niti besedice

»Prav je, da se poklonimo, komur si prizadeva za vzpostavitev demokracije v svetu. Toda, v kolikor se je predsednik upravnega sveta spomnil vojakov, ki so umrli med opravljanjem svoje službe v Afganistanu, bi se moral istočasno spomniti tudi dveh delavcev tržiške ladjedelnice, ki so izgubili življenje med delom.« S temi besedami se je koordinator sindikata FIOM znotoraj enotnega sindikalnega predstavninstva iz tržiške ladjedelnice Moreno Luxich odzval na nagovor, ki ga predsednik upravnega sveta družbe Fincantieri Giuseppe Bonino imel na četrtek predaj nove potniške ladje Carnival Dream. Za Luxich si Bono zasuži ostro kritiko tudi zaradi izjav, ki jih je imel na račun plač delavcev. Po mnenju predsednika družbe Fincantieri si delavci zaslужijo višje plačo le v primeru, da opravijo dobro delo. »Delavci so lahko pri svojem delu uspešni, če jim podjetje zagotovi primerne delovne pogoje. Brez naložb v proizvodni proces delavci ne morejo zagotoviti visoke produktivnosti,« opozarja Luxich. Bonino govor ni bil po godu niti pokrajinskemu tajniku sindikata UILM Luci Furlanu. Po njegovih navedbah je Bono opozoril, da je družba Fincantieri podpisala zelo inovativno integrativno pogodbo, vendar je pri tem pozabil povedati, da je bilo dogovarjanje zelo ostro in da imajo za podpis dogovora velike zasluge tudi sindikati.

GRADIŠČE - Danes in jutri Poulični praznik prostovoljcev

Sodelovalo bo preko 60 slovenskih in italijanskih društev

Danes in jutri bo na različnih lokacijah Gradišča mednarodni praznik prostovoljstva, pri katerem bo sodelovalo preko 60 društev iz Italije in iz Slovenije. Pobudo, ki bo potekala že šestnajsti, prireja goriška pokrajina v sodelovanju z občinami Gradišče, Gorica, Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba ter s centrom CSV-FJK in deželno civilno zaščito.

Dovdnevna prireditev se začenja danes ob 9. uri v dvorani Bergamas, kjer bo potekalo srečanje višjih srednjih šol iz goriške pokrajine. Predavanje o prostovoljnem delu bo vodil Guido Tallone, referent skupin Abele, ki ima bogato izkušnjo na področju dela z mladimi. V dvorani Bergamas bodo nagradili tudi dijake, ki so sodelovali pri natečaju Mladi prostovoljci in so izdelali logotip in gradivo za promocijo praznika prostovoljstva. Ob 16. uri bo v dvorani občinskega sveta srečanje krajevnih društev prostovoljcev, ki ga bo vodila pokrajinska odbornica Licia Rita Morsolin. Nocojšnji večer ob 20.30 dalje bo posvečen zborovskemu petju, godbam na pihala ter glasbenim skupinam. Jutrišnji dan se bo začel ob 9. uri v ulici Ciotti z odprtjem stojnic sodelujočih društev, ki bodo ponujala informativni material. Ob 11. uri bodo na vrsti pozdravi upraviteljev, ob 15. uri dalje pa bodo na prizorišču koncerti, srečanja, nastopi umetnikov in še marsikaj.

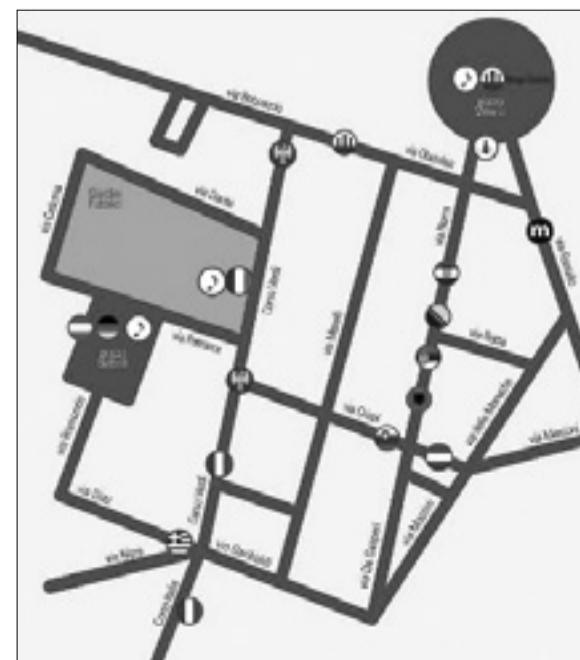
GORICA - Začenjajo z nameščanjem pouličnih stojnic

Zaradi Okusov prometne omejitve že od ponedeljka

Tridnevni praznik Okusi na meji, ki bo goriške ulice poživil od petka, 25. septembra, do nedelje, 27. septembra, bo spremjal vrsta prometnih omejitev. Zaradi začetka nameščanja stojnic bodo že v ponedeljek, 21. septembra, zaprli nekatere ulice ožjega mestnega središča. Goriška občina, poveljstvo mestnih redarjev in podjetje, ki je bilo zadolženo za namestitev stojnic, so o postopnem uvajanju prometnih omejitev dogovorili s predstavniki zveze trgovcev ASCOM, upoštevali pa so tudi opozorila občanov, saj je poulična prireditve v minulih letih že povzročila v mestu pravi prometni kaos.

Od ponedeljka zjutraj bo zaprto prometu parkirišče na Battistijevem trgu, kjer bo urejeno »nemško-astralska« vas, istočasno pa bodo prepovedali prehod vozil tudi na Travniku oz. na odseku ceste med ulicama Mameli in Roma. V ponedeljek zjutraj bodo zaprli tudi celo ulico Roma, kjer bo prepovedano parkirati; posledično bo tudi odsek ulice Oberdan, ki gre od ulice Morelli do križišča z ulico Roma, zaprt prometu.

V četrtek, 24. septembra, bodo zaprli tudi vse ostale ulice, kjer bodo v okviru prireditve namestili stojnice. Od zgodnjih popoldanskih ur dalje bo promet prepovedan po korzu Italia, korzu Verdi, ulicah Crispi, Petrarca, Boccaccio in Oberdan ter vseh ulicah, ki vodijo do cone za pešce. Občinska uprava je tudi sklenila, da bo v petek in soboto, 25. in 26. septembra, parkiranje avtomobilov na modrih conah, ki niso vključene v prireditveno območje, brezplačno. (Ale)

Mapa prizorišča prireditve Okusi na meji

Kaj počnejo vile na Otoku, Ki Ga Ni?

»Vsako leto se izmenjujejo letni časi, ki prinašajo s sabo čudovite spremembe... Zdi se nam, da se to zgodi čisto spontano, a to ni res. To je delo malih vil, ki živijo na Otoku, Ki Ga Ni...« Z dramsko uprizoritvijo Disneyeve uspešnice Zvončica se predstavlja otroška in mladinska dramska skupina SRKD Jezero. Delovanje skupine je sad odločitve novega odbora, ki želi ponujati otrokom iz vasi nove dejavnosti. Maja se je zbrala skupina, ki začela redno vaditi pod mentorstvom Valentine Sivec in Jane Drasič. Gledališčniki bodo v nedeljo, 20. septembra, ob 17. uri v župnijski dvorani v Doberdalu prikazali predstavo Zvončica ali Trilili? Toplo vabljeni vsi, ki bi radi zvedeli, kaj počnejo male vile na Otoku, Ki Ga Ni...«

Walter Mramor potren

Komisija, ki ji je predsedoval goriški občinski odbornik za kulturo Antonio Devetag, je včeraj na mestu odgovornega za promocijo in komunikacijo pri goriškem občinskem gledališču Verdi potrdila dosedanjega umetniškega vodjo Walterja Mramorja, ki bo v vlogo opravljal še v sezoni 2009/2010, 2010/2011 in 2011/2012. Prijavljenih na razpis je bilo oseb, v drugo fazo pa sta se uvrstila le Mramor in Mario Brandolin. Prvi je više število točk zbral predvsem po zaslugu kurikuluma, saj je komisija na kolokviju obema dodelila 9 točk.

Vrhovski telefoni nemi

Več telefonov na Vrhovu je bilo včeraj nemih. Okvara je baje prizadela le nekaj telefonskih linij, ki so speljane po vasi; zato so ponekod telefoni delovali, drugod pa ne. »Vrhovci z nemimi telefoni morajo klicati na brezplačno številko 187. Le tako bo podjetje Telecom ugotovilo, na kateri liniji je prišlo do okvare in bo poslalo svoje tehnike jo odpraviti,« pojasnjuje sovodenjska županja Alenka Florenin. Številko 187 je mogoče klicati tudi z mobilnim telefonom.

Ministrica danes v Solkanu

Na obračališču avtobusa pri novem mostu v Solkanu bo danes ob 16. uri slovenskost ob odprtiju spominskega obeležja vsem, ki so delovali za samostojno Slovenijo 1990-1991; organizira jo območno združenje Veteran Nova Gorica v sodelovanju z novogoriško mestno občino in Krajevno skupnostjo Solkan. Slavnostna govornica na prireditvi bo ministrica za obrambo Ljubica Ješušič. (nn)

Tatu zamikale cigarete

Neznanici storilci so v noči na četrtek vložili v kiosk podjetja Delo prodajo v Vipavu. Tam so se dobro založili s cigaretami, saj so seboj neznano kam odnesli okoli 400 števk različnih znakov cigaret. Lastnika so s tem oškodovali za 10 tičov evrov. (nn)

Z avtobusom v Kinemax

Z današnjim dnem bo v Tržič startala nova avtobusna proga, s katerim bo podjetje APT povezano mestno središče s kinodvorano Kinemax v ulici Grado. Prvi avtobus kreže na pot iz rajona San Polo ob 16.08, medtem ko zadnji zapusti kino ob 19.56. Avtobusi bodo vozili do Kinemaxa ob sobotah in nedeljah.

Nocoj koncert za Abruce

Ob zaključku kolektivne likovne razstave policije bo drevi ob 20.30 v deželnem avditoriju v ulici Roma v Goriči dobrodelni koncert, med katerim bodo zbirali prispevke za otroke iz Abrucev; nastopila bo godba na pihala mestna Gorica.

GORICA - Platna Maria Di Iorio v grajski palači Pokrajinskih muzejev

Izpoved neizrekljivega

Iz likovnikovega eksistenčnega nemira, ki je bil neločljivo povezan s slikarstvom, so se rodila dela z izredno sporočilno močjo

Mario Di Iorio je s svojo nemirno in prodorno umetniško osebnostjo zaznamoval goriško likovno sceno. Iz njegovega eksistenčnega nemira, ki je bil neločljivo povezan s slikarstvom in ga je privedel v prezgodnjo smrt pred desetimi leti, so se namreč rodila dela iz izredno sporočilno silo, tudi tedaj, ko skušajo govoriti o tem, kar je neizrekljivo. Di Ioriovi izpovedi neizrekljivega je posvečena razstava, ki so jo sinočni odprli na grajskem sedežu Pokrajinskih muzejev.

Dokaz, da je Di Iorio za sabo pustil trajno sled in da je njegova zapuščina cenejena, je bila množica na odprtju razstave, ki se vključuje v širše zasnovani poklon. Mimo je že razstava njegovih Skritih papirjev v galeriji državne knjižnice, napovedani pa sta še razstavi na sedežu goriškega društva Prologo (od 2. do 16. oktobra) in občinski hiši v Červinjanu (od 13. decembra do 6. januarja). V tem okviru odigrava razstava v Pokrajinskih muzejih posebno vlogo, saj skozi 21 platen srednjega in velikega formata - v glavnem

nem gre za še neprikazana dela iz zbirke umetnikove družine - skuša zaobjeti v celoto trenutke Di Ioriove eksistence, ki razodevajo njegovo veličino ter tesno vez med življenjem in slikarskim delom, kot se je včeraj izrazila Francesca Agostinelli, ki je s Claudiom Mrakicem, Francem Spanojem in Paolom Figarjem iz društva Prologo uredila razstavo. Pozorni gledalec bo takoj opazil, da prikaz ne sledi kronološkemu redu. »Ni nam bilo tega treba, saj so antološko razstavo že postavili leta 2001 v galeriji Spazzapan v Gradišču,« pravi Agostinellijeva: »Tokratna razstava je poskus sinteze Di Ioriovega slikarskega opusa, v kateri so razvidni globoka navezanost na Emilia Vedovo in hkrati odmik od njega ter samostojna likovna pot, ki zna življenjski nemir in eksistenčno bolečino prevesti tudi v čiste oblike in barve.« Na ogled je tudi platno iz leta 1999: nanj je umetnik vtisnil znamenje svojih rok, kot da bi hlastal po življenju, ki se mu je odturnilo do takšne mere, da ga je samovoljno zapustil. (ide)

S sinočnjega
odprtja
Di Ioriove
razstave
v grajski palači
Pokrajinskih
muzejev;
na ogled bo do
8. novembra

BUMBACA

DOBERDOB-GABRJE - Skupna tudi zborovodkinja

Moška zpora Jezero in Skala na skupnih poteh

Pevska zpora
pred spomenikom
bazoviških
junakov v Kranju;
ocenili so, da je
bilo sodelovanje
na tamkajšnji
proslavi pozitivna
izkušnja

FOTO VIP

Pred kratkim smo poročali o proslavi pred spomenikom bazoviškim junakom v Presernovem gaju v Kranju. Za glasbeno kuliso na svečanosti sta poskrbela kranjska godba na pihala in združena moška pevska zpora Jezero iz Doberdoba in Skala iz Gabrji. Oba sestava je namreč v minuli sezoni vodila mlada zborovodkinja Zulejka Devetak, tako da trenutna združitev ni ustvarila težav. Lahko bi celo trdili, da sta z združenimi močmi zpora iztržila veliko več, kot če bi nastopila ločeno.

V kranjskem primeru je do izraza prišla predvsem partizanska pesem, ki jo je na trenutke začinila še harmonika Viljema Gergoleta. Brzčas pa bi lepo izzvenele tudi druge pesmi iz bogate slovenske zalednice zborovskega petja in drugih izročil, ki se jih zpora vsako leto naučita. Že pred nastopom v Kranju, so med vodstvoma zborov, dirigentko in vodstvom ZSKD potekali pogovori, ki so bili usmerjeni v iskanje novih prijemov in skupnih projektov, ki bi združili sile obeh skupin in s tem dati pesmim novega elana, pevcom pa novo motivacijo in zadoščenje. Pri obeh zborih so si edini, da sta v ločenih zasedbah oba sestava obsojena na dokaj naglo izginotje, ker sta glasovno in interpretacijsko dokaj šibka. Pa tudi novih in mladih glasov, ki bi osvežili pevsko dejavnost, klub prizadevanjem, ni na spregled.

Med nalogami, ki sta si jih zpora zadala, je skupno gostovanje spomladni na Sardiniji. Tam je pred leti zbor Skala iz Gabrji že gostoval in je z nekaterimi sardinskimi kulturnimi združenji navezel prijateljske stike. Gastovanje je povezano z žalostno zgodovino naših fantov v času druge svetovne vojne. Tja je bila namreč spomladni 1943 odpeljana večja skupina mladih Primorcev, ki so jih vključili v t.i. posebne bataljone (»battaglioni speciali«). Na Sardinijo so se Skalaši nameravali vrniti že letos, vendar je prav zaradi šibkosti zpora potovanje odpadlo. Nov način razmišljanja bi konec koncev ne pomenil ukinitve dveh goriških zgodovinskih zborov, bi pa ugodno vplival na pevsko dejavnost in na razpoloženje pevcev. To razpoloženje in obnovljena volja po petju sta prišli do izraza med nastopom v Kranju, še bolj pa na poti domov. Bila je že noč, ko je avtobus ustavljal postajališču v Lomu. »Največ dvajset minut postanka za kavo,« je bilo rečeno. Na dan pa so skočile harmonike in kitare, tako da se je čez veliko parkirišče takoj razlegla vesela pesem, ki je navdušila številne goste postajališča. »Postane« je ob koncu trajal skoraj dve uri; zborovsko petje pač ne pomeni le vaj in nastopov, marveč tudi družabnost, prepevanje, smeh in veselo razpoloženje. (vip)

Kam po bencin

Danes in jutri bodo na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalki:

GORICA

Q8 - Ul. Trieste 22
AGIP - Ul. Don Bosco 108
AGIP - Ul. Aquileia 60

TRŽIČ

SHELL - Ul. Matteotti 23
IP - Ul. Boito 57

OMV - Ul. Terme Romane 5

KRMIN

API - Ul. Isonzo

GRADIŠČE

AGIP - Ul. Udine, na državni cesti 305 proti Marianu

TURJAK

AGIP - na pokrajinski cesti 1 (Foljan-Pieris) Ul. XXV Aprile 31

FOLJAN

API - Ul. Redipuglia 42

ROMANS

API - Ul. XXV Maggio 3/A

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, ul. Crispí 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH

ROJEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

REDETTORE (Ternoviz), ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

STACUL, ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU

DI MARINO, ul. Bersaglieri 2, tel. 0481-489174.

Kino

GORICA
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropolitana«.

Dvorana 2: 17.50 - 20.10 - 22.10 »Basta che funzioni«.

Dvorana 3: 17.30 »L'era glaciale 3: L'alba dei dinosauri«; 20.10 - 22.10 »Il grande sogno«.

TRŽIČ

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropolitana«.

Dvorana 2: 17.50 - 19.50 - 22.10 »G.I. Joe: La nascita dei cobra«.

Dvorana 3: 17.50 - 20.10 - 22.10 »Basta che funzioni«.

Dvorana 4: 17.45 - 20.10 - 22.10 »Il grande sogno«.

Dvorana 5: 17.30 »L'era glaciale 3: L'alba dei dinosauri«; 20.00 - 22.00 »Vi-deocracy - Basta apparire«.

Gledališče

OTROŠKA IN MLADINSKA DRAMSKA SKUPINA SRKD JEZERO bo nastopila v nedeljo, 20. septembra, ob 17. uri v župnijski dvorani v Doberdoru z gledališko predstavo Zvončica ali Trilli?.

DOBERDOB

Zbor Hrast na Sv. Gori in televiziji

Pevci mešanega pevskega zobra Hrast iz Doberdoba bodo jutri ob 10. uri sooblikovali mašo v baziliki na Sveti Gori, ki jo bo v okviru 30. Kogojevih dnevov v živo prenašal prvi program RTV Slovenija. Zbor bo spremljal obred, ki ga bo vodil koprski škof Metod Piroh. Zapel bo Mašo na čast sv. Martinu avškega skladatelja Štefana Maurija, ki so jo doberdobski pевци predstavili že lani na gostovanjih v madžarskem Sombotiju (rojstni kraj sv. Martina) in v francoskem Toursu (tam je svetnik pokopan). Doberdinci so mašo izvedli tudi v ljubljanski stolni cerkvi ter nazadnje v župnijski cerkvi v Pevmi. Po maši bo Hrast nastopil še na krajšem koncertu z izsekom iz sakralne polifonije 20. stoletja. Celotno mašo in koncert bo v živo prenašala RTV Slovenija jutri, 20. septembra, z začetkom ob 10. uri. Dogodek bo oblikoval tudi solist Zdravko Perger s kantato o sv. Martinu Meč, ki deli (napisal jo je ravno tako Štefan Maurij); za instrumentalno spremljavo boesta poskrbela violinist Marko Kodejla in organist Gregor Klančič.

Društvo Hrast je hkrati organizator tradicionalnega tekmovanja z gorskimi kolesi Hrast bike slalom, ki bo potekalo danes pri župnijski dvorani v Doberdoru; začetni živig bo ob 14. uri. Vpisnina je brezplačna, tekmovanje pa je namenjeno osnovnošolcem in srednješolcem, ki se bodo v dveh spustih pomerili s 700 metrov dolgo progom med količki. Ob koncu tekmovanja bo srečelov. (ac)

Obvestila

PRIJATELJI DANIELEJA BOŠKINA so na Zadružni kreditni banki Doberdobi Sovodnje odprli račun za prostovoljne prispevke namesto cvetja na grob Danieleja. Naslov tekočega računa je »Danielejevi prijatelji - Amici di Daniele« in bančne koordinate so IT 33 Q 08532 12400 000000730310. Prispevke sprejemajo na vseh podružnicah banke.

DRUŠTVO JADRO prireja na sedežu v Romjanu 50-urni tečaj slovenščine za odrasle z oktobrom. Organizacijsko srečanje bo ob 20. uri v ponedeljek, 5. oktobra, v ul. Monte 6 Busi 2; informacije pri odbornikih društva, v romški knjižnici in v mladinskem središču Informagiovani Tržiču.

GORIŠKI SEDEŽ ZDRUŽENJA LOČNIH STARŠEV FJK prireja vsak torek ob 20.15 v večnamenskem centru v ul. Baiamonti 22 v Gorici odprta srečanje za pomoč ločenim staršem; in-

formacije na tel. 349-3884549, www.mammepapaseparati.org.

KLEKLJARSKI ODSEK DRUŠTVA JADR je začel novo letno dejavnost ob torkih med 15.30 in 18.30 na sedežu društva; vpisovanje in informacije na tel. 0481-776123.

NA PARTIZANSKEM MITINGU V SELCAH so 8. septembra žrebali zmagovalne listke loterije: 1. nagrada, listek št. 5531 (vikend za dve osebi v evropsko prestolnico), 2. št. 4096 (televizor LCD), 3. št. 4974 (žensko in moško gorsko kolo), 4. št. 3012 (sesalnik), 5. št. 1634 (fotokamera), 6. št. 4785 (prenosni telefon), 7. št. 4106 (MP3 predvajalnik), 8. št. 0889 (DVD predvajalnik); zmagovalci lahko dvignejo nagrade na sedežu VZPI-ANPI v Tržiču (ul. Valentini 84, tel. 0481-798098) ob torkih, četrtekih in petkih med 9. in 12. uro do 9. oktobra.

OKVAL prireja v štandreški telovadni ci otroško telovadbo za otroke, ki obiskujejo vrtec vsak torek in petek med 15. in 16. uro ter mini odboko za osnovnošolske otroke vsak torek in petek med 16. in 17.30. Zagotovljen bo prevoz otrok; informacije in vpisi na tel. 0481-525128 in 393-2350925, e-pošta sandrocova@libero.it in okval@virgilio.it (Sandro Corva).

SEKCIIA VZPI-ANPI DOL-JAMLJE v sodelovanju z občino Doberdob in pokrajinskim odborom VZPI-ANPI prireja v nedeljo, 20. septembra, ob 11. uri odkritje partizanskega obeležja pri Devetakih. Slavnostni govor bo Alido Rupel, kulturni program bodo oblikovali godba na pihala Kras, moški pevski zbor Jezero, zbor Starši ensemble iz Romjana, kulturni društvi Kremenjak in Kras Dol-Poljane.

ŠKDK KREMENJAK iz Jamelj prireja začetni in nadaljevalni tečaj diatonične harmonike. Sestanek s profesorjem Gropajcem bo v sredo, 23. septembra, ob 18. uri v večnamenskem centru v Jamjah; informacije na tel. 338-6495722 (Martina).

KRVODAJALCI IZ DOBERDOBA prirejajo v soboto, 26. septembra, ob 20. uri tradicionalno dobrodelno baklado. Zbirališče bo pred občinsko stavbo v Doberdoru, kratek pohod pa se bo zaključil v župnijski dvorani. Baklado bo popestril godba na pihala Kras, družabno srečanje v župnijski dvorani bodo popestrili pevke ženske vokalne skupine Jezero iz Doberdoba. Pravstvoljne prispevke bo sekcijski krvodajalci iz Doberdoba namenila hospicu Via di Natale 2 pri onkološkem centru v Avianu.

Osmice

KOVAČEVI za cerkvijo v Doberdoru imajo ob petkih, sobotah in nedeljah ter praznikih odprtje; tel. 0481-78125. **OSMICA PRI DREJCETU** v Doberdoru je odprta ob četrtekih, petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78377.

Izleti

DR

NATO - Vrsta predlogov generalnega sekretarja zavezništva

Rasmussen za okrepitev sodelovanja med Natom in Rusijo

Po njegoven je možen »nov začetek« - Ruski veleposlanik pri Natu Rogozin pozdravil najnovejše premike

RUSIJA Moskva pozdravlja odločitve ZDA

MOSKVA - Rusija je potem, ko so ZDA opustile gradnjo dela protiraketnega ščita, napovedala, da se bo odpovedala namestitev raket iskanter v ruski eksklavi Kaliningrad, je povedal diplomatski vir. Ruski premier Vladimir Putin je potezo ZDA pozdravil in državo pozval, naj ukinie še trgovinske omejitve za Rusijo.

"Rusija bo zamrznila ukrepe, ki jih je sprejela v odgovor na projekt protiraketnega ščita, lahko pa jih bo tudi popolnoma opustila," je za Interfax dejal diplomatski vir in dodal, da je med tovrstnimi ukrepi tudi namestitev raket v Kaliningradu, eksklavi med Poljsko in Litvo.

Putin je odločitev ameriškega predsednika Baracka Obame pozdravil kot "pravilno in pogumno" in dejal, da je ta v Moskvi vzbudila upanje, da bo ameriška administracija tudi odpravila vse obstoječe trgovinske ovire z Rusijo. Kot je še pojasnil v včerajnjem govoru na investicijskem forumu v Sočiju, Rusija tudi pričakuje, da bodo ZDA Svetovni trgovinski organizaciji (WTO) dale zeleno luč za članstvo Rusije, Belorusije in Kazahstana v organizaciji.

Ameriški predsednik Barack Obama je v četrtek sporočil, da so ZDA opustile gradnjo dela ameriškega protiraketnega ščita v vzhodni Evropi, ki mu je Rusija ostro nasprotovala. Nov pristop ZDA k protiraketni obrambi v Evropi bo po njegovih besedah zagotovil močnejšo, pametnejšo in hitrejšo obrambo ameriških sil in zaveznikov. "Je celovitejši kot prejšnji program, namešča zmogljivosti, ki so dokazane in stroškovno učinkovite ter gradi na naših zavezah za zaščito domovine pred grožnjami balističnih raket," je dejal Obama.

Ruski predsednik Dmitrij Medvedev je odločitev Obame zato že označil za "odgovorno potezo". Češka je odločitev ZDA vzel na znanje, na Poljskem pa so ji manj naklonjeni. (STA)

Anders Fogh Rasmussen ANSA

BRUSELJ - Generalni sekretar zvezne Nato Anders Fogh Rasmussen se je včeraj zavzel za okrepljeno sodelovanje med Natom in Rusijo, in sicer na vseh področjih. Zavzel se je tudi za oživitev dialoga med stranema v okviru sveta Nato-Rusija. Kot je poudaril v Bruslu, je po njegovem možen nov začetek med Natom in Rusijo.

Med področji, na katerih se je generalni sekretar zavezništva zavzel za okrepljeno sodelovanje, je omenil boj proti terorizmu, širjenje orožja za množično uničevanje in stabilizacijo Afganistana. "Menim, da bi Nato in Rusija morala takoj pregledati, kako okrepliti praktično sodelovanje na vseh področjih, na katerih se strinjata, da se soočata z istimi tveganji in grožnjami naši varnosti. In teh področjih je veliko," je poudaril.

Po njegovih besedah Nato in Rusijo druži skupen interes v boju proti širjenju medcelinske balistične rakete tehnologije v drugih državah. Kot je menil, bi lahko dialog Nato-Rusija do-

prinesel dodano vrednost. Vsi, je izpostavil Rasmussen, moramo težiti k evroatlantski varnostni arhitekturi, v kateri se bo videla tudi sama Rusija. Nekdaj dansi premier se je nadalje zavzel za skupen pregled z Rusijo, kateri so globalni izzivi 21. stoletja.

Kot ob tem dodaja nemška tiskovna agencija dpa, poziv Rasmussona sledi podobnemu pozivu ameriškega predsednika Baracka Obame glede novega zagona v odnosih z Moskvo. Generalni sekretar Nato je spregovoril tudi o tem, da bi ZDA, Nato in Rusija morali razmisljiti o možnosti, da bi ob primernem času povezali svoje rakete obrambne sisteme. V govoru, v katerem je orisal svojo vizijo okrepljenih vezi z Moskvo, je omenjen poziv izrekel dan potem, ko je ameriški predsednik Barack Obama naznani svojo odločitev o opustitvi načrtov postavitve delov protiraketnega ščita v Vzhodni Evropi.

"Nato si želi, da bi bila Rusija dejanski 'deležnik' v evropski in mednarodni varnosti," je poudaril generalni

sekretar na sedežu zavezništva. Po njegovih besedah je Rusija potrebna kot partner pri reševanju pomembnejših vprašanj našega časa.

Rasmussen se je na včerajšnji novinarski konferenci dotaknil tudi iranskega jedrskega vprašanja. Moskvo je pozval, naj uporabi maksimalni pritisk na Iran za opustitev njegovih jedrske ambicij. "Pričakujem, da se nam bo Rusija pridružila pri izvajanju maksimalnega političnega pritiska za ustavitev iranskih jedrskeh prizadevanj," je poudaril. Kot je še dejal, se zaveda, da lahko odnosi med Natom in Rusijo hitro postanejo talec domače politike. Ob tem pa priznal, da bodo njegovi predlogi zahtevali "precej politične volje".

Na nastop Rasmussona glede okrepljenega sodelovanja z Rusijo se je že odzval ruski veleposlanik pri Natu Dmitrij Rogozin in ga označil za "zelo pozitivnega". Kot je menil, je bil govor zelo pozitiven in konstruktiven, Rusija in Nato pa bi, tako Rogozin, morala skupaj analizirati predloge. (STA)

IRAN - Hatami tarča napada privržencev rezima

Na demonstracijah v Teheranu so se spet pojavili podporniki Musavija

TEHERAN - V Teheranu je včeraj na demonstracijah, ki so jih oblasti organizirale v podporo Palestincem, več sto ljudi začelo vzklikati gesla v podporo poražencu junijskih predsedniških volitev Miru Hoseinu Musaviju. Zahtevali so tudi izpustitev oseb, ki so jih oblasti zaprle v času demonstracij po predsedniških volitvah.

Po podatkih iranskih spletnih strani so privrženci rezima napadli opozicijske demonstrante, nekatere med njimi pa so varnostne sile aretirale. Napasti so skušali tudi nekdanjega iranskega reformističnega predsednika Mohameda Hatamija, ki je bil tudi na shodu, vendar so ljudje, ki so bili ob njem, to preprečili. Na demonstracijah so bili številni privrženci opozicije oblečeni v zeleno, barvo Musavija, k čemur so jih pred tem pozivali na različnih spletnih straneh. Demonstracij v podporo Palestincem v središču Teherana se je skupaj udeležilo več tisoč ljudi. Demonstracije so bile po 9. juliju prva priložnost, da opozicija, ki predsednika Mahmuda Ahmadinedžada obtožuje poneverbe volitev, znova pride na ulico.

Iranske oblasti pa so že v četrtek napovedale, da bodo ukrepale proti vsem, ki bodo izražali nasprotovanje predsedniku Ahmadinedžadu. Ta je sicer spregovoril na včerajnjem dogodku v podporo palestinskemu narodu. Ponovil je svoje znano stališče, da je holokavst "mit", obstoj Izraela pa je "žaljivka za druge narode". Med njegovim govorom so udeleženci shoda skandirali geslo "Smrt Izraelu!". V Irani že trideset let zadnji petek v času ramadana potekajo demonstracije v podporo palestinskemu narodu.

EVROPSKA UNIJA - Na četrtkovem neformalnem vrhu v Bruslu

Sedemindvajset držav članic oblikovalo skupno stališče za vrh G20 v Pittsburghu

BRUSELJ - Voditelji EU so v četrtek na izrednem neformalnem srečanju v Bruslu uskladili enotna izhodišča za vrh G20 v Pittsburghu, tudi glede bonusov, je po koncu vrha povedal predsedujoči EU, švedski premier Fredrik Reinfeldt. Če EU govari v en glas, je tudi v skupini G20 vpliven igralec in to nam je danes uspeло - imamo 27 držav in en glas, je po udaril.

Glavni cilj srečanja je bil opredeliti skupne smernice za vrh najrazvitejših in najhitrejše rastočih držav v skupni G20, ki bo 24. in 25. septembra v ameriškem Pittsburghu, saj so članice G20 iz EU le Nemčija, Francija, Velika Britanija in Italija ter EU kot celota, udeležili pa se ga bosta tudi Španija in Nizozemska, medtem ko bodo odločitve G20 vplivale na vse članice unije.

Tri teme so bile v ospredju na včerji voditeljev EU - vprašanje izhodnih strategij, bonusi oziroma nagrjevanje vodilnih finančnih institu-

cijah ter financiranje boja proti podnebnim spremembam. Pri vseh teh vprašanjih je sedemindvajseti po Reinfeldtovih besedah uspelo uskladiti skupen jezik. Skupno stališče EU ni "nič manj kot nov svetovni gospodarski model za trajnostno rast", pa je po koncu vrha pojasnil predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso.

Strinjali smo se, da izhodne strategije - umik fiskalnih spodbud - morajo biti opredeljene zdaj in izvedene, ko bo nastopilo okrevanje, je pojasnil Reinfeldt, ki pričakuje, da bo to vprašanje tudi glavna tema na vrhu najrazvitejših in najhitrejše rastočih držav v okviru skupine G20, ki bo 24. in 25. septembra v ameriškem Pittsburghu.

Glede druge teme - bonusov oziroma nagrjevanja vodilnih finančnih institucij - je švedski premier poudaril, da je, kar se njega tiče, "bonus bubble" že počil. "Ne moremo sprejeti razmišljanja, da so dobriki bank zasebna stvar, nihovih izgube pa

odgovornost dakovplačevalcev," je dejal Barroso je k temu dodal, da mora EU pokazati "nično strpnost" do kakšnega koli vračanja na "slabe stare poti". "Naši državljanji so razumljivo zgroženi ob poročilih o bankah, ki dobivajo javni denar in z njim plačujejo brezmejne bonusne," je poudaril. EU je k prvotnemu osnutku besedila na koncu pri delu o bonusih dodala, da so ti lahko ukinjeni v primeru negativnega razvoja rezultatov banke.

Reinfeldt je poudaril tudi, da je treba na vrhu G20 jasno opozoriti na problem brezposelnosti. Spomnil je, da se EU v prihodnjem letu obeta rekordna, 11-odstotna brezposelnost, kar po njegovih besedah pomeni, da bo delo izgubilo več ljudi, kot je prebivalcev na Švedskem.

Glede financiranja boja proti podnebnim spremembam pa je vrh EU v skupni izjavi poudaril, da je treba bistveno pospešiti pogajanja o nasledniku Kjotskega protokola, ki naj bi bil dogovoren na mednarodni okolj-

ski konferenci decembra v Koebenhavnui, da bi zagotovili njen uspeh. "Nehati moramoigrati, začeti moramo ukrepati," je poudaril Reinfeldt in zatrtil, da bodo podnebne spremembe v prihodnjih 80 dneh do Koebenhavna na vrhu njegove agende.

"Za napredok se moramo pogovarjati o številkah," pa je ob tem poddaril Barroso. Evropska komisija je minuli teden predstavila predlog mednarodne pomoči državam v razvoju v boju proti podnebnim spremembam.

S četrtkovimi smernicami želi EU pritisniti na ZDA, predvsem glede bonusov in podnebnih sprememb. Kriza se je ne nazadnje začela v ZDA in tako morajo te tudi sprejeti svoj del odgovornosti, sta pojasnila Reinfeldt in Barroso, ki od ameriškega predsednika Baracka Obame, gostitelja srečanja v Pittsburghu, pričakujeta, da bo uspel unovčiti svoj "izjemni politični kapital" za napredok na vrhu G20. (STA)

IAEA o jedrskih zmogljivostih Izraela

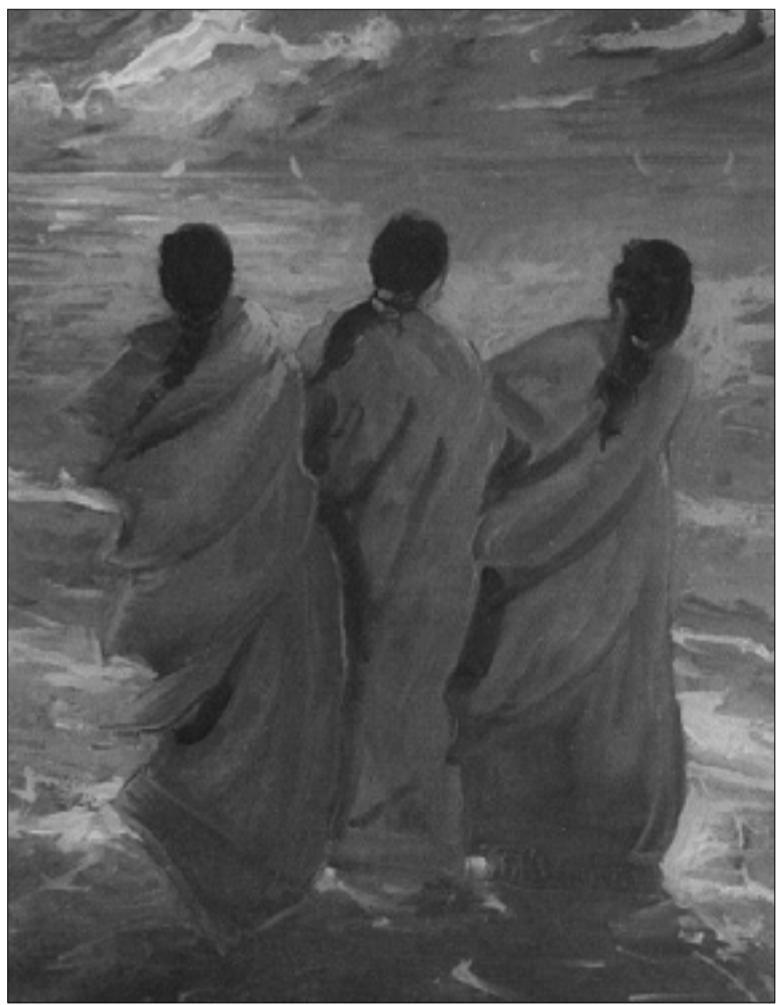
DUNAJ - Mednarodna agencija za jedrsko energijo (IAEA) je včeraj na Dunaju izrazila zaskrbljenost zaradi izraelskih jedrskeh zmogljivosti, kar je prvič po letu 1991, da je Izrael znova omenjen v tem smislu. Izrael naj bi namreč imel edini na Blíznjem vzhodu jedrsko orožje, vendar tega uradno ne prizava.

Arabske države so tako dosegle pomembno diplomatsko zmago z resolucijo, ki so jo sicer v IAEA sprejeli s teme večino. Resolucija je sicer neobvezujoča, izraža pa "zaskrbljenost zaradi izraelskih jedrskeh zmogljivosti in Izrael poziva, naj spoštuje Sporazum o neširjenju jedrskega orožja (NPT) in omogoči IAEA popol nadzor nad svojimi jedrskimi objekti".

Atentat v Pakistanu terjal najmanj 25 mrtvih

ISLAMABAD - V bližini manjšega hotela v kraju Kohat na severozahodu Pakistan se je danes razstrelil samomorilski napadalec, pri čemer je bilo po podatkih policije ubitih 25 ljudi ljudi, številni so ranjeni. Kot je pojasnil predstavnik policije, je eksplozija uničila tudi več avtomobilov in trgovin na bližnjem trgu. Napad je že drugi v zadnjih dneh v Kohatu, ki sicer leži na območju v bližini meje z Afganistanom in kjer je v preteklosti že prihajalo do sektorskoga in drugega nasilja. V četrtkovi bombni eksploziji je bilo ranjenih šest ljudi. (STA)

ČEDAD - Razstava Roberta Faganelia Med sugestijami in potovanji

Med sugestijami in potovanji je naslov samostojne razstave Roberta Faganelia, ki jo bodo danes ob 18. uri odprli v cerkvi Santa Maria di Corte v Čedadu, v ulici Patriarcato 1. S čedadsko razstavo se začenja obeleževanje petdesetletne Faganelove likovne poti, ki bo svoje vrhunce imelo prihodnje leto na različnih lokacijah. Skozi ves ta čas se goriški slikar najraje napaja s sugestijami s potovanj po svetu. Iz tega je nastal razpoznaven likovni svet, zaradi katerega zaseda Faganel ugledno mesto med sodobniki v slovenskem in širšem deželnem prostoru.

V čedadski cerkvi, ki nosi na sebi znamenja svojega srednjeveškega izbora, bo razstavljenih dvajset slik. Odprtje razstave bosta s kritiko besedo pospremila ravn tako Goričana, Cristina Feresin in italijanščini in Jurij Paljk v slovenščini. Paljk od nekdaj spremšča Faganelovo ustvarjanje, o katerem pravi, da je v njem »razvidno mojstrsko poznavanje sodobnih tokov slikarstva, kompozicijska trdnost in razpetost med študijskimi potovanji in domaćim ateljejem, v katerem nadgrajuje vi deno in doživeto v svetu«. K temu dodaja, da gre za »izjemnem primer doslednega nadaljevanja odličnega figurativnega slikarstva minulega stoletja iz naše dežele, ki se naslanja na klasične osnove dobrih slikarskih šol,« med katerimi izstopa t.i. imenovano svetlobno slikarstvo. Za Faganelo so značilni »sredozemsko ugašena palata barv, gosti barvni nanosi, premišljen zamah s čopicem, debeli zamahi, ki se srečujejo s pretanjanim občutkom za kompozicijo,« najava Paljk, ki v vedutah iz Indije, Velikega kanjona, Havajskih otokov in v liričnih upodobitvah domaćih Brd in Krasa prepoznavna likovnikovo zavezanzost krajini in človekov povezanosti z njo.

Robert Faganel je po rodu Goričan, ki je svojo mladost preživel v Trstu, kjer je naredil prve korake v svet likovne umetnosti. Najraje uporablja olje na platno, hkrati pa sega tudi po drugih tehnikah, od tempere do akrila. Še bolj kot tehnika pa gledalca nagovarja Faganelova osebna pripoved o doživetjih na potovanjih po Španiji, Ameriki, Kanadi, Afriki, Indiji, na Havajih in Kanarskih otokih. Povod je veliko skiciral in beležil vtise, vse to pa je potem prelival v slikarske cikluse, ki govorijo o tem, da umetnik z odprtim srcem in razumom občuduje svet okrog sebe.

Čedadjska razstava bo na ogled do 4. oktobra, od torka do sobote med 16. in 19. uro, ob nedeljah pa med 10.30 in 12.30 ter med 15.30 in 19. uro. (ide)

SNG - Spremljevalni program Goriški vrtljak za otroke od Deskel do Trsta

Letos pričakujejo skupno več kot dva tisoč abonentov

Spremljevalni program letošnje sezone novogoriškega Slovenskega narodnega gledališča sestoji iz predstav Amaterskega mladinskega odra, Goriškega vrtljaka in Polžkovih abonmajev ter nedeljskih gledaliških srečanj.

Kot je včeraj povedal Emil Aberšek, vodja spremljevalnega programa in Amaterskega mladinskega odra, ki pri novogoriškem gledališču deluje že 32. sezono, bodo prvo letošnjo predstavo mladi gledališčniki odigrali že v torek, 22. septembra, ko bodo v okviru Dneva brez avtomobilu uprizorili predelavo klasične igre Volk in kožlički, ki se bo imenovala Kožlički na kolesih in bo tudi dejansko mobilna predstava. Člani Amaterskega mladinskega odra bodo letos nadaljevali z uprizarjanjem lani premierno predstavljenih Marsovčkov, za januar pa pripravljajo novo predstavo z naslovom Včasih me je strah, ki bo obravnavala aktualno računalniško odvisnost.

Osemindvajseta sezona Gori-

GLEDALIŠČE

SLOVENIJA

KOPER

Gledališče Koper

V soboto, 26. septembra ob 20.00 / Iztok Mlakar po motivih Molièra: »Duohart pod mus!«.

PIRAN

Tartinijev gledališče

Jutri, 20. septembra ob 20.30 / V okviru »Primorskega poletnega festivala«, Mirza Fehimović: »Užitek (Čeif)«. Beograjsko dramsko gledališče - Festival MESS (Sarajevo). Režiser avtor adaptacije in scenograf: Egon Savin. Predstava bo opremljena s slovenskim prevodom.

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

Danes, 19. septembra ob 20.00 / Sebastjan Horvat, Andreja Kopač, Eva Nina Lampič: »Pot v jajce«.

Od ponedeljka, 21., do sobote, 26. septembra ob 19.30 / Sebastjan Horvat, Andreja Kopač, Eva Nina Lampič: »Pot v jajce«.

V torek, 29. septembra ob 18.00 / Sebastjan Horvat, Andreja Kopač, Eva Nina Lampič: »Pot v jajce«.

V sredo, 30. septembra ob 19.30 / Andrej Rozman Roza, Davor Božič: »Neron«.

Mala drama

V ponedeljek, 21. septembra ob 20.00 / Milena Marković: »Barčica za punčke«.

V petek, 25., v soboto, 26., v ponedeljek, 28. in v torek, 29. septembra ob 20.00 / Samuel Beckett: »Gledališka skica II - Igra«.

V sredo, 30. septembra ob 20.00 / Connor McPherson: »Jez«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

V sredo, 23. septembra ob 20.00 / Percy Bysshe Shelley: »Cenci«.

V petek, 25. septembra ob 20.00 / Percy Bysshe Shelley: »Cenci«.

V soboto, 26. septembra ob 20.00 / Olja Muhina: »Tanja - Tanja«.

V ponedeljek, 28. septembra ob 19.00 / Joseph Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.

V sredo, 30. septembra ob 20.00 / Dušan Jovanović: »Znamke, nakar še Emilia«, gostuje Gledališče Koper.

Mala scena

V petek, 25., v soboto, 26. in v torek, 29. septembra ob 20.00 / Andrej Jus: »Balade za vsakdanjo rabo«.

V sredo, 30. septembra ob 20.00 / Marius von Mayenburg: »Grdoba«.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Danes, 19. septembra ob 18.00 / Drugi koncert v okviru simfonične sezone 2009. Dirigent: Michael Guttler. Solisti: Elena Zhidokova, Donat Havář, Adrian Eröd, Günther Groissböck.

V petek 25., ob 20.30 in v soboto, 26. septembra ob 18.00 / Tretji koncert v okviru simfonične sezone 2009. Dirigent: Moshe Atzman. Solist: Sergej Krylov - violina.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V torek, 22. septembra ob 20.15 / Veliki brazilski zvezdnik na harmoniki Renato Borghezzi, z njim nastopajo še: Pedro Figueirero - saksofon - flauta, Daniel Sa - kitara in Vitor Peixoto - klavir.

Unionska dvorana

V torek, 22. septembra ob 20.00 / Franz Joseph Ahydn: »Apotekar«, opera. Koprodukcija: SNG Opera in balet Ljubljana in Festival Ljubljana.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskima polotoka; numizmatična

zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: koncentrično uničevalno taborišče, fotografksa razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Grad Sv. Justa: do 4. novembra je na ogled razstava »Srbi v Trstu 1751 - 1914«. Odprt vsak dan od 9.00 do 19.00.

Muzej Revoltella (Ul. Diaz 27): v galeriji sodobne umetnosti je do 27. septembra na ogled razstava »Leonor Fini, l'italienne de Paris«. Odprt v ponedeljek, sredo, petek, soboto in v nedelje od 10.00 do 20.00 v četrtek od 10.00 do 23.00, ob torkih zaprto.

Razstavnič del Giubilea (Obrežje Tretjega novembra št. 9): do 6. oktobra razstavlja slikar Adrian Bon pod naslovom »Globoka čustva«. Odprt od ponedeljka do sobote od 17.00 do 20.30 in ob praznikih od 10.00 do 13.00.

Narodni dom: do 9. oktobra bo pod naslovom »Zvoki kamna«, razstavljal kipar in kamnosek Pavel Hrovatin.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPĆINE

Bambičeva galerija (Proseška ul. 131): do 28. septembra je na ogled fotografksa razstava Petra Cvelbarja »Brezmejni studijski dnevi - Tri desetletja iz razvoja Dragove«. Odprt od ponedeljka do petka od 17.00 do 19.00.

V Prosvenetem domu: je med 16. in 19. uro na ogled fotografksa razstava »Kaj?«. Razstavlja: Kristjan Signoracci, Alenka Petaros in Jakob Jugovic.

REPEN

Galerija Muzeja Kraška hiša: do 18. oktobra bo na ogled fotografksa razstava Primoža Hienga »Soline, med nebesi in zemljo« - Sečoveljske soline s ptičje perspektive. Odprt od nedelj na praznikih od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00 ali po dogovoru na tel. št. 040-327240.

NABREŽINA

Kavarna Gruden: do oktobra, bo na ogled razstava »Umetniške fotografije o Barkolani« Miloša Zidariča. Urnik ogleda v času odprtja Kavarne.

GORICA

V palači Attems Petzenstein (Trg de Amicis 2): do 20. septembra, bo na ogled razstava pod naslovom »L'atelier degli oscar. I costumi della sartoria Tirielli per il grande cinema«. Urnik: od torka do nedelje med 9.00 in 19.00, vsak soboto in nedelja ob 17.30 brezplačni vodenji ogledi.

POLJANSKI

V langobardski dvorani v občinski stavbi: je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni može, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprt vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št. 1 (Pucer), 0038665-6725028.

STRUNJAN

Galerija Talasa Term Krka: do 7. oktobra se z akvilami na platu predstavlja slika Miran Kordež.

LOKEV

Vojški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dražica Sosič (05/7346425).

STANJEL

Grad Štanjel, Galerija Lojzeta Spaca: Lojze Spacal - stalna razstava gra-

fik. Odprt od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto.

Stolp na vratih: do 23. septembra je na ogled slikarska razstava olnih slik »Metamateria« avtorice Margarete Selene. Odprt ob sobotah in nedeljah ter praznikih od 12.00 do 18.00.</

NOGOMET - Danes in jutri v A in B-ligi

Za Fiorentino in Romo gre že zares

Udinese že danes v Neaplju - Triestina v Ceseni, igralci se sploh niso vrnili domov

TEKMA KROGA – Obe ekipi sta med tednom v Evropi potegnili krajsi konec. Fiorentina v Lyonu, Roma v Baslu. Tekma na Olimpicu (jutri ob 20.45) je torej postala priložnost, da ali Ranieri ali Prandelliye moštvo dvigne glavo. V prvenstvu je sicer Fiorentina precej bolje začela kot Roma, prav zato naj bi bila jutrišnja tekma toliko bolj pomembna za Romo, ki si res ne more privoščiti novega spodrljaja. Poraz proti povprečnim Švicarjem je dokaz, da Ranieri ni še uspel dati novega elana ekipi, v kateri so na neuspehe vplivali bolj psihološki razlogi. Ranieri računa na gole Tottija in Vučinića, medtem ko bo edina špica Fiorentine Gilardino. Slednji bo v ligi prvakov zaradi izključitve na tekmi proti Francozom neuporaben vsaj dve tekmi, tako da se lahko posveti prvenstvu.

TRIJE VELIKI – Juventus bo že danes igral proti Livornu, kljub številnim odšotnostim (Diegu in Del Pieru sta se pridružila še Felipe Melo in Tiago) pa so črnobelci izraziti favoriti. Isto velja za Inter, ki odhaja na Sardinijo. Cagliari še zdaleč ni tisti, ki je v prejšnji sezoni navdušil. Nekaj v Allegrijevem stroju se je

zataknilo in trener nima veliko časa, da bi odkril okvaro, saj je Cellino predsednik, ki rad zamenjuje trenerje. Nazadnje je še Milan, ki bo na San Siru gostil Bologno. Emilijanci so v težavah in upajo, da bo lanski najboljši strelec ekipe Di Vaio po poškodbì le ujet pravo formo. Milan je po Inzaghihevji zaslugi doživel preporod v ligi prvakov, a za Ronaldinha bi lahko bil Milanov uspeh v Marcellu labodji spev. Nekdanji najboljši igralec na svetu je namreč v tem trenutku za trenerja Leonarda le nič kaj koristno breme in morda jutri bo zanj zadnja priložnost, da se izkaže.

UDINESE – Furlani bodo že danes ob 18. uri igrali v Neaplju. Domača ekipa je že v težavah, saj klub številnim poslednjim okrepitvam Donadoniju ni uspelo še dati neke igre svojemu moštvu. Prav zaradi tega je predsednik De Laurentiis dokaj nezadovoljen in v primeru novega, tokrat domačega spodrljaja, bi lahko nekdanji selektor italijanske reprezentance celo tvegal mesto. Pri Udinezu računajo na nezadržnega Di Nataleja, ki je s šestimi golmi na vrhu lestvice strelcev. Do zdaj je on sam reševal ekipo, trener Marino pa pričakuje, da bo furlanska ekipa kmalu začela igrati na lanskih standardih.

TRiestina – Tržačane čaka drugo zaporedno gostovanje. Po Sassuolu je na vrsti še Cesena (pričetek tekme danes ob 15.30) in zaradi dvojnega gostovanja igralci Triestine se niso sploh vrnili v Trst. Zadnje tri tekme Triestina ni navdušila in v torej te popolnoma zasluženo izgubila proti boljšemu nasprotniku. Zlasti v težavah je vezna vrsta, ki je brez pravih idej, ko mora graditi igro. Dvojica Pani-Cossu ni bila na nivoju nasprotnikovih vezistov, tako da bo Gotti verjetno znova zaupal Princivalliju in Giessiju. Nekaj sprememb bo tudi v obrambi, kjer bo lev pas znova kril Crovetto, medtem ko bo Agazzia pred napadi gostov morda branil Cottafava, ki je pred napovedanim saniral poškodo. V napadu bo znova zaigrala dvojica Godeas-Della Rocca.

Cesken ima na lestvici enako število točk kot Triestina. Lani je ekipa iz Romagne z zelo mlado ekipo napredovala iz 1. divizije. Poleti so se v društvu odločili, da občutno posežejo med pre-

Roberto Donadoni je v Neaplju že na prepuhu. Morebitna odstavitev bi bil za njegovo kariero hud udarec

ANSA

stopnim rokom in ekipo okreplili v glavnem z izkušenimi igralci, ki so vrsto let preživel v B-ligi. Med temi je tudi v Trstu dobro znani Piangerelli. Vrata pa brani zimzeleni Antonioli, ki pri štiridesetih letih sploh ne razmišlja, da bi obesil copat na klin.

Verjetna postava Triestine: Agazzi, Tabbiani, Cottafava (Sabato), Broso, Crovetto, Šedivec, Princivalli, Gissi, Testini, Della Rocca, Godeas. Sodil bo Nasca iz Barija.

Sinoči: Ascoli - Brescia 2:0

FANTANOOGOMET – Če želite igrati na gotovo je v tem trenutku najbolje vključiti v postavo čim več veznih igralcev in napadateljev Genoe, ravno takoj sta v odlični formi Cassano in Maninni (oba Sampdoria). Buffon in Julio Cesar sta daleč najdražja vratarja, morda je v tem trenutku bolj poceni in vseeno solidna alternativa Castellazzi (Sampdoria). Marchetti (Cagliari) je tudi učinkovit, a igral bo proti Interju, tako da morda ni pravi dan, da mu zauplate.

Izogibajte se tudi branilcev Napolija in Udineza. Doslej ti dve ekipi delita z Romo prvo mesto na posebni le-

stvici najslabših obramb (sedem prejetih golov v treh krogih).

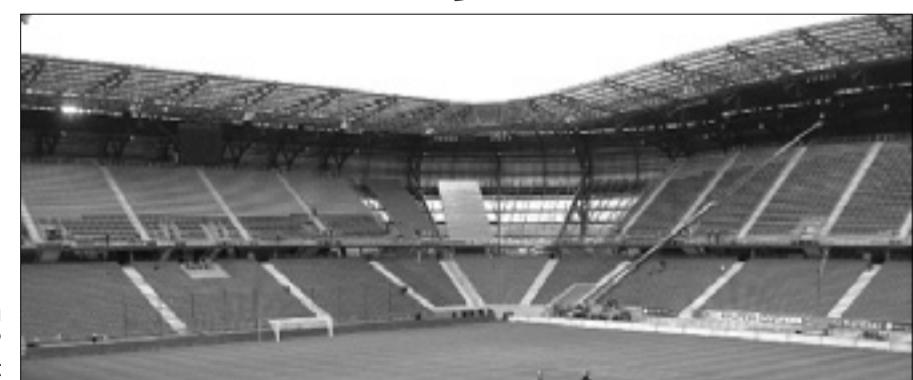
NOGOMETNE STAVE – Zelo tvegan je katerakoli stava vezana na tekmo med Romo in Fiorentino. Še najbolj sprejemljivo je napovedati neodločen izid, ki je vreden 3,00.

Po porazu proti Sassuolu pobirali stav ne zaupajo niti Triestini, saj je zmaga v Ceseni vredna 3,15, neodločen izid pa 2,80. Če želite vključiti Triestino v kombinacijo z več izidi vam srečujemo igrati dvojno možnost (1X ali X2). V tako kombinaciji vključite vsekakor zmago Interja v Cagliariju (1,60) in Sampdorie proti Sieni (1,70), medtem ko je nesmiselno napovedati zmago Juventusu proti Livornu, ki je vredna le 1,25. Za tako majhen zaslužek ni vredno tvegati, saj je presenečenje vedno za vogalom. Isto velja za zmago Milana proti Bogni (1,38).

NAŠA NAPOVED – Napoli - Udinese 1:1, Juventus - Livorno 2:0, Parma - Palermo 2:1, Chievo - Genoa 1:2, Catania - Lazio 0:1, Cagliari - Inter 0:3, Bari - Atalanta 1:0, Milan - Bologna 2:1, Sampdoria - Siena 2:0, Roma - Fiorentina 1:1. (I.F.)

KOROŠKA - Konec več kot leto dni trajajoče polemike

Celovški Euro 08 stadion le ne bodo zmanjšali

Stadioni v Celovcu je med EP premogle več kot 30.000 gledalcev

DUNAJ/CELOVEC – Neskončna zgodba o usodi novega celovškega nogometnega stadiona, ki so ga zgradili ob priložnosti Evropskega prvenstva 2008 v Avstriji in Švici za 32.000 gledalcev in je stal kar okroglih 70 milijonov evrov, se je za zagovornike ohranitve »enega najlepših stadionov v srednji Evropi« le še srečno izteka.

Avtstrijski zvezni minister za šport Norbert Darabos se je namreč na Dunaju izrekel proti zmanjšanju stadiona. To, čeprav je bilo prvotno dogovorjeno, da ga bodo po izvedbi EP zmanjšali na 12.000 sedežev. Po več kot

leto dni trajajoči mučni razpravi, ali bi zmanjšali stadion ali ga pustili kakršen je, so se na sestanku z ministrom sedaj dogovorili, naj bi s pomočjo zveznih sredstev ohranili nogometno arena s stalno kapaciteto 18.000 sedežev, pri mednarodnih tekmacah pa naj bi jo lahko povečali na 30.000 sedežev. Kakor je dejal socialdemokratski minister Darabos, pripadnik hrvaške narodne skupnosti na Gradiščanskem, je proti „uničevanju športne infrastrukture“. Celovški stadion naj bi poleg dunajskega Ernst Happel stadiона ostal drugo uradno prizorišče za mednarodne nogometne tekme avstrijske reprezentance. (I.L.)

ODOBJKA Čuturič bo treniral s Televito 2010

Slovenski odbojkarski reprezentant in lani najbolj znani obraz blejskega ACH Volley v Ligi prvakov Jasmin Čuturič (letnik 1974), ki je v svoji bogati karieri na najvišji ravni igrал tudi v Franciji, Nemčiji in Italiji (v Trstu z Adriavolleyjem, na sliki), bo do odhoda na novo delovno mesto v Katar, vadiš v Repunu in tržaški športni palači z možtvom Televita 2010, ki bo letos igralo v B2-ligi, danes v Repunu (ob 20.30) pa debitiralo v državnem pokalu proti videmskemu VBU. Prvi trening s sloganom in ostalimi člani moštva je opravil že v četrtek in bo za ekipo prav gotov še kako koristen sparing partner.

»Po nastopu na evropskem prvenstvu Čuturič ni imel kje trenirati, preko poznanstev pa je stopil z nami v stik s prošnjo, da bi se lahko pri nas pripravljal na novo zadolžitev, saj je doma iz Izole in je torej Trst zanje najbližja destinacija. Z njim na igrišču se je kvaliteta treninga takoj povečala,« je povedal trener ekipe Edi Bosič.

Igralce je Čuturičeva prisotnost presenetila in razvesila, presenečen pa je bil tudi Čuturič, ko je spoznal, da več kot polovica igralcev in tudi trener govorijo slovensko. Z njimi naj bi predvidoma nekajkrat na teden treniral vsaj mesec dni.

KOŠARKA - Slovenija končno premagala »četrtfinalni sindrom«

Slovenija danes in jutri na EP prvič v boju za medalje

Po živčni igri in »prigarani« zmagi proti Hrvaški zgodovinska uvrstitev v polfinale

Slovenija - Hrvaška 67:65 (18:25, 39:47, 53:50).

SLOVENIJA: Slokar 6, Lakovič 11 (3:3), Nachbar 12 (7:8), Jagodnik 2, D. Lorbek 9 (4:4), E. Lorbek 27 (5:7).

HRVAŠKA: Ukić 21 (2:2), Popović 3 (1:2), Vujčić 6, Prkačin 3 (1:2), Planinić 11 (1:2), Stojić 2, Lončar 2, Banić 2, Nicević 10 (4:4), Kasun 5 (1:2).

Prosti meti: Slovenija 21:24, Hrvaška 10:14. Met za dve točki: Slovenija 11:20, Hrvaška 20:45. Met za tri točke: Slovenija 8:23 (Slokar 2, Lakovič 2, E. Lorbek 2, Nachbar, D. Lorbek), Hrvaška 5:12 (Ukić 3, Planinić 2). Skoki: Slovenija 28 (23 + 5), Hrvaška 26 (19 + 7).

KATOVICE - Slovenska košarkarska reprezentanca se je prvič v zgodovini uvrstila v polfinale evropskih prvenstev. Danes in jutri jo v Katovicah čaka boj za medalje, prvi jutri ob 21. uri v polfinalu proti Srbiji.

Slovenija je tekmo začela v standardni postavi, torej tudi z Boštjanom Nachbarjem, ki zadnja dva dni ni treniral na vso moč zaradi bolečin v zapestju. A nervosa, ki je bila očitna že med navijači, ki so na dan tekme prispevali v Katovice (tej je bilo 2.000!), se je prenesla tudi na slovenske igralce na parketu. Obramba ni delovala kot na preteklih tekma, v napadu je primanjkovalo organizacije in odprtih metov na koš, povsem drugače kot pri Hrvaški, ki je začela sproščeno in z izvrstnim odstotkom zadetih metov prevzela pobudo. V petih minutah si je nabrala že sedem točk naskoka (4:11). Slovenija je še naprej igrala pod svojimi zmožnostmi, Hrvaška na drugi strani pa je dobila dodatni zagon in v osmih minutih (tedaj njen met iz igre 8-11) povedala z 19:11. Tudi druga četrtina ni spremenila razmerja moči. Roko Lenič je 12 točk zbral iz prvih desetih minut dodal še štiri. Hrvaška je imela prevlado tudi pod obročema, osem izgubljenih žog ter nešportna osebna napaka Gorana Jagodnika ter tehnična Boštjana Nachbarja pa sta Slovenijo v 15. minutih znova pripeljali na minus 9 (27:36). Polozaj ob odmoru bi lahko bil še slabši, saj si je Hrvaška v 20. minutih nabrala že 15 točk naskoka. Pri +13 je imela zadnji napad polčasa, vendar je Marco Popović zaradi ugovaranja sodniku dobil tehnično napako. Dva prosta meta Jake Lakoviča in trojka Domna Lorbka sta Slovenijo vrnila med žive.

Na srečo košarkarska tekma traja 40 minut čiste igre, v katerih se običajno vendarle pokaže pravi obraz obeh moštov. Slovenija je drugi polčas za-

Na grobi tekmi proti Hrvatom »drobni« Jaka Lakovič ni pogorel. Tudi sam je nasprotnike, če je bilo potrebno, vlekel za majico...

ANSA

čela, kot da gre za življenje in smrt. Pravzaprav je tudi šlo, saj so bili slovenski navijači na robu obupa, Hrvaška pa na pragu velike zmage. Varovanci Jureta Zdovca so končno pokazali pravi obraz v obrambi, Erazem Lorbek pa je dokazal, da ga strokovniki upravičeno uvrščajo v najoznajnejši igralec prvenstva; 25-letni Ljubljančan je v tretji četrtini dosegel devet točk, skupno v 30 minutah 23, do 27. minute pa iz igre ni zgrešil niti enega meta na koš. Tedaj je Slovenija že nadoknadiла zaostanek, prešla v vodstvo in še naprej igrala obrambo za medaljo na tem prvenstvu.

V polfinalu se je po izenačeni igri in podaljšku proti Turčiji uvrstila tudi Grčija (76:74). Turčija se je v rednem delu rešila s košem Erdema Arslana v zadnji sekundi, pa čeprav je imela po zaslugu 11 točk Heda Turkogluja v 38. minutih že šest točk prednosti (63:57). Pri Grčiji so največ točk dosegli Vasilis Spanulis (23), Nikolaos Zisis (14), Ioannis Bouris (11) in Antonios Fotsis, ki je 11 točkam dodal še 13 skokov.

KOTALKANJE - EP Roncellijeva 4. po kratkem programu

V Nazareju na Portugalskem se je začelo evropsko kotalkarsko prvenstvo za članice. V ženskem prostem programu je tržaška Slovenka Francesca Roncelli na 4. mestu, glede na točke pa ima danes po dolgem programu vse možnosti, da stopi na zmagovalne stopničke.

Vrstni red po »shortcu«: 1. Ilenia Baldissier (ita) 123,400; 2. Annalisa Graziosi (ita) 120,500; 3. Diana Ribeiro (por) 118,700; 4. Francesca Roncelli (ita) 117,000; 6. Lucija Mlinarič (slo) 115,000; 9. Nika Arčon (slo) 107,200.

Cetrtfinalna faza

VČERAJ: Grčija - Turčija 76:74 (17:14, 29:26, 47:46, 65:65); Slovenija - Hrvaška 67:65

Polfinalna faza

DANES: od 5. do 8. mesta: 12.00 Francija - Turčija; 14.15 Rusija - Hrvaška; od 1. do 4. mesta: 18.15 Grčija - Španija, 21.00 Srbija - Slovenija

KOŠARKA - Turnir K2 sport v priredbi ŠZ Dom

Ardita končni zmagovalec

V finalu tesno premagala Breg - Jadran v tekmi za 3. mesto nadigral Ilirska Bistrica

MEMORIAL B. TAVČAR Bor Radenska danes za 3. mesto

Igral bo proti Santosu - Finale Venezia Giulia-Kraški zidar

Na stadionu 1. maja v Trstu se je sinoči začel tradicionalni, dvodnevni članski košarkarski Memorial Borisa Tavčarja. V prvi tekmi je Bor Radenska z 79:66 klonil pred moštvo Venezia Giulia, ki bo nasprotnik borovcev tudi v letosnjem C2 -ligi. Pomlajena ekipa trenerja Andree Mure je začela odlično in z dobro skupinsko igro v napadu in obrambi (izstopal pa je visoki Alberti) preprtičljivo povedla, toda bolj izkušeni Miljčani (Schina, Furigo) so že v drugi četrtini uveljavili svojo igro.

Polfinalna izida

Bor Radenska - Venezia Giulia 66:79 (20:11, 28:34, 45:56)

BOR RADENSKA: Boleslav 4, Madonia 14, Krizman 2, Crevalin 5, Štokelj 2, Rutar, Alberti 25, Šuštešrič 14, Bocciai, Nadlišek, Devčič, Gallochio, trener Mura.

Kraški zidar - Santos 72:50

Danes: Ob 18.30 za 3. mesto: Bor Radenska - Santos; 20.30 finale: Venezia Giulia - Kraški Zidar

Memorial Gombič, danes ob 15.00 Bor - San Vito ob 16.45 Sokol - Libertas.

ODBOJKA - Deželni pokal

Kontovelke so se dobro upirale močnejšemu

Ekipi iz višje lige Millennium so se srčno upirale dva seta

Kontovel - Millennium Gorica 0:3 (25:27, 20:25, 17:25)

KONTOVEL: Balzano 1, Bukavec 12, Verša 11, Zuzic 4, Micussi 3, Antognoli 1, Pertot 0, Cassanelli 0, Lisjak 5, Milič 0, Starc 7, Kapun (L). TRENER: Cerne.

Letošnje prvenstvo D-lige bo za Kontovelke zelo zahtevno, tega se dekleta dobro zavedajo, zato se nanj tudi temeljito pripravljajo. Prvi uradni nastop v deželnem pokalu proti združeni goriški ekipi Millennium, ki bo igrala v C-ligi, je potrdil, da čaka dekleta še veliko dela, vendar je bil, porazu navkljub, vse prej kot nespodbuden. Čeprav je treba reči, da je nasprotnik, za katerega (odlično) igrata tudi Viviana Zotti in Mirjam Černic, mora nekoliko podcenjevanja naše igralke in je delal precej napak, so se mu Kontovelke

v prvih dveh setih dobro upirale in mu bile dalj časa enakovredne. V prvem setu jim je tudi uspelo nadoknadiť zaostanek 23:19 in iznicičiti dve zaključni žogi nasprotnika, v drugem pa so popustile šele po 20. točki. Kontovelke so največ pokazale v polju, kjer so prestregle precej močnih napadov Goričank, dobro je deloval sprejem razen v končnicah in v tretjem

setu, ko je tudi botroval porazu, preveč pa je bilo tudi zgrešenih servisov.

»Dekleta se morajo privaditi na višji ritem igre kot so ga bile vajene lani v 1. diviziji (edina okrepitev, sicer velika, v primerjavi z lanskim sezonom, je vrnitev Sabrine Bukavec), kar zadeva tega pa je bilo na tekmi proti Millenniumu že viden napredok v primerjavi z dnevnem prej, ko so odigrali tekmo za trening proti tržaškemu Libertasu, ki bo prav tako igral v C-ligi,« je povedala trenerka Tanja Cerne.

Že jutri dopoldan v Repnu (ob 11.00) bo Kontovelke čakala nova zahtevna preizkušnja v derbi proti Slogi.

Tenis: Na Padričah prvenstvo za veterane

Pri teniškem odseku padriško-gropajške Gaje se bo danes (od 9. ure dalje) začelo pokrajinsko prvenstvo za veterane. Ženske tekmujejo v enotni kategoriji »ladies«, moški pa v kategorijah nad 35 in nad 45 let. Skupno je prijavljeni več kot 50 tekmovalcev, pretežno moških. Naslopi bo tudi nekaj članov Gaje.

Jutri pa čaka mladi Nicoletto Furlan in Petro Corbo nastop v Livornu v 2. državnem krogu prvenstva under 14.

NOGOMET - Jutri se bodo začela prvenstva od elitne do 3. amaterske lige

»Profesionalni« koledar za amaterske nogometnike

Vse preveč stroškov - Pravi »tour de force« v decembru: igra se tudi 8.12.

Nogometni naših (in ostalih) društev so - nekateri bolj, ostali manj dobro - pripravljeni na začetek nove sezone, ki se bo začela jutri ob 15.30 in končala junija 2010. Od nedelje dalje bomo videli, ali so bile poletne izbire predsednikov, športnih vodij in odbornikov pravilne. Premikov ni bilo veliko, ker so pač skoraj vsi (pravilno) varčevali. Denarja je vedno manj, kot tudi sponzorjev. Nekateri od teh (ne bomo delali imen) so se zaradi križe umaknili. Stroškov pa je vedno več. Od vpisnin, do zavarovanj, gostovanj, novih majčk in plač igrateljev (!), oprostite, povračil potnih stroškov. Ne smemo pozabiti, da amaterski nogometni naših niso profesionalci. Profesionalni nogomet je drugo. Na to včasih pozabi tudi nogometna zveza, ki je nekoliko nespretno sestavila koledar 2009-10. Prava norost je namreč, da bodo nogometni na začetku decembra igrali kar tri tekme v razmahu osmih dneh. V 3. amaterski ligi torej kot v A in B-ligi. 12. krog bo na spore-

du v soboto 5. decembra. So bota ni za vse igralce dela prost dan. Nekateri so še dopoldne v službi. Tekme pa se bodo začele ob 14.30. Zbor igralcev je ponavadi ob 13. ali najkasneje ob 13.15. 13. krog bo v torek, 8. decembra, praznični dan. Nekaterim, tako igralcem kot odbornikom, bi prav gotovo prileg počitek. 14. krog pa v nedeljo, 13. decembra. Brez besed.

Od nedelje bomo tudi videli, ali je bilo delo trenerjev in njihovih pomočnikov med poletnimi pripravami dovolj strokovno. Ljudi s trenersko izkaznico je v Italiji veliko. Pravih trenerjev z dobro strokovno podlago in določeno izobrazbo pa manj.

Dve (in več) besedi zasužijo odborniki naših društev. Če se igralci pripeljejo na trening in odidejo po poldruži uri, to ne velja za ostale (odbornike in ostale pomočnike). Na igrišče prihajajo skoraj vsak dan in društvu posvetijo po več ur prostega časa. Brez povračil potnih stroškov. Nekaterim

Pri Vesni se soočajo s številnimi poškodbami. Na posnetku s pokalne tekme proti Krasu Vesni sportni vodja Paolo Vidoni spremlja z igrišča poškodovanega Marina Monteja, ki bo okrevl šele čez tri mesece

KROMA

bi morali postaviti pravi spomenik. Brez njih bi vse skušaj propadlo.

Jutri se bo tako dvignil zastor nad novo sezono. V 1. krogu bo od ekip naših društev igrala doma le kriška Vesna, ki bo brez štirih standardnih igralcev (Gulič, Leghissa, Monte, Bertocchi) gostila Centro Sedia. Repenski Kras bo krstni nastop v eliti ligi opravil v Azzanu Decimu. Spored: Azzanese -

Kras Koimpex (sodnik Gallas iz Vidma), Buttrio - Sovodnje (Kapidani iz Pordenona), Gemonese - Juventina (Palumbo iz Tržiča), Vesna - Centro Sedia (Turchet iz Pordenona), Mariano - Primorec (Pittoni iz Vidma), Beglano - Zarja Gaja (Robazza iz Gorice), Opicina - Breg (Talice iz Trsta), S. Andrea - Primorje (Ronci iz Trsta), Terzo - Mladost.

Jan Grgić

NOGOMET - Predstavitev na goriški Pokrajini

KD Skala iz Gabrij pripravlja mladinski nogometni turnir

Po ureditivi slačilnic nameravajo razširiti športno ponudbo v vasi - Tekme od ponedeljka do nedelje 27.

V prostorih goriške Pokrajine so včeraj predstavili mladinski nogometni turnir, ki ga bo v naslednjem tednu priredilo KD Skala iz Gabrij. Letos bo že peto leto zapored, ko prizadeli Gabri, poleg poletnih rekreacijskih moških in ženskih turnirjev, pripravijo še enotedenško prireditve namenjeno mladim in najmlašim. Predstavitev je uvedla pokrajinska odborica za šport, Sara Vito, ki je v svojem nagovoru zlasti poudarila pomen pobud, v katerih imajo glavno besedo mladi. Društvo je čestitala za 100-letrico ustanovitve, izrekla pa je tudi vso podporo Pokrajine pri razvijanju raznih dejavnosti. Sam turnir pa je postavila med pomembnejše tovrstne športne prireditve v celotni pokrajini. Daljši poseg je imel predsednik društva Edi Sambo. Podrobno je orisal delovanje društva, ki veliko pozornosti polaga tudi športnim zvrstam, pač prav gre za društvo, ki je nastalo kot kulturna sredina. Izrazil pa je namen vodstva društva, da bi naslednje leto,

ko bodo ob igrišču urejene še slačilnice, začeli razmišljati tudi o stalnih oblikah športnih dejavnosti. Omenil je tudi, da igrišče ne bo namenjeno le nogometu, ampak tudi drugim programom. Ob nogometnem pravokotniku nameravajo urediti še igrišče za beach volleyball, objekt sam pa bo lahko služil poletnim pripravam, campusom in poletnim središčem. Za pomoč pri zasnovi in izvedbi turnirja se je zahvalil štandrežki Juventini, ki je letos prevzela skrb za vse kar je potreben urediti s pristojno Nogometno zvezo. Zahvalil se je tudi občini Sovodnje, ZŠSDI-ju in seveda Pokrajini za vso pomoč, ki jo nudijo društvo. Društvo tudi razmišlja, da bi lep športni objekt dali na razpolago športnim društvom iz bližnje okolice, ki bi ga lahko skozi vse leto uporabili za vadbo njihovih mladinskih ekip. Svoj pozdrav prinesla tudi sovodenjska županja Alenka Florenin, ki je Gabrcem čestitala, da klub majhnosti znajo pripraviti tudi odmevne prireditve. V imenu

ZŠSDI je pozdravil Igor Tomasetig, ki je podčrtal predvsem dejstvo, da mladinski turnir v Gabrijah združuje vse nogometna društva v goriški pokrajini. Predstavnštvo Juventine je vodil podpredsednik Bruno Pavio, ki je potrdil odločitev Juventine, da prispevki skali na pomoč.

Na koncu je Edi Sambo predstavil še tehnično plat turnirja za Pokal KD Skala, ki bo na sporednu od ponedeljka 21. pa do nedelje 27. septembra. V ponedeljek in sredo bodo potekale tekme v kategoriji Začetnikov A7 (nastopilo bo 7 moštev). Tekmovanje se bo pričelo ob 16.15 uri, Četrtek bo namenjen Cicibanom (6 ekip - pričetek tekmovanja ob 17. uri). Cicibani bodo svoj napor nadaljevali tudi v nedeljo ob 10. uri. V nedeljo ob 17.30 uri bo tudi slovesen zaključek turnirja z nagrajevanjem in družabnostjo. Sobotni dan pa bo v celoti namenjen najmlajšim nogometnim upom. Pet moštev mininogometešev bo svoj športni dan pričelo ob 15. uri. (vip)

Mišljeli poročil!
NAGRADA ŠPORT IN ŠOLA
prijava na razpis
sprejemamo
do 20. 9. 2009
Podrobnejše informacije na
www.zssc.si
ali v uradni
Združenju slovenskih športnih društev v Italiji
v Trstu, ul. Cicerone 8, tel. 040 635627
in Gorici, Gosp. Verd, 51/1, tel. 0401 33028

Uspešno trenirala na Moelltalerju

Mladi smučarji SK Devin so se konec preteklega tedna udeležili poletnih priprav na ledenu Moelltaler. Treniralo je 11 otrok, kljub ne preveč lepemu vremenu pa je bil trening uspešno izpeljan

Obvestila

AŠD SOKOL obvešča, da se je v nabrežinski občinski telovadnici začela otroška-mlad. dejavnost 2009/2010 z naslednjim urnikom: MINIMOTORIKA - za letnike 2004-05-06: ob sredah od 16.15 do 17.15; MOTORIKA - za letnike 2001-02-03: ob ponedeljkih od 16.30 do 17.30 in sredah ob 17.15 do 18.15; MINIKOSARKA - za letnike 1998-99-00: ob ponedeljkih od 17.30 do 19.00 ter ob sredah ob 18.15 do 19.15; MINIODBOJKA - za deklec letnik 1999-00-01: ob petkih v nabrežinski telov. od 16.15 do 17.25, ter ob mesecu oktoberu dalje še ob ponedeljkih v Sesljani (šola De Marchesetti) od (?16.30 do 17.30).

PREDSMUČARSKA TELOVADBA SPDT - Smučarski odsek SPDT obvešča, da se v sredo 7. oktobra 2009 pridruži predsmučarska telovadba za odrasle v telovadnici šole Codermatz v ulici Pindemonte 11 v Trstu, z začetkom ob 20.30. Za informacije in prijave pokličite na tel.št. 335 6123484.

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR obvešča, da se v ponedeljek, 21. septembra, na Stadionu 1. maj začenja teči miniodbojke za deklec zadnjih razredov osnovne šole. Vadba bo potekala po slednjem urniku: ob ponedeljkih od 17.30 do 19.00 in ob petkih od 17.00 do 18.00. Vpisovanje neposredno na treningu, za dodatne informacije pa lahko pokličete v večernih urah na 331755684 (Silva).

PROJEKT TECI, SKAČI, MEČI - Na Stadionu 1. maj se v ponedeljek, 21. septembra, začenja športna šola za otroke prvih treh razredov osnovne šole. Vadba bo potekala ob ponedeljkih in četrtekih od 16.30 do 17.30. Za dodatne informacije lahko pokličete v večernih urah na 331755684 (Silva).

Projekt Teci, skači, meči bo na Stadionu 1. maj ob petkih od 16.00 do 17.00 potekala vadba atletike za otroke zadnjih razredov osnovne šole. Prvo srečanje bo v petek, 25. septembra. Za dodatne informacije lahko pokličete v večernih urah na 331755684 (Silva).

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM sporoča, da so se začeli treningi za vse starostne skupine po slednjih urnikih: 1. skupina-PALČKI (4-7 let) ob ponedeljkih od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 17.30 do 18.30 na Općinah; 2. skupina-ZAJČKI (8-14 let) ob ponedeljkih in petkih od 17.30 do 19.00 na Općinah; 3. skupina-SKRATI (od 15 let dalje) ob ponedeljkih od 19.00 do 21.00, ob sredah od 18.30 do 21.00 na Općinah in ob petkih od 19.30 do 21.00 pri Banih. Info na tel.št. 349-7597763 Nastja.

NK KRAS obvešča, da se je začela nogometna šola za otroke letnikov 1999-2004. Treningi so vsak ponedeljek in četrtek ob 16.30 na nogometnem igrišču v Repnu. Vsak otrok bo ob vpisu dobil vso potrebno nogometno opremo. Za vpis in informacije lahko pokličete na telefonske številke: 328-035053 ali 328-9518440.

AŠD SHINKAI KLUB sporoča lanskim članom, ki se v nedeljo, 4. oktobra nameravajo udeležiti turnirja na Jesenicah, da se bodo pripravljalni treningi začel v ponedeljek, 21. septembra, ob 18. uri v zgoščni telovadnici. Ostali in novi športniki bodo zacieli v rednimi treningi 6. oktobra ob 16. uri (otroci) oz. 7. oktobra ob 19. uri (odrasi). Za informacije el. št. 347 - 4033343.

ŠPORTNA ŠOLA POLET KONTOVEL sporoča urnike za sezono 2009/2010. Minimotorika (letniki 2005, 2006) ob sredah od 16.15 do 17.15, (občinska telovadnica v Repnu); motorika (letniki 2002, 2003, 2004) ob ponedeljkih od 16.15 do 17.15, (telovadnica na Rovni pri Brščih) in ob sredah od 16.15 do 17.15, (občinska telovadnica v Repnu); minibasket mlajši (letniki 2000, 2001) ob ponedeljkih od 17.15 do 18.15 (telovadnica na Rovni pri Brščih), sreda od 17.15 do 18.15, (občinska telovadnica v Repnu) in četrtek od 16.15 do 17.15, (telovadnica na Rovni pri Brščih); minibasket starejši (letniki 1999, 2000) ponedeljek od 17.15 do 18.15, (telovadnica na Rovni pri Brščih), ob sredah od 18.00 do 19.00, (občinska telovadnica v Repnu) in ob petkih od 16.15 do 17.15, (telovadnica na Rovni pri Brščih). Informacije Andrej Vremec 338-589958 ali Erik Piccini 340-4685153.

AŠZ BOR-ŠPORTNA ŠOLA TRST organizira telovadbo za najmlajše od 1. do 6. leta starosti. Začetek telovadbe bo v soboto, 3. oktobra, ob 9.30 za otroke od 1. do 3. leta starosti in ob 10.30 za otroke od 3. do 6. leta. Informacije na sedežu v popoldanskih urah. Tel. št.: 040-51377.

OKVAL prireja v telovadnici v Standrežu otroško telovadbo za otroke, ki obiskujejo vrtec vsak torek med 15. in 16. uro ter mini odbokjo za osnovnošolske otroke vsak torek in petek med 16. in 17.30. Zagotovljeno bo prevoz otrok; informacije in vpisi na tel. 0481-525128 in 393-2350925, e-pošta sandrocorva@libero.it in okval@virgilio.it (Sandro Corva).

PLAVALNI KLUB BOR organizira v bazenu na Alturi plavilne tečaje in tečaj prilagajanja na vodo za otroke od 4. leta dalje. Začetek vadbe bo 1. oktobra. Informacije in prijave po telefonu na št. 04051377 vsake delavnik ob 14. do 17. ure ali osebno na stadio 1. maja.

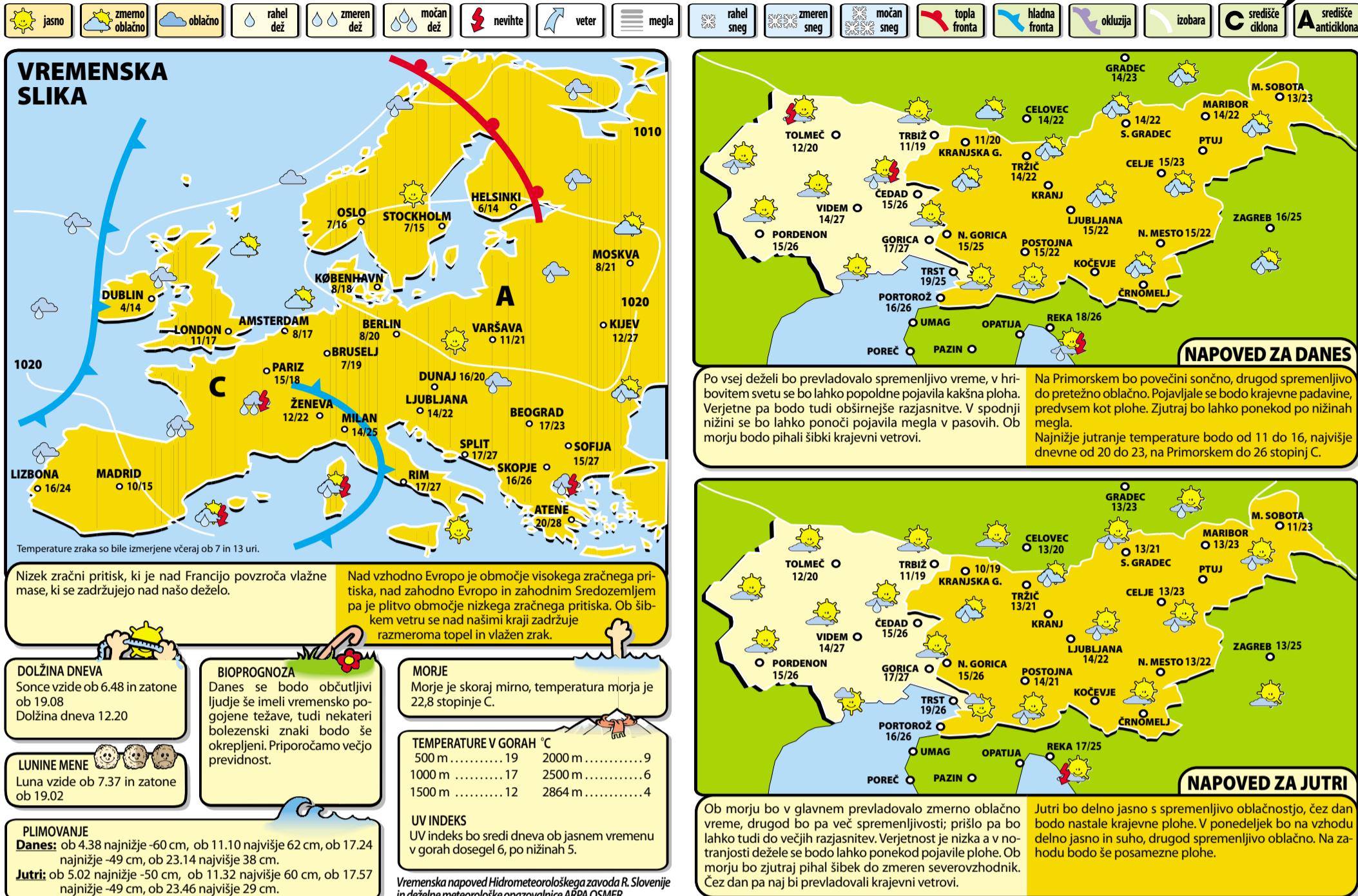
PLAVALNI KLUB BOR organizira ob sobotah popoldne tečaj prilagajanja na vodo v bazenu pri Danenu na Općinah za otroke 2. in 3. letnika vrtca ter 1. razreda osnovne šole. Začetek vadbe bo 1. oktobra. Informacije in prijave po telefonu na št. 04051377 vsake delavnik ob 14. do 17. ure ali osebno na stadio 1. maja.

AŠZ SLOGA obvešča, da bo tečaj motorike pod vodstvom prof. Drasiča potekal ob tornik in četrtekih od 16.00 do 17.00 v telovadnici srednje šole na Općinah. Tečaj bo začel 1. oktobra.

AŠZ SLOGA obvešča, da bodo potekali treningi odbanke za začetnike (letniki '98, '99, '00) ob ponedeljkih in četrtekih od 16.30 do 18.00 v občinskih telovadnic v Repnu. Tečaj bo začel 1. oktobra.

TENIŠKA SEKCIJA PRI AŠZ GAJA na Padričah pripravlja zimske začetniške in nadaljevalne tečaje za obojninošolce, ki se bodo zacieli v oktobru. Pojasnila in prijave na tel. št. 335-8111393 (Cirila) ali 389-8003486 (Mara).

GIMNASTIČNI ODSEK ŠZ BOR obvešča, da bo informativni sestanek v ponedeljek, 21. septembra 2009 ob 18. uri za začetnike na Stadionu 1. maja, v sredo 23. septembra 2009 ob 16.30 na Općinah, v večernem prostoru didaktičnega ravnateljstva (Ple Monte Re, 2). Za dodatne informacije in prijave pokličite na tel. st. 3282733390 (Petric).

TAJVAN - Da bi ohranili svojo kulturno dedičino

Staroselci plemena Paiwan so odprli šolo za čarownice

TAIPEI - Tajvansko staroselsko pleme je odprlo šolo za čarownice, s katero želijo ohraniti starodavne obrede, ki jim zaradi sodobnega načina življenja grozi izumrtje. Čarowništvo je pomemben del kulturne dediščine plemena Paiwan z juga Tajvana, vendar se v zadnjih letih število ljudi, ki se aktivno ukvarjajo s tem, nagni zmanjšuje.

Pleme Paiwan, ki šteje 86.000 pripadnikov, ima danes le šele 20 čarownic, medtem ko jih bilo pred stoletja že več kot 100. Paiwan je eno od 14 tajvanskih staroselskih plemen, ki so jezikovno povezana z avstroazijskimi ljudstvi, raztresenimi po celotnem Pacifiku.

Paiwanske čarownice služijo kot posrednike med bogovi in ljudmi, v šoli, ki so jo zdaj odprli, pa naj bi učile obrede za blagoslovitev ljudi in kako se zaščititi pred zlom.

"Premašanje tradicionalnih obredov na mlade robove je dober način za razumevanje taiwanske kulture. Tako lahko vidimo, kako so živeli naši predniki," je povedala Wong Yu-hua, katere 88-letna mati je izkusača čarownica.

V šoli je trenutno le deset učenk, vendar plemenski poglavari upajo, da se jih bo vpisalo še več. "Največja težava je, da nimamo pisanega jezika. Zato se mladi Paiwanci težko naučijo obredov," je še dejala Wongova. (STA)

AVSTRIJA - Raziskava V naravi je najlepši sončni zahod v Alpah

LINZ - Opazovanje sončnega zahoda v planinski koči je za Avstrijo najlepši dogodek v naravi, sledijo pa bosonoga hoja po kristalno čistem potoku ter opazovanje pokrajine z vrčkom ledeno hladnega piva v roki.

Kar 91 odstotkov vprašanih si tako želi vsaj enkrat opazovati sončni zahod v gorah, nadpovprečno pa so to željo izrazile ženske in starejši nad 50 let (v obeh skupinah je takšnih 98 odstotkov). Na drugo mesto se je z 89 odstotki uvrstila želja, da bi bosopeti zabredli v krištalno čist potok, so pa temu naklonjeni predvsem mladi (97 odstotkov). "Na planem pitl hladno pivo in uživati v pokrajini," je za 86 odstotkov vprašanih želja, ki se je uvrstila na tretje mesto. Avstrijam in Avstrijem pa je najmanj všeč, da bi se s snowboardom peljali skozi gozd (10 odstotkov), čeprav pa ni pričakovano, da je bilo nad tem navdušenih le 23 odstotkov vprašanih, starih od 16 do 29 let.

V javnomnenjski raziskavi avstrijskega inštituta market je od 26. do 27. avgusta sodelovala 501 oseba, starejša od 16 let. (STA)

TURČIJA - Meri 2 metra in 46,5 centimetra

Najvišji človek na svetu si želi ljubezni

ANKARA - Sultan Kosen iz Turčije je v sredo v Londonu tudi uradno prejel priznanje Guinnessove knjige rekordov za najvišjega človeka na svetu, saj meri v višino kar 2 metra in 46,5 centimetra. Ob tem je zbranim povedal, da si želi ljubezni. Njegova največja želja je poroka in imeti otroke. Naziv najvišjega je prevzel od Kitajca Bao Xishuna, ki meri "zgolj" 2,36 metra.

Kosen ima tudi največje roke in

stopala na svetu; njegove roke merijo 27,5 cm, stopala pa 36,5 cm. Kot je še povedal Kosen, zaradi svoje ekstremne višine ni mogel končati šolanja, pač pa občasno dela kot kmet, da bi pomagal svoji družini. Ima še tri brate in sestro, ki pa so vsi normalne višine. Izrazil je upanje, da bo lahko zaradi novo pridobljenega zvezdniškega statusa lahko potoval in videl svet. Želi si tudi svoji višini prilagojen avtomobil. (STA)

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlighi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Otoška risanka Clic & Kat - Vsi v sedlo
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Utrip Evangelija, sledi Čezmejna tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.10 Nan.: La nuova famiglia Addams
7.00 Aktualno: Unomattina Week End
9.35 Aktualno: Settegiorni
10.25 Aktualno: Aprirai
10.35 Vremenska napoved
10.45 Aktualno: Fratello Sole Madre Terra
11.30 Aktualno: Occhio alla spesa
12.00 Variete: La prova del cuoco (v. E. Isoardi)
13.30 23.05, 0.40 Dnevnik
14.00 Aktualno: Easy Driver
14.30 Aktualno: Lineablu
16.15 Dok.: Quark Atlante - Immagini dal pianeta
16.15 Aktualno: Speciale Moda e cinema
16.55 Dnevnik in vremenska napoved
17.10 Aktualno: A Sua immagine
17.40 Dnevnik L.I.S.
17.45 Dok.: Passaggio a Nord Ovest
18.50 Kviz: L'Eredità
20.00 Dnevnik in športne vesti
20.35 Kviz: Affari tuoi - Speciale per due - Lotteria (v. M. Giusti)
21.10 Film: Last Minute Marocco (kom., It., '06, r. F. Falaschi, i. M.G. Cucinotta, N. Vaporidis, v. Mastrandrea)

Rai Due

6.00 Aktualno: L'avvocato risponde estate
6.15 Aktualno: Capitani in mezzo al mare
6.45 Aktualno: Inconscio e magia
7.00 Nan.: Amore e patatine
8.00 9.00, 13.00, 20.30 Dnevnik
8.20 Nan.: Le cose che amo di te
8.40 Nan.: The class - Amici per sempre
9.05 Variete: Cartoon Flakes
10.30 Dnevnik - Kratke vesti
10.35 Aktualno: Quello che
11.15 Aktualno: Qualitaliadop
13.25 Šport: Dribbling, sledi Pit Lane
14.00 Talent Ahow: X Factor - Il Proceso
16.20 Nan.: Streghe
17.10 Aktualno: Sereno Variabile (v. O. Bevilacqua)
18.00 Dnevnik in vremenska napoved
18.10 Nan.: Jag - Avvocati in divisa
19.00 Talent show: X Factor - La settimana
19.30 Nan.: Law & Order - I due volti della giustizia
20.25 Žrebanje lota
21.05 Nan.: Cold Case
22.40 Šport: Sabato sprint
23.15 Nočni dnevnik
23.25 Aktualno: Tg2 Sì, viaggiare
23.35 Aktualno: Tg2 Eat Parade
23.50 Aktualno: Tg2 Dossier, sledi Tg2 Storie

Rai Tre

7.00 Risanke: Le avventure di Bert & Emie
8.15 Variete: Il videogiornale del Fantabosco
9.00 Aktualno: Tv Talk (v. M. Bernardini)

10.30 Aktualno: Art News
11.00 Nan.: Arsenio Lupin
12.00 Dnevnik, športne vesti, vremenska napoved
12.25 Aktualno: Tgr L'Italia de Il Settimanale
13.00 Nan.: Tutto Totò
14.00 19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.50 Aktualno: Tgr Speciale EstOvest
15.20 Dnevnik - kratke vesti
15.25 Šport: Sabato sport
16.45 Tenis: Davisov pokal, Italija - Švica, dvojice
18.10 Športna odd.: 90° minuto (v. M. Mattioli)
18.55 Vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.05 Dok.: Ritratti - Quartetto Cetra
21.05 Dok.: Ulisse - Il piacere della scoperta (v. A. Angela)

23.05 Deželni dnevnik
23.25 Aktualno: Storie maledette
0.25 Dnevnik in vremenska napoved
0.35 Aktualno: Tg 3 Agenda del Mondo

Rete 4

6.20 Dnevnik - Pregled tiska
6.40 Nan.: La grande vallata
8.00 Nan.: Nonno Felice
8.30 Nan.: Magnum P. I.
9.50 Nan.: La figlia del Maharajah
11.30 Dnevnik in prometne vesti
11.40 Aktualno: Cuochi senza frontiere
12.30 Nan.: Un detective in corsia
13.30 Dnevnik in vremenska napoved
14.05 Aktualno: Popoldanski Forum
15.10 Film: Perry Mason - L'ospite d'onore (srh., ZDA, i. R. Burr)

16.00 Dnevnik - kratke in morske vesti
17.00 Nan.: Psych
17.55 Dok.: Vite straordinarie
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Nan.: Criminal Intent
23.10 Nan.: Sharl
0.00 Šport: Guida al campionato
0.30 Dnevnik - Pregled tiska in morske vesti

Canale 5

6.00 Pregled tiska
7.55 Dnevnik - prometne informacije in vremenska napoved
8.50 Glasb. odd.: Loggione
9.30 Aktualno: Ciak speciale
9.35 Aktualno: Super Partes
10.25 Film: Ferie d'agosto (kom., It., '96, r. P. Virzì, i. S. Orlando, S. Ferilli)
11.35 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved
13.40 18.15, 0.50 Resničnostni show: La tribù - Missione India (v. P. Perego)
15.30 Aktualno: Verissimo - Tutti i colori della cronaca (v. S. Toffanin)
18.50 Kviz: Chi vuole essere milionario (v. G. Scotti)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 2.00 Variete: Paperissima Sprint
21.20 Variete: C'è posta per te (v. M. De Filippi)
1.30 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

6.00 Nan.: Still Standing
7.00 Risanke
10.45 Nan.: E alla fine arriva mamma
11.20 Nan.: Baywatch
12.25 Dnevnik, in športne vesti
13.40 Nan.: Le regole dell'amore
14.05 Film: Pensieri spericolati (kom., ZDA, '96, r. H. Bochner, i. J. Lovitz)
15.00 16.45, 20.30, 22.05 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

15.45 Film: Soccer Girl - Un sogno in gioco (kom., ZDA, '06, i. L. Pipes)
17.50 Nan.: Quelli dell'Intervallo
18.30 Dnevnik in vremenska napoved
19.00 Nan.: Mr Bean
19.35 Film: Il dottor Dolittle (kom., ZDA, '98, r. B. Thomas, i. E. Murphy)
21.10 Film: Il dottor Dolittle 2 (kom., ZDA, '01, r. S. Carr, i. E. Murphy)
23.05 Film: Terrore sott'acqua - Red Water (triler, i. L.D. Phillips)
0.00 Dnevnik - kratke in morske vesti
0.50 Aktualno: Pokermania

Tele 4

7.00 8.35, 13.30, 16.40, 19.30, 23.00 Dnevnik
7.15 Nan.: The flying doctors
8.10 Aktualno: Storie tra le righe
9.30 Nan.: Don Matteo 6
12.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Klasična glasba
12.45 Aktualno: Musa Tv
13.10 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali
13.50 15.50 Dokumentarec o naravi
14.15 Hard Trek
16.15 Šport: Super Sea
17.00 Risanke
19.00 Aktualno: Udin e Conte
20.00 Campagna amica
20.30 Deželni dnevnik
20.55 Film: Malafemmina (dram., It., '57, r. A. Fizzarotti, i. N. Gallo)
22.50 Variete: Speciali Vino VIP Cortina 2009

La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved in morske vesti
7.00 Aktualno: Omnibus - Week End, sledi Omnibus Life - Week End
10.10 Aktualno: L'intervista
10.45 Film: Lassie - le avventure di Neeka (pust., ZDA, '68, r. J.B. Hively, i. J. Allen, J. Harmon)
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Hardcastle & McCormick
14.00 Nan.: Hustle - I signori della truffa
16.00 Film: Ace Ventura - Missione Africa (kom., ZDA, '95, r. S. Odekerk, i. J. Carrey)
18.05 Film: Ladri per amore (kom., ZDA, '96, r. B. Bennett, i. D. Leahy)
20.00 0.05 Dnevnik
20.30 Dok.: Le follie degli imperatori
21.10 Nan.: L'ispettore Barnaby
23.05 Dok.: Città criminali
0.30 Aktualno: M.O.D.A.
1.05 Aktualno: Speciale 25. ora

Slovenija 1

6.15 Kultura, sledi Odmevi
7.00 Zgodbe iz školjke (pon.)
7.25 Iz popotne torbe (pon.)
7.45 18.35 Risanke
8.10 Kviz: Male sive celice (pon.)
9.00 Film: Kino Kekec: Začaranja Emma (pon.)
10.35 Polnočni klub (pon.)
11.50 Tednik (pon.)
13.00 22.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.15 Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem
14.15 Film: Služba ali otrok
15.50 17.25 Sobotno popoldne
15.55 O živalih in ljudeh
16.10 Zdravje
17.00 22.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
17.40 Na vrtu
18.05 Nagradna igra
18.10 Z Damjanom
18.55 Dnevnik, vremenska napoved, Utrip in športne vesti
19.20 Utrip
19.55 Filmski spodrsljaji
20.05 Film: Šesti dan
21.35 Ars 360
22.55 Film: Večerja s prijatelji
0.15 Iz arhiva TVS - Tv dnevnik 19.9.1991
0.45 Dnevnik (pon.)
1.05 Dnevnik Slovencev v Italiji (pon.)

Slovenija 2

6.20 2.00 Zabavni infokanal
8.40 Skozi čas
8.50 Iz arhiva TVS - Tv dnevnik 19.9.1991
9.15 Posebna ponudba (pon.)
10.05 Primorski mozaik (pon.)
11.10 Nad.: Samo bedaki in konji (pon.)
18.25 EP v košarki (M), polfinale

22.50 Bleščica, oddaja o modi
23.20 Slovenski magazin (pon.)
23.45 Nad.: V kolesju pravice
0.40 Štos: 30 let z Dragom Buličem, 2. del koncerta
2.10 Nad.: Številke (pon.)

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Arhivski posnetki
15.20 Dok. oddaja: Bertrando
16.15 Avtomobilizem
16.30 Globus
17.00 Vesolje je ...
17.30 Zoom - mladi in film
18.00 Brez meje
18.35 Vremenska napoved
18.40 0.15 Primorska kronika
19.00 21.40, 0.00 Vsedanes - TV dnevnik
19.20 Športne vesti
19.25 Jutri je nedelja
19.35 Mlad. oddaja: Ciak junior
20.00 Potopisi
20.30 Otroška komedija: La Bomba Giacomina
20.55 21.50 Košarka: EP (prenos)
22.45 Košarka: EP, polfinale
0.25 Primorska kronika

Tv Primorka

9.00 12.00, 23.30 Videostrani
11.30 Dnevnik TV Primorka (pon.)
16.00 Hrana in vino (pon.)
17.00 Kasaške dirke
18.00 Kultura
18.30 Čas za nas
19.15 Settimana Friuli
19.40 Kulturni utrini (pon.)
20.00 Duhovna misel
20.15 Tedenski pregled
20.30 Kras - Kraške hiše in domačije
22.00 WTTC Portugalska
23.00 Videostrani

RADIO

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro Jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 Istrska srečanja; 10.00 Poročila; 10.10 Koncert iz sezona Glasbene matice; 12.00 Ta razajanski glas; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Sobotni morski val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica: S temovnimi odrov; 18.00 Mala scena; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo;
7.00 Jutranjik; 9.00-12.30 RK na obisku v zamajstvu: iz Nabrežine novinarka Irena Cunja; 9.10 Prireditev; 10.00 Nova sezona Kosovelovega doma v Sežani; 12.00 Kulinarčni kociček; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.45 Du jes?!; 16.20-19.00 SMS - Lestvica; 17.30 Primorski dnevnik; 20.00 Legende; 22.30 Podzemlje.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.25 Pešem tedna; 8.40 Govorimo o...; 9.00 Vip mane; 9.33 Slobota z vami; 10.00 Beatles for ever; 10.35 Prosa; 11.00 Smash, svet mladih; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne informacije, dnevnik; 13.00 Doma pri...; 13.33 Pesem tedna; 14.00 Slot parade - New entry; 14.35 Glasbena oddaja; 15.00 Sigla single; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 London Calling; 18.45 Extra extra extra; 19.28 Vremenska napoved in prometne informacije; 20.00 Smash; 21.00 Radio Capodistria zvečer; 22.00 Sobotna z vami; 22.30 Italijani heroes; 23.00 In orbita; 0.00 Prenos RS.</

Pravilo številka ena za vesel nakup

**Outlet Store Diffusione Tessile vabi svoje
zveste kupce na otvoritev novih
prodajnih prostorov**

**danes, 19. septembra 2009, ob 10.30
v Miljah pri Trstu**

Pokrajinska cesta Farnei 42/A - Tel. 0039 040 923 5089

Diffusione Tessile
Capi firmati, smarciati, scontati